

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ ΤΣΕΛΕΚΑ ΑΝΔΡΟΚΛΗ
ΘΕΜΑ:**

**Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ Ο.Ν.Ε.**

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ Ο.Π.Ε

Τ Ε Ι Κ Α Λ Α Μ Α Τ Α Σ
Τ Μ Η Μ Α
Ε Κ Δ Ο Σ Ε Ω Ν & Β Ι Β Λ Ι Ο Θ Η Κ Η Σ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ: ΤΣΕΛΕΚΑ ΑΝΔΡΟΚΛΗ
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<u>ΣΕΛ</u>
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	
1.1 Η ίδρυση και τα πρώτα χρονιά λειτουργίας.....	5
1.2 Πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας Ελλάδος.....	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	
2.1 Ο ρόλος της Τ.Ε μετά την υιοθέτηση του ευρώ.....	8
2.2 Το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τ.Ε.....	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ	
3.1 Η ελληνική οικονομία στη ζώνη του ευρώ.....	14
3.2 Οι προκλήσεις της νομισματικής πολιτικής.....	15
3.3 Οικονομικές προοπτικές και οι προκλήσεις μετά την εφαρμογή του ευρώ.....	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ	
4.1 Ο ευρωπαϊκός στόχος στον 21 ^ο αιώνα –οικονομία της γνώσης-.....	18
4.2 Ευρωσύστημα.....	21
4.2.1 Στρατηγικός προσανατολισμός του ευρωσυστήματος.....	21
4.2.2 Οι οργανωτικές αρχές του ευρωσυστήματος.....	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ	
5.1 Τα στάδια προς την Οικονομική και Νομισματική Ένωση.....	25
5.2 Προϋποθέσεις και παρεκκλίσεις.....	26
5.3 Τα αποτελέσματα της ΟΝΕ και του ευρώ σε μια πραγματική ενιαία αγορά.....	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ	
6.1 Εθνικές κεντρικές τράπεζες.....	29
6.2 Τα όργανα λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ.....	30
6.2.1 Διοικητικό συμβούλιο.....	30
6.2.2 Εκτελεστική επιτροπή.....	32
6.2.3 Γενικό συμβούλιο.....	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ	
Χαρακτηριστικά και επιδράσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σε βασικά νομισματικά μεγέθη.....	35
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	41
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	42
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	12

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύθηκε με βάση το νόμο 3424/7-2-1927 και άρχισε να λειτουργεί στις 14 Μαΐου του 1928. Η ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος προκλήθηκε από την Κοινωνία των Εθνών. Η Κοινωνία των Εθνών έστειλε αντιπροσώπους στη χώρα μας που μελέτησαν τα οικονομικά της χώρας. Η επιτροπή πρότεινε δύο εναλλακτικές λύσεις για την εξυγίανση των οικονομικών της χώρας μας και τη σταθεροποίηση του νομίσματος της.

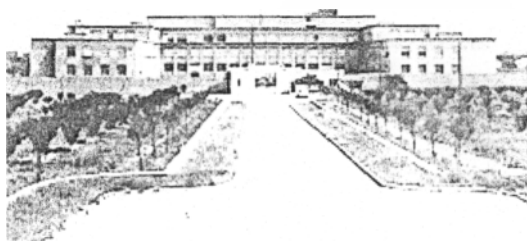
Δέχθηκε να αναλάβει υπό την φροντίδα της τη σύναψη δανείου 900.000 λιρών με τον όρο όμως ότι η Εθνική Τράπεζα να περιορίσει τις εργασίες της στον εκδοτικό κύκλο ή να ιδρυθεί ειδική εκδοτική τράπεζα. Από τις δύο αυτές προτάσεις αποφασίστηκε η δεύτερη και έτσι με σύμβαση μεταξύ της Εθνικής Τράπεζας και του Κράτους και του νόμου 3427/27 ιδρύθηκε η Τράπεζα της Ελλάδος, της οποίας τα κεφάλαια από 400.000.000 δρχ. διαιρεμένα σε 80.000 μετοχές κατέθεσε στο σύνολο η Εθνική Τράπεζα που ανέλαβε και τη διάθεση των μετοχών.

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι μικτής μορφής, ούτε καθαρά κρατική, ούτε ιδιωτική, λειτουργεί με τη μορφή της Α.Ε. και οι μετοχές της κατέχονται από ιδιώτες και δημοσίους οργανισμούς.

Η Τράπεζα της Ελλάδος διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από το Διοικητή, 2 Υποδιοικητές και 9 Συμβούλους. Η εκλογή του διοικητή υπόκειται και στην έγκριση της κυβέρνησης. Ανώτατο διοικητικό όργανο της τράπεζας είναι η Γενική Συνέλευση των μετόχων της. Οι αρμοδιότητες και λειτουργίες της τράπεζας της Ελλάδος είναι:

- Να εκδίδει και κυκλοφορεί κατ' αποκλειστικότητα, τα τραπεζογραμμάτια.
  - Να διενεργεί τις τραπεζικές και ταμιακές εργασίες του Δημοσίου ενεργώντας σαν τραπεζίτης του Κράτους.
  - Να διαχειρίζεται και διαφυλάσσει τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας.
  - Να χρηματοδοτεί τους Ειδικούς Πιστωτικούς Οργανισμούς.
  - Να παρέχει πιστωτικές διευκολύνσεις προς τις εμπορικές τράπεζες και παράλληλα να ασκεί και έλεγχο της πιστωτικής δραστηριότητας τους.
  - Να δέχεται καταθέσεις Δημοσίου και δημοσίων οργανισμών.
  - Να χρηματοδοτεί, εντός περιορισμένων ορίων, ορισμένους τομείς που δεν καλύπτουν οι άλλες τράπεζες.
  - Να, εφαρμόζει τη νομισματική και πιστωτική πολιτική.
- Η Τράπεζα της Ελλάδος δεν δικαιούται να μετέχει άμεσα σε οποιαδήποτε εμπορική, βιομηχανική ή άλλη επιχείρηση, να παρέχει τόκους, τόκο στις καταθέσεις σ' αυτή, να εκδίδει ή να αποδέχεται γραμμάτια πληρωτέα.

ΥΠΟΤΙΤΛΗ 1.2. Η ΠΟΡΕΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Το Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμμάτων και Αξιών της Τράπεζας της Ελλάδος.

Η Τράπεζα της Ελλάδος ανέλαβε με την ίδρυσή της το εκδοτικό προνόμιο από την Εθνική Τράπεζα και, μέχρι την εισαγωγή των τραπεζογραμμάτων και των κερμάτων ευρώ, εξέδιδε τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα δραχμών που κυκλοφορούσαν ως νόμιμο χρήμα στην Ελλάδα. Το 1947 εγκαινίασε τη λειτουργία του το Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμμάτων και Αξιών (ΙΕΤΑ), και άρχισε έκτοτε να τυπώνει τα τραπεζογραμμάτια. Το ΙΕΤΑ ανέλαβε το 1971 να παράγει και τα κέρματα για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, ενώ το 1978 άρχισε και την παραγωγή νομισμάτων ειδικών εκδόσεων, με την πρώτη έκδοση νομίσματος επιμελημένης κοπής. Μετά την είσοδο της Ελλάδος στη ζώνη του ευρώ, η Τράπεζα της Ελλάδος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Ευρωσυστήματος και ο Διοικητής της είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, στο οποίο ανήκει η αποκλειστική αρμοδιότητα να επιτρέπει την έκδοση τραπεζογραμμάτων σε όλες τις χώρες που έχουν υιοθετήσει το ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα. Στις 28 Φεβρουαρίου 2002 τα τραπεζογραμμάτια δραχμών και τα κέρματα δραχμών έπαψαν να αποτελούν νόμιμο χρήμα και αντικαταστάθηκαν από τα τραπεζογραμμάτια ευρώ και τα κέρματα ευρώ. Τα κέρματα ευρώ έχουν μία εθνική και μία κοινή ευρωπαϊκή όψη. Οι ελληνικές εθνικές όψεις των κερμάτων ευρώ απεικονίζουν θέματα από τη μακραίωνη ελληνική ιστορία.

ΥΠΟΤΙΤΛΗ 1.3. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ Τ.Ε ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Την 1 Ιανουαρίου 1999, άρχισε το τρίτο στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Το τρίτο στάδιο χαρακτηριζόταν από τον αμετάκλητο καθορισμό των ισοτιμιών έναντι του ευρώ των νομισμάτων των κρατών μελών που συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ και από τη χάραξη και εφαρμογή ενιαίας νομισματικής πολιτικής στη ζώνη του ευρώ με ευθύνη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ).

Τα έντεκα κράτη-μέλη που συμμετείχαν στη ζώνη του ευρώ από την αρχή (Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Πορτογαλία και Φινλανδία) επιλέχθηκαν με απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το Μάιο του 1998, καθώς πληρούσαν τα κριτήρια σύγκλισης.

Η Ελλάδα εντάχθηκε στη ζώνη του ευρώ την 1 Ιανουαρίου 2001. Η εκπλήρωση των κριτηρίων σύγκλισης εξετάστηκε στο δεύτερο τρίμηνο του 2000 με βάση τις επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας στη διάρκεια του 1999 και τους πρώτους μήνες του 2000.

Από την 1 Ιανουαρίου 2001 η Ελλάδα είναι πλήρες μέλος της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης με αμετάκλητη ισοτιμία μετατροπής της δραχμής σε ευρώ: 1 ευρώ=340,750 δραχμές.

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι από την 1 Ιανουαρίου 2001 μέρος του Ευρωσυστήματος, το οποίο αποτελείται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των χωρών που έχουν υιοθετήσει το ευρώ. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της ΕΚΤ, η Τράπεζα της Ελλάδος κατέβαλε το υπόλοιπο της συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΚΤ και το μερίδιό της στα αποθεματικά της ΕΚΤ. Επίσης, μεταβίβασε το ποσό που αντιστοιχεί στη συμμετοχή της στα συναλλαγματικά διαθέσιμα της ΕΚΤ.

Από τις 2 Ιανουαρίου 2001, όλες οι διατραπεζικές συναλλαγές στην αγορά χρήματος διενεργούνται σε ευρώ και η εγχώρια αγορά αποτελεί μέρος της ενοποιημένης αγοράς της ζώνης του ευρώ. Οι ελληνικές τράπεζες μπορούν να συμμετέχουν στις πράξεις νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος.

Η επιτυχής εισαγωγή του ευρώ σε λογιστική μορφή κατέστη δυνατή μετά την ολοκλήρωση στην Τράπεζα της Ελλάδος, κατά το τριήμερο 30 Δεκεμβρίου 2000 - 1 Ιανουαρίου 2001, πολλών αναγκαίων τεχνικών και λειτουργικών προσαρμογών. Στις προσαρμογές αυτές συνέβαλαν τα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών και η ειδική επιτροπή (GRECO task force) που είχε συσταθεί για το σκοπό αυτό στην ΕΚΤ.

Σχετικά με τις προετοιμασίες για τη μετάβαση στο ευρώ έχουν δημοσιευτεί ορισμένα σημαντικά κείμενα. Στα κείμενα αυτά συγκαταλέγονται:

- Η τελική έκθεση της Συντονιστικής Επιτροπής Ευρώ της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, Απρίλιος 1998, με τίτλο: Ευρώ: Οι προσαρμογές και επιπτώσεις στον ελληνικό τραπεζικό τομέα από την Οικονομική και Νομισματική Ένωση και την εισαγωγή του ευρώ.
- Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών (Γενικό Λογιστήριο του Κράτους), Απρίλιος 1998, με τίτλο: Μετάβαση του δημοσιονομικού τομέα στο ευρώ.
- Το Εθνικό Σχέδιο της Ελλάδος για τη Μετάβαση στο Ευρώ, Ιούλιος 1998, από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.
- Το Εθνικό Σχέδιο Εισαγωγής Τραπεζογραμματίων και Κερμάτων Ευρώ, Δεκέμβριος 2000, από την Τράπεζα της Ελλάδος και τα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
- Δύο εκθέσεις προόδου του Εθνικού Σχεδίου της Ελλάδας για τη μετάβαση στο ευρώ (Μάιος 2000 και Ιούνιος 2001).

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα της Ελλάδος καθώς και άλλοι δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς υλοποίησαν προγράμματα ενημέρωσης σχετικά με τη μετάβαση στο ευρώ με στόχο τη διαφώτιση του ευρύτερου κοινού. Η Τράπεζα της Ελλάδος συμμετείχε στην Εκστρατεία Ενημέρωσης ΕΥΡΩ 2002 από κοινού με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των υπόλοιπων 11 κρατών-μελών της ζώνης του ευρώ.

Αμέσως μετά την υιοθέτηση του ενιαίου νομίσματος από την Ελλάδα ακολούθησε η λεγόμενη 'μεταβατική' περίοδος, η οποία για την Ελλάδα ήταν μονοετής (1/1/2001-31/12/2001). Κατά την περίοδο αυτή η νομισματική πολιτική ασκούνταν σε ευρώ και οι σχετικοί λογαριασμοί των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος άρχισαν να τηρούνται σε ευρώ.

Η δημοσιονομική πολιτική (δηλαδή οι εισπράξεις και πληρωμές του Δημοσίου) εκτελείτο, κατά τη μεταβατική περίοδο, σε δραχμές, αν και βασικοί λογαριασμοί του Δημοσίου τηρούνταν και σε ευρώ. Ο κρατικός προϋπολογισμός για το 2002 εκφράστηκε και εκτελείται σε ευρώ. Οι νέοι κρατικοί τίτλοι εκδίδονται σε ευρώ, ενώ οι υφιστάμενοι τίτλοι έχουν επανεκφραστεί σε ευρώ.

Η μετάβαση στο ευρώ ολοκληρώθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2002. Την 1η Ιανουαρίου 2002, τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ τέθηκαν σε κυκλοφορία στην Ελλάδα, ταυτόχρονα με τα άλλα κράτη-μέλη της ζώνης του ευρώ. Η εισαγωγή των τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ απαιτούσε λεπτομερείς σχεδιασμούς σε επίπεδο διοικητικής μέριμνας. Ιδιαίτερη σημασία αποδόθηκε στην προετοιμασία του τραπεζικού δικτύου και των εμπορικών επιχειρήσεων, που αποτελούν τους βασικούς αγωγούς διοχέτευσης τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ στην αγορά. Το Διοι-

κητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ είχε αποφασίσει να επιτρέψει τον προεφοδιασμό των τραπεζών και των εμπορικών επιχειρήσεων με τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ, προκειμένου να διασφαλίσει την ομαλή λειτουργία της αγοράς κατά τις πρώτες ημέρες του 2002.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 2948/2001, που εξειδίκευσε το πλαίσιο προεφοδιασμού για την Ελλάδα, η Τράπεζα της Ελλάδος προεφοδίασε τις εμπορικές τράπεζες με κέρματα ευρώ από την 1 Σεπτεμβρίου 2001 και με τραπεζογραμμάτια ευρώ από την 1 Οκτωβρίου. Ο προεφοδιασμός των τραπεζών με κέρματα ξεκίνησε νωρίτερα, καθώς κρίθηκε ότι, λόγω του μεγάλου όγκου και βάρους, η μεταφορά τους είναι πιο δύσκολη. Οι τράπεζες, που προεφοδιάστηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος, με τη σειρά τους προεφοδίασαν τις εμπορικές επιχειρήσεις με κέρματα ευρώ από την 1 Νοεμβρίου 2001 και με τραπεζογραμμάτια μικρής αξίας (5 και 10 ευρώ) από την 1 Δεκεμβρίου. Οι προεφοδιαζόμενοι φορείς είχαν δεσμευτεί να μη θέσουν σε καμία περίπτωση τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ στην κυκλοφορία πριν από την 1 Ιανουαρίου 2002.

Εκτός από τις ημερομηνίες έναρξης του προεφοδιασμού των εμπορικών τραπεζών και των επιχειρήσεων με ευρώ, το χρονοδιάγραμμα για την εισαγωγή των τραπεζογραμμάτων και κερμάτων ευρώ στην Ελλάδα προέβλεπε τον προεφοδιασμό του κοινού, από τις 17 Δεκεμβρίου 2001, με συσκευασίες εξοικείωσης που περιείχαν 45 κέρματα ευρώ όλων των αξιών έναντι 5.000 δρχ. (14,67 ευρώ). Από την ίδια ημερομηνία, οι εμπορικές επιχειρήσεις μπορούσαν να προμηθεύονται συσκευασίες κερμάτων ευρώ αξίας 111 έως 300 ευρώ.

Από την 1 Ιανουαρίου έως τις 28 Φεβρουαρίου 2002 τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ κυκλοφορούσαν στην Ελλάδα παράλληλα με τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα δραχμών (περίοδος παράλληλης κυκλοφορίας). Οι συναλλαγές σε λογιστική μορφή όμως (με επιταγές, εμβάσματα, πιστωτικές κάρτες, κ.λπ.) γίνονταν μόνο σε ευρώ.

Η κυκλοφορία των τραπεζογραμμάτων και των κερμάτων ευρώ στην Ελλάδα πραγματοποιήθηκε ομαλά και απρόσκοπτα. Το ελληνικό κοινό εξοικειώθηκε πολύ γρήγορα με το ευρώ και ήδη από την πρώτη εβδομάδα κυκλοφορίας του, το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών πραγματοποιούνταν σε ευρώ. Το μερίδιο των τραπεζογραμμάτων και κερμάτων ευρώ στο σύνολο των τραπεζογραμμάτων και κερμάτων σε κυκλοφορία, υπήρξε σημαντικά υψηλό και μάλιστα υψηλότερο από το μέσο όρο της ζώνης του ευρώ.

Η απόσυρση των δραχμών είχε σχεδόν ολοκληρωθεί ακόμη πριν από τη λήξη της περιόδου παράλληλης κυκλοφορίας. Το μεγαλύτερο μέρος των τραπεζογραμμάτων και κερμάτων δραχμών που δεν έχει ακόμα αποσυρθεί, εκτιμάται ότι θα επιστραφεί στην Τράπεζα εντός των προβλεπόμενων περιόδων, ενώ το υπόλοιπο θεω-

ρείται πως είναι αδρανές, δηλαδή χαμένο ή εκτός συνόρων, ή ότι διακρατείται για συλλεκτικούς σκοπούς.

Η Τράπεζα της Ελλάδος θα ανταλλάσσει τραπεζογραμμάτια δραχμών με ευρώ 10 έτη μετά τη λήξη της περιόδου παράλληλης κυκλοφορίας, δηλαδή έως την 1 Μαρτίου 2012, ενώ για τα κέρματα δραχμών η περίοδος ανταλλαγής από την Τράπεζα της Ελλάδος και τις ΔΟΥ θα διαρκέσει δύο χρόνια, έως την 1 Μαρτίου 2004. Μετά από αυτές τις ημερομηνίες τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα δραχμών, αντίστοιχα, θα παραγραφούν. Στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 52 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, η Τράπεζα της Ελλάδος θα διατηρήσει ένα τουλάχιστον σημείο στην επικράτεια όπου θα ανταλλάσσει στην άρτια αξία εθνικά τραπεζογραμμάτια των υπόλοιπων χωρών της ζώνης του ευρώ μέχρι την 31 Μαρτίου 2002.

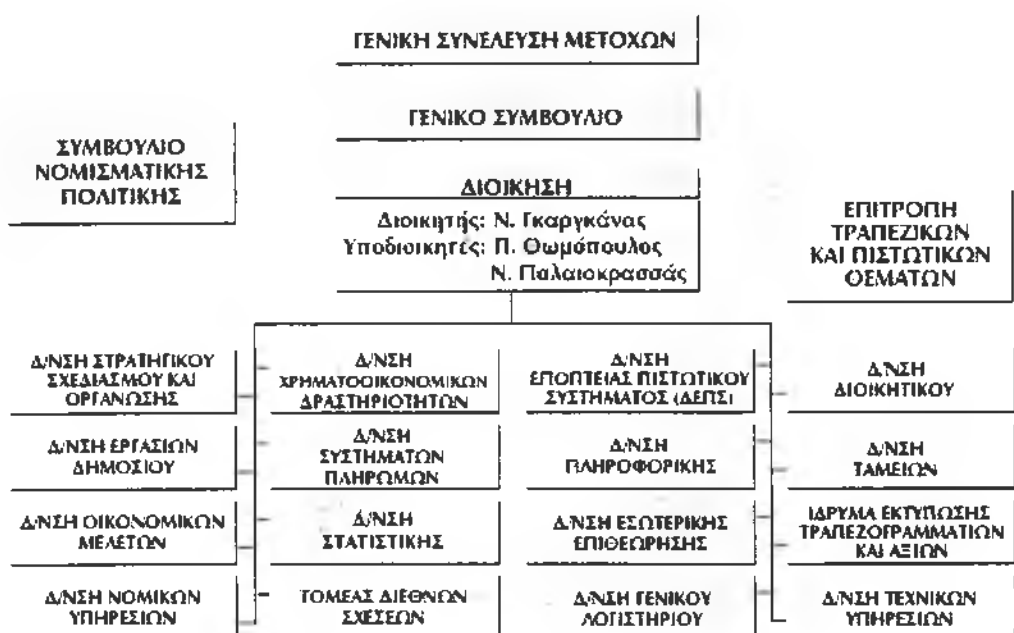
) ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙΑΣ ΤΗΣ Τ.Ε

Το καθεστώς που διέπει τη λειτουργία της Τράπεζας της Ελλάδος προσδιορίζεται στο Καταστατικό της. Το Καταστατικό της Τράπεζας της Ελλάδος κυρώθηκε με το νόμο 3424/7.12.1927 ΦΕΚ Α' 298 «Περί κυρώσεως του από 10 Νοεμβρίου 1927 ΝΔ/τος "Περί κυρώσεως της από 27 Οκτωβρίου 1927 συμβάσεως περί παραιτήσεως της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος από του προνομίου εκδόσεως τραπεζικών γραμματίων και περί συστάσεως νέας Τραπέζης υπό την επωνυμίαν «ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ» και του προσαρτωμένου τη συμβάσει καταστατικού της Τραπέζης της Ελλάδος". Στο άρθρο 1 παρ. β του Νομοθετικού Διατάγματος της 10.11.27 ορίζεται ρητά ότι οι διατάξεις του Καταστατικού έχουν ισχύ διατάξεων νόμου.

Το Καταστατικό της Τράπεζας της Ελλάδος έχει κατά καιρούς υποστεί διάφορες τροποποιήσεις. Οι βασικότερες τροποποιήσεις του Καταστατικού επήλθαν με τις από 22 Δεκεμβρίου 1997 και 25 Απριλίου 2000 αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας της Ελλάδος που κυρώθηκαν αντίστοιχα με τους Ν. 2609/11.5.1998 και 2832/13.6.2000. Με τις τροποποιήσεις αυτές διαμορφώνεται ένα σύγχρονο πλαίσιο λειτουργίας της κεντρικής τράπεζας, το οποίο είναι σύμφωνο με τις διατάξεις της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών. Το Καταστατικό, όπως ήδη ισχύει, ορίζει ως πρωταρχικό σκοπό της Τράπεζας της Ελλάδος τη διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών, καθορίζει τις βασικές της αρμοδιότητες, κατοχυρώνει την ανεξαρτησία της και προσδιορίζει τις σχέσεις της με τη Βουλή και την Κυβέρνηση.

Προβλέπει επίσης ότι, από της υποκαταστάσεως του ευρώ στο εθνικό νόμισμα, η Τράπεζα της Ελλάδος λειτουργεί ως αναπόσπαστο μέρος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών τόσο κατά την επιδίωξη του πρωταρχικού της σκοπού όσο και ως προς σειρά βασικών αρμοδιοτήτων της, ενεργώντας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

) Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΤΗ ΖΩΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Στη Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον Ιούνιο του 2000 επιβεβαιώθηκε ότι η Ελλάδα είχε ικανοποιήσει τα απαιτούμενα κριτήρια σύγκλισης για την ένταξη της στη ζώνη του ευρώ από την 1η Ιανουαρίου 2001. Η υιοθέτηση από την Ελλάδα του ενιαίου νομίσματος αποτελεί το επιστέγασμα μιας μακρόχρονης και δύσκολης προσπάθειας για τη σταθεροποίηση της ελληνικής οικονομίας. Ο υψηλός βαθμός μακροοικονομικής σταθερότητας που επιτεύχθηκε τα τελευταία χρόνια έχει αποφέρει πολλαπλά οφέλη και έχει συντελέσει στην επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, ο οποίος το 2000 υπερέβη, για πέμπτο κατά σειρά έτος, το μέσο ρυθμό ανάπτυξης στη ζώνη του ευρώ.

Το προηγούμενο έτος ήταν ιδιαίτερα σημαντικό και για την Τράπεζα της Ελλάδος. Η νομισματική πολιτική, η οποία τα τελευταία χρόνια διαδραμάτισε αποφασιστικό ρόλο στην αποκλιμάκωση του πληθωρισμού και τη διαμόρφωση συνθηκών νομισματικής και συναλλαγματικής σταθερότητας, έπρεπε να εξασφαλίσει την ομαλή μετάβαση στο ενιαίο νόμισμα με τη βαθμιαία σύγκλιση αφενός της τρέχουσας ισοτιμίας της δραχμής προς την ισοτιμία μετατροπής της σε ευρώ και αφετέρου των επιτοκίων στην εγχώρια αγορά χρήματος προς τα αντίστοιχα χαμηλότερα επιτόκια στη ζώνη του ευρώ. Η βαθμιαία προσαρμογή των επιτοκίων συνέβαλε στη συγκράτηση των πληθωριστικών πιέσεων που συνδέονταν με την αναπόφευκτη χαλάρωση των νομισματικών συνθηκών. Ταυτόχρονα, η νομισματική πολιτική έπρεπε να περιορίσει τις επιπτώσεις των εξωγενών πληθωριστικών πιέσεων στις εγχώριες τιμές από τη μεγάλη αύξηση της διεθνούς τιμής του πετρελαίου και τη σημαντική ανατίμηση του δολαρίου έναντι του ευρώ. Επιπλέον, στη διάρκεια του 2000, πραγματοποιήθηκαν επιτυχώς πολλές θεσμικές, λειτουργικές και τεχνικές προσαρμογές για να εισαχθεί στη χώρα μας το ευρώ σε λογιστική μορφή και για να συμμετάσχει η Τράπεζα της Ελλάδος στο Ευρωσύστημα. Οι εξελίξεις στην παγκόσμια οικονομία ήταν γενικά ευνοϊκές το 2000.

Κύρια χαρακτηριστικά ήταν ο ιδιαίτερα υψηλός ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης (4,8% έναντι 3,5% το 1999), ο σχετικά χαμηλός μέσος ετήσιος πληθωρισμός (2,3% έναντι 1,4% το 1999 στις προηγούμενες οικονομίες) και η σημαντική επέκταση του διεθνούς ε-

μπορίου (12,4%, έναντι 5,3% το 1999). Στο δεύτερο εξάμηνο όμως σημειώθηκε επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας παγκοσμίως.

Στη ζώνη του ευρώ το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν αυξήθηκε με ρυθμό 3,4%, ο οποίος ήταν ο υψηλότερος της τελευταίας δεκαετίας, ενώ το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε στο 8,9% από 9,9% το 1999. Η μεγάλη όμως αύξηση της διεθνούς τιμής του πετρελαίου

και η ανατίμηση του δολαρίου έναντι του ευρώ στη διάρκεια του έτους είχαν ως αποτέλεσμα τη σημαντική επιτάχυνση του πληθωρισμού στη ζώνη του ευρώ, στο 2,3% κατά μέσο όρο το 2000, από 1,1% το 1999. Οι εγχώριες πληθωριστικές πιέσεις παρέμειναν πάντως συγκρατημένες στη ζώνη του ευρώ και μάλιστα ο ρυθμός ανόδου του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος υποχώρησε στο 0,9% από 1,2% το 1999.

Οι *δυσμενείς* επιδράσεις της αύξησης της τιμής του πετρελαίου και της υποχώρησης της συναλλαγματικής ισοτιμίας του ευρώ στον πληθωρισμό βραχυπρόθεσμα, σε συνδυασμό με υψηλούς ρυθμούς νομισματικής και πιστωτικής επέκτασης σε περίοδο ταχείας ανόδου της οικονομικής δραστηριότητας, δημιούργησαν μεσοπρόθεσμα κινδύνους για τη σταθερότητα των τιμών στη ζώνη του ευρώ. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι πληθωριστικοί κίνδυνοι, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) αύξησε το βασικό επιτόκιο αναχρηματοδότησης έξι φορές, κατά 1,75 εκατοστιαία μονάδα συνολικά, στο 4,75%, στη διάρκεια του 2000. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, η κεντρική τράπεζα αύξησε το επιτόκιο-στόχο στη διατραπεζική αγορά χρήματος κατά μία εκατοστιαία μονάδα, στο 6,5%, ώστε να συγκρατηθούν οι πληθωριστικές πιέσεις, οι οποίες ενισχύονταν από την αύξηση της τιμής του πετρελαίου και την ταχεία άνοδο της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας στο πρώτο εξάμηνο του 2000.

Η ελληνική οικονομία επηρεάστηκε ευνοϊκά από τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης τόσο της παγκόσμιας όσο και της ευρωπαϊκής οικονομίας, καθώς και από την επέκταση του διεθνούς εμπορίου. Η αύξηση όμως της τιμής του πετρελαίου και η εξασθένηση του ευρώ έναντι του δολαρίου προκάλεσαν πληθωριστικές πιέσεις, συνετέλεσαν στη σημαντική διεύρυνση του ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών και δυσχέραναν την άσκηση αντιπληθωριστικής νομισματικής πολιτικής στο τελικό στάδιο της μετάβασης προς το ενιαίο νόμισμα. Από την άλλη πλευρά, η αύξηση των επιτοκίων της ΕΚΤ διευκόλυνε τη σύγκλιση των εγχώριων επιτοκίων προς τα αντίστοιχα επιτόκια στη ζώνη του ευρώ.

) ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η νομισματική πολιτική είχε να αντιμετωπίσει σημαντικές προκλήσεις το 2000. Ειδικότερα, το πρώτο εξάμηνο επικεντρώθηκε στην ικανοποίηση του κριτηρίου σύγκλισης για τον πληθωρισμό, καθώς, και των κριτηρίων για τη σταθερότητα της συναλλαγματικής ισοτιμίας της δραχμής και τα μακροπρόθεσμα επιτόκια. Μετά τη λήψη της απόφασης για την ένταξη της Ελλάδος στη ζώνη του ευρώ, η νομισματική πολιτική αποσκοπούσε στο να διασφαλίσει την ομαλή μετάβαση στο ευρώ και να συγκρατήσει τις εξωγενείς πληθωριστικές πιέσεις από την άνοδο της τιμής του πετρελαίου και την ανατίμηση του

δολαρίου. Η Τράπεζα της Ελλάδος εφάρμοσε πολιτική βραδείας μείωσης των επιτοκίων της προς τα αντίστοιχα επιτόκια της ΕΚΤ, η πλήρης σύγκλιση προς τα οποία ήταν απαραίτητο να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του έτους, σε συνδυασμό με κατάλληλη πολιτική παρεμβάσεων στην αγορά συναλλάγματος και χρήματος, ώστε και η τρέχουσα ισοτιμία της δραχμής να συγκλίνει ομαλά, επίσης μέχρι το τέλος του έτους, προς την ισοτιμία μετατροπής της σε ευρώ. Η σύγκλιση της τρέχουσας ισοτιμίας της δραχμής έναντι του ευρώ προς την κεντρική της ισοτιμία αποτέλεσε μία από τις κύριες επιδιώξεις της νομισματικής πολιτικής κατά το προηγούμενο έτος. Προς το τέλος του 1999 και τους πρώτους μήνες του 2000. Ασκήθηκαν περιορισμένης έκτασης και διάρκειας πιέσεις στην αγορά συναλλάγματος, οι οποίες αντανάκλουν κυρίως αβεβαιότητες ως προς την έγκαιρη ικανοποίηση από την Ελλάδα του κριτηρίου της Συνθήκης για τον πληθωρισμό και, μεταγενέστερα, ως προς το αν η κεντρική ισοτιμία της δραχμής έναντι του ευρώ θα ήταν η ισοτιμία μετατροπής στο τέλος του έτους. Η απόφαση του Συμβουλίου ECOFIN στα μέσα Ιουνίου ότι ο συντελεστής μετατροπής θα ήταν η κεντρική ισοτιμία σταθεροποίησε τις προσδοκίες και συνέβαλε στη δημιουργία ευνοϊκού κλίματος, που διατηρήθηκε μέχρι το τέλος του έτους. Οι παρεμβάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος στην αγορά συναλλάγματος σε όλη τη διάρκεια του 2000, οι οποίες στο μεγαλύτερο μέρος τους αφορούσαν πωλήσεις συναλλάγματος, απέβλεπαν στη διασφάλιση της ομαλής σύγκλισης της συναλλαγματικής ισοτιμίας, αλλά και στον περιορισμό των διακυμάνσεων της.

Η νομισματική πολιτική, μολονότι ασκήθηκε το 2000 σε ένα ιδιαίτερα αντίξοο περιβάλλον, πέτυχε τις βασικές της επιδιώξεις. Με τη σχετικά βραδεία και προσεκτική μείωση των επιτοκίων της Τράπεζας της Ελλάδος εξασφαλίστηκε η σύγκλιση της ισοτιμίας και των επιτοκίων με τρόπο που περιόρισε τις πληθωριστικές πιέσεις που ασκούσαν εξωγενείς κυρίως παράγοντες και επηρέασε ευνοϊκά τις πληθωριστικές προσδοκίες. Εξάλλου, στην ομαλή σύγκλιση της τρέχουσας ισοτιμίας της δραχμής προς την ισοτιμία μετατροπής της σε ευρώ συνέβαλαν και οι παρεμβάσεις της Τράπεζας στις αγορές συναλλάγματος και χρήματος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Μετά την πλήρη ένταξη της Ελλάδος στην ΟΝΕ και την υιοθέτηση του ενιαίου νομίσματος, οι προοπτικές ταχύτερης οικονομικής ανάπτυξης συνδυασμένης με σταθερότητα διαγράφονται ευνοϊκότερες για τη χώρα μας. Η εφαρμογή και στην Ελλάδα της ενιαίας ευρωπαϊκής νομισματικής πολιτικής, όπως προαναφέρθηκε, θα συντελέσει στη διαμόρφωση υψηλού βαθμού σταθερότητας των τιμών στην ελληνική οικονομία. Η εκτίμηση ότι οι προοπτικές για ταχεία και διατηρήσιμη οικονομική ανάπτυξη είναι θετικές στηρίζεται στην επίδραση πολλών παραγόντων, όπως η αναμενόμενη σταθερότητα των τιμών, το χαμηλό κόστος χρηματοδότησης των επενδύσεων που αυτή συνεπάγεται, ο περιορισμός του συναλλαγματικού κινδύνου, οι διαθέσιμοι πόροι του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ), καθώς και οι ευεργετικές συνέπειες των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που ήδη υλοποιούνται ή προγραμματίζονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση με σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας. Γενικότερα, οι προοπτικές της ελληνικής οικονομίας συναρτώνται —σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό από ό,τι στο παρελθόν— με τις προοπτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, ειδικότερα, της ζώνης του ευρώ ως συνόλου, όχι μόνο λόγω της στενότερης διασύνδεσης των αγορών και της εφαρμογής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, αλλά και λόγω της επίδρασης που ασκούν οι άλλες πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι δημοσιονομικές κατευθύνσεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, καθώς και οι μεταρρυθμίσεις τις οποίες πραγματοποιούν σε εθνικό επίπεδο τα άλλα κράτη-μέλη της Ένωσης, επηρεάζουν τόσο τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες και τη διαμόρφωση της οικονομικής πολιτικής στην Ελλάδα όσο και τις δομές του ενιαίου οικονομικού χώρου στον οποίο ανήκει η χώρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

4.1) Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΝ 21^Ο ΑΙΩΝΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ-

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε ως κύριο στόχο του νέου οικονομικού και κοινωνικού προγράμματος για το 2000 την ανάπτυξη μακροπρόθεσμης στρατηγικής για τη δημιουργία μιας ανταγωνιστικής, καινοτόμου, ολοκληρωμένης και ανοικτής οικονομίας, θεμελιωμένης στη "γνώση". Ο εκσυγχρονισμός των οικονομιών της Ευρώπης θα συντελέσει στην απόκτηση από τους πολίτες και το εργατικό δυναμικό προσόντων απαραίτητων σε μια ηλεκτρονικά διασυνδεδεμένη κοινωνία της πληροφορίας. Μια τέτοια οικονομία θα προωθήσει έντονη και σταθερή πρόοδο, που θα επιτευχθεί μέσω πολιτικών οι οποίες αποσκοπούν στην πλήρη απασχόληση, καθώς και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Το Φεβρουάριο του 2000 δημοσιεύθηκε ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι αναπροσαρμόζει τις προτεραιότητες και τη στρατηγική για την εισαγωγή του ευρώ, με σκοπό την εντατικοποίηση της σχετικής .ενημερωτικής εκστρατείας. Στόχοι αυτής της εκστρατείας για τα δύο επόμενα έτη θα είναι οι επιχειρήσεις, το ευρύ κοινό και οι μη συμμετέχουσες χώρες. Ιδιαίτερη μέριμνα επίσης λαμβάνεται για τη θέσπιση ενός τεχνικού προγράμματος αντιμετώπισης της παραχάραξης του ευρώ.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, υπό την πορτογαλική Προεδρία, πραγματοποίησε έκτακτη Σύνοδο Κορυφής στη Λισσαβώνα στις 23 και 24 Μαρτίου 2000, ορίζοντας νέο στρατηγικό στόχο για την επόμενη δεκαετία: Η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει να γίνει η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη "οικονομία της γνώσης" στον κόσμο.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλείται πλέον να διαδραματίσει ισχυρότερο καθοδηγητικό ρόλο και να αφιερώνει στο εξής κάθε άνοιξη μια σύνοδο για τα οικονομικά και κοινωνικά θέματα. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας διαπίστωσε ότι οι σημερινές μακροοικονομικές προοπτικές είναι οι καλύτερες που έχει γνωρίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση εδώ και μία γενεά. Πράγματι, χάρη σε μια νομισματική πολιτική που είναι προσανατολισμένη στη σταθερότητα και στηρίζεται από δημοσιονομική πειθαρχία και συγκρατημένες μισθολογικές αυξήσεις, έχουν επιτευχθεί χαμηλός πληθωρισμός και χαμηλά επιτόκια, καθώς και σημαντική μείωση των δημόσιων ελλειμμάτων και ένα υγιές ισοζύγιο πληρωμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίστηκε η επιτυχία της εισαγωγής του ευρώ, επισημάνθηκε η σπουδαιότητα του καλού συντονισμού των μακροοικονομικών πολιτικών και δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην εξυγίανση, την ποιότητα και τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Τα άλλα θέματα που συζητήθηκαν αφορούσαν την ενίσχυση της κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής για θέματα ασφάλειας και άμυνας, τα Βαλκάνια και τις σχέσεις με τη Ρωσία. Επίσης, το Ευρωπαϊκό

4.1) Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΝ 21^Ο ΑΙΩΝΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ-

Τ Ε Ι Κ Α Λ Α Μ Α Τ Α Σ
Τ Μ Η Μ Α
Ε Κ Δ Ο Σ Ε Ω Ν Π Α Ρ Ι Ο Θ Η Κ Η Σ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε ως κύριο στόχο του νέου οικονομικού και κοινωνικού προγράμματος για το 2000 την ανάπτυξη μακροπρόθεσμης στρατηγικής για δημιουργία μιας ανταγωνιστικής, καινοτόμου, ολοκληρωμένης και ανοικτής οικονομίας, θεμελιωμένης στη "γνώση". Ο εκσυγχρονισμός των οικονομιών της Ευρώπης θα συντελέσει στην απόκτηση από τους πολίτες και το εργατικό δυναμικό προσόντων απαραίτητων σε μια ηλεκτρονικά διασυνδεδεμένη κοινωνία της πληροφορίας. Μια τέτοια οικονομία θα προωθήσει έντονη και σταθερή πρόοδο, που θα επιτευχθεί μέσω πολιτικών οι οποίες αποσκοπούν στην πλήρη απασχόληση, καθώς και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Το Φεβρουάριο του 2000 δημοσιεύθηκε ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι αναπροσαρμόζει τις προτεραιότητες και τη στρατηγική για την εισαγωγή του ευρώ, με σκοπό την εντατικοποίηση της σχετικής ενημερωτικής εκστρατείας. Στόχοι αυτής της εκστρατείας για τα δύο επόμενα έτη θα είναι οι επιχειρήσεις, το ευρύ κοινό και οι μη συμμετέχουσες χώρες. Ιδιαίτερη μέριμνα επίσης λαμβάνεται για τη θέσπιση ενός τεχνικού προγράμματος αντιμετώπισης της παραχάραξης του ευρώ.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, υπό την πορτογαλική Προεδρία, πραγματοποίησε έκτακτη Σύνοδο Κορυφής στη Λισσαβόνα στις 23 και 24 Μαρτίου 2000, ορίζοντας νέο στρατηγικό στόχο για την επόμενη δεκαετία: Η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει να γίνει η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη "οικονομία της γνώσης" στον κόσμο.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλείται πλέον να διαδραματίσει ισχυρότερο καθοδηγητικό ρόλο και να αφιερώνει στο εξής κάθε άνοιξη μια σύνοδο για τα οικονομικά και κοινωνικά θέματα. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας διαπίστωσε ότι οι σημερινές μακροοικονομικές προοπτικές είναι οι καλύτερες που έχει γνωρίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση εδώ και μία γενεά. Πράγματι, χάρη σε μια νομισματική πολιτική που είναι προσανατολισμένη στη σταθερότητα και στηρίζεται από δημοσιονομική πειθαρχία και συγκρατημένες μισθολογικές αυξήσεις, έχουν επιτευχθεί χαμηλός πληθωρισμός και χαμηλά επιτόκια, καθώς και σημαντική μείωση των δημόσιων ελλειμμάτων και ένα υγιές ισοζύγιο πληρωμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίστηκε η επιτυχία της εισαγωγής του ευρώ, επισημάνθηκε η σπουδαιότητα του καλού συντονισμού των μακροοικονομικών πολιτικών και δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην εξυγίανση, την ποιότητα και τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Τα άλλα θέματα που συζητήθηκαν αφορούσαν την ενίσχυση της κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής για θέματα ασφάλειας και άμυνας, τα Βαλκάνια και τις σχέσεις με τη Ρωσία. Επίσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας αποφάσισε να αναθέσει στην Ομάδα υπαλλήλων υψηλού επιπέδου για την κοινωνική προστασία (Group of high-level officials for social pro-

tection) την εκπόνηση μελέτης για τη μελλοντική εξέλιξη της κοινωνικής προστασίας, με ιδιαίτερη έμφαση στη βιωσιμότητα των συνταξιοδοτικών συστημάτων σε διαφορετικά χρονικά πλαίσια, κυρίως μέχρι το 2020 αλλά και μετά.

Τον Ιούνιο του 2000 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνήλθε στη Σάντα Μαρία ντα Φέιρα (πορτογαλική Προεδρία, 19 και 20 Ιουνίου) και ενέκρινε τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των κρατών-μελών και της Ένωσης (οικονομικό έτος 2000), καθώς και την ένταξη της Ελλάδος στη ζώνη του ευρώ. Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβώνας σχετικά με την απασχόληση, τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις και την κοινωνική συνοχή. Η σύνοδος της Φέιρα έδωσε τη δυνατότητα στους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων να εκτιμήσουν τις εξελίξεις σε σημαντικά θέματα στο άμεσο μέλλον, προώθηση της διακυβερνητικής διάσκεψης για τη μεταρρύθμιση των θεσμικών οργάνων, εκπόνηση του χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ενίσχυση της κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής για την ασφάλεια και την άμυνα, διαπραγματεύσεις για τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επικρότησε την απόφαση του Συμβουλίου ECOFIN σχετικά με την είσοδο της Ελλάδος στη ζώνη του ευρώ από την 1η Ιανουαρίου 2001. Διαπιστώθηκε ότι η Ελλάδα πληροί τα κριτήρια σύγκλισης που ορίζονται στο άρθρο 121, παράγραφος 1, της Συνθήκης, εξαιτίας της εφαρμογής υγιών οικονομικών και δημοσιονομικών πολιτικών τα τελευταία χρόνια.

Το Σεπτέμβριο του 2000 η Επιτροπή πρότεινε 27 δείκτες, η χρήση των οποίων θα επιτρέπει να διενεργούνται με πλήρη διαφάνεια αξιολογήσεις και συγκρίσεις μεταξύ των οικονομιών των κρατών-μελών και των άλλων ανεπτυγμένων οικονομιών. Οι προτεινόμενοι δείκτες αποτελούν ουσιαστικής σημασίας μέσο για την παρακολούθηση και τη σύγκριση της προόδου στους τομείς της απασχόλησης, της καινοτομίας και της έρευνας, της οικονομικής μεταρρύθμισης, καθώς και της κοινωνικής συνοχής.

Η έκτακτη Σύνοδος Κορυφής υπό τη γαλλική Προεδρία (Μπιαρίτς στις 13 και 14 Οκτωβρίου 2000) ασχολήθηκε κυρίως με εκκρεμή θέματα, ώστε να προετοιμαστεί το έδαφος για τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στη Νίκαια, καθώς και με διεθνή θέματα, όπως η κατάσταση στη Μέση Ανατολή, οι αλλαγές στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας και η πετρελαϊκή κρίση.

Στις 25 Οκτωβρίου 2000 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επανέλαβε την επιθυμία του να ενσωματώσει σε ένα συνταγματικό κείμενο τις θεμελιώδεις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα των πολιτών. Τελικά η επίσημη διακήρυξη του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Δεκέμβριο του 2000.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας (γαλλική Προεδρία, 7,8 και 9 Δεκεμβρίου) εξέτασε την πρόοδο που σημειώθηκε τόσο στους τομείς της εσωτερικής πολιτικής (ευρωπαϊκή κοινωνική ατζέντα, απασχόληση, υγεία και ασφάλεια καταναλωτών, ασφάλεια στη ναυτιλία, καταστατικό ευρωπαϊκής εταιρίας) όσο και στους τομείς των εξωτερικών σχέσεων (κοινή ευρωπαϊκή πολιτική για την άμυνα και την ασφάλεια, διεύρυνση της ΕΕ).

Σημαντικά ήταν τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Νίκαιας σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση. Η ανεργία μειώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τρίτη συνεχή χρονιά από το 1997 και το ποσοστό της ανερχόταν σε 8,7% στα μέσα του 2000, ενώ για το 2001 προβλέπεται ποσοστό χαμηλότερο από 8%.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τη συμφωνία που επιτεύχθηκε ως προς το "φορολογικό πακέτο", ιδίως ως προς το βασικό περιεχόμενο της Οδηγίας για τη φορολόγηση των αποταμιεύσεων. Ζήτησε επίσης-από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από την επόμενη προεδρία να προσέλθουν το ταχύτερο σε συζητήσεις με τις ΗΠΑ και άλλες χώρες, με σκοπό να προωθηθεί η λήψη ισοδύναμων μέτρων για τη φορολόγηση των εισοδημάτων από αποταμιεύσεις.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέφρασε επίσης την ικανοποίηση του σχετικά με θέματα συντονισμού των οικονομικών πολιτικών που θα συμβάλουν στην ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού της ζώνης του ευρώ, στη ρύθμιση των χρηματαγορών και στην τακτοποίηση φορολογικών θεμάτων.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, που συνήλθε σε Διακυβερνητική Διάσκεψη στις 10 Δεκεμβρίου στη Νίκαια, ενέκρινε νέα Συνθήκη ύστερα από έντονες διαπραγματεύσεις διάρκειας δέκα μηνών, σχετικά με τέσσερα θέματα: το μέγεθος και τη σύνθεση της Επιτροπής, τη στάθμιση των ψήφων στο Συμβούλιο, την αντικατάσταση της ομοφωνίας από την ειδική πλειοψηφία στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, καθώς και τις ενισχυμένες συνεργασίες. Ύστερα από την επίσημη υπογραφή της στις αρχές του 2001, η Συνθήκη αποβλήθηκε στα κράτη-μέλη για κύρωση.

4.2) ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Για την επίτευξη αυτού του στόχου, δημιουργήθηκε το Ευρωσύστημα. Το Ευρωσύστημα, το οποίο αποτελείται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών-μελών που έχουν υιοθετήσει το ευρώ, είναι η νομισματική αρχή της ζώνης του ευρώ. Πρωταρχικός στόχος στο Ευρωσύστημα είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών για το κοινό καλό. Ενεργώντας επίσης ως κύρια χρηματοπιστωτική αρχή, στοχεύει στη διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και την προώθηση της χρηματοπιστωτικής ενοποίησης στην Ευρώπη.

4.2.1) *ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ*

'Αναγνωρισμένη αρχή επί νομισματικών και χρηματοπιστωτικών θεμάτων'

Στηριζόμενο στα συμπαγή καταστατικά του θεμέλια, στην ανεξαρτησία και την εσωτερική συνοχή του, το Ευρωσύστημα, το σύστημα κεντρικών τραπεζών της ζώνης του ευρώ, ενεργεί ως η νομισματική αρχή της ζώνης του ευρώ και ως κύρια χρηματοπιστωτική αρχή, πλήρως αναγνωρισμένη εντός και εκτός της Ευρώπης. Κατά την επιδίωξη του πρωταρχικού του στόχου, ο οποίος είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών, το Ευρωσύστημα αναλαμβάνει τις απαραίτητες οικονομικές και νομισματικές αναλύσεις και υιοθετεί και υλοποιεί τις ενδεδειγμένες πολιτικές. Επίσης, ανταποκρίνεται κατάλληλα και αποτελεσματικά στις νομισματικές και χρηματοπιστωτικές εξελίξεις.

'Χρηματοπιστωτική σταθερότητα και ευρωπαϊκή χρηματοπιστωτική ενοποίηση.

Το Ευρωσύστημα επιδιώκει τη διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και την προώθηση της ευρωπαϊκής χρηματοπιστωτικής ενοποίησης σε συνεργασία με τις καθιερωμένες θεσμικές δομές. Προς το σκοπό αυτό, συμβάλλει στη διαμόρφωση πολιτικών που παρέχουν μία υγιή αρχιτεκτονική για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

ΤΡΙΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

‘Λογοδοσία, αξιοπιστία και εμπιστοσύνη’.

Το Ευρωσύστημα αποδίδει υψηλή σημασία στην αξιοπιστία, την εμπιστοσύνη, τη διαφάνεια και τη λογοδοσία. Στόχος του είναι η αποτελεσματική επικοινωνία με τους πολίτες της Ευρώπης και τα μέσα ενημέρωσης. Στις σχέσεις του με τις ευρωπαϊκές και τις εθνικές αρχές έχει αναλάβει τη δέσμευση να ενεργεί απολύτως σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την αρχή της ανεξαρτησίας. Προς το σκοπό αυτό, το Ευρωσύστημα παρακολουθεί διαρκώς τις μεταβολές που επηρεάζουν τις αγορές χρήματος και τις χρηματοπιστωτικές αγορές και λαμβάνει προσεκτικά υπόψη το δημόσιο συμφέρον και τις ανάγκες των αγορών.

ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

‘Κοινή ταυτότητα, σαφώς καθορισμένοι ρόλοι και αρμοδιότητες, καλή διακυβέρνηση’.

Το Ευρωσύστημα επιδιώκει την ενίσχυση της κοινής του ταυτότητας, σε ένα πλαίσιο σαφώς καθορισμένων ρόλων και αρμοδιοτήτων για όλα τα μέλη του. Προς το σκοπό αυτό, το Ευρωσύστημα στηρίζεται στις δυνατότητες και την ουσιαστική συμμετοχή όλων των μελών του, καθώς και στη δέσμευση και την προθυμία τους να εργαστούν με στόχο την επίτευξη συμφωνίας. Επιπλέον, το Ευρωσύστημα έχει αναλάβει τη δέσμευση να ασκεί καλή διακυβέρνηση και να εφαρμόζει αποτελεσματικές και αποδοτικές οργανωτικές δομές και μεθόδους εργασίας.

Κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων του, το Ευρωσύστημα ενεργεί με βάση μια σειρά οργανωτικών αρχών.

4.2.2) ΟΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

1. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Όλα τα μέλη του Ευρωσυστήματος συμβάλλουν, σε στρατηγικό και λειτουργικό επίπεδο, στην επίτευξη των σκοπών του Ευρωσυστήματος.

2. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Όλες οι λειτουργίες του Ευρωσυστήματος εκτελούνται από τα μέλη του Ευρωσυστήματος με πνεύμα συνεργασίας και συλλογικότητας.

3. ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

Όλα τα μέλη του Ευρωσυστήματος ενεργούν με διαφάνεια και είναι πλήρως υπεύθυνα και υπόλογα για την αποτελεσματικότητα όλων των λειτουργιών του Ευρωσυστήματος.

4. ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Οι δραστηριότητες του Ευρωσυστήματος που ασκούνται από εθνικές κεντρικές τράπεζες καθορίζονται με σαφήνεια και διακρίνονται, στο μέτρο του δυνατού, από τις δραστηριότητες των εθνικών κεντρικών τραπεζών που υπάγονται στην εθνική αρμοδιότητα.

5. ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΕΝΟΤΗΤΑ

Με σεβασμό προς το νομικό καθεστώς των μελών του, το Ευρωσύστημα, καθώς και το προσωπικό του, ενεργεί και εμφανίζεται ως μία οντότητα η οποία διακρίνεται από συνοχή και ενότητα. Με αυτό το πνεύμα και λειτουργώντας ομαδικά, το Ευρωσύστημα εκφράζεται με ενιαία φωνή και βρίσκεται κοντά στους πολίτες της Ευρώπης.

6. ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΟΡΩΝ

Όλα τα μέλη του Ευρωσυστήματος προάγουν τη μεταξύ τους ανταλλαγή προσωπικού, τεχνογνωσίας και εμπειρίας.

7. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ.

Όλες οι διαδικασίες διαβούλευσης και λήψης αποφάσεων του Ευρωσυστήματος πρέπει να στοχεύουν στην αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα. Η λήψη αποφάσεων εστιάζεται στην ανάλυση και στην ανάπτυξη επιχειρημάτων, καθώς και στην έκφραση.

8. ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ, ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.

Η Εκτελεστική Επιτροπή της ΕΚΤ και οι διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών διαχειρίζονται όλους τους πόρους με σύνεση και προωθούν λύσεις αποτελεσματικές και αποδοτικές από πλευράς κόστους σε όλα τα επίπεδα του Ευρωσυστήματος.

Η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες αναπτύσσουν συστήματα ελέγχου και δείκτες βάσει των οποίων μετρείται κατά πόσον εκτελούνται οι λειτουργίες του Ευρωσυστήματος και κατά πόσον ευθυγραμμίζονται με τους σκοπούς του Ευρωσυστήματος.

Είναι σκόπιμο να αναπτυχθούν συγκρίσιμες μέθοδοι για την αποτίμηση και την αναφορά του κόστους.

9. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΦΥΓΗ ΔΙΠΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Οι τυχόν συνέργειες και οικονομίες κλίμακας εντοπίζονται και αξιοποιούνται στο μέτρο του δυνατού.

Σε οργανωτικό επίπεδο, αποφεύγονται περιπτώσεις διπλής εκτέλεσης εργασιών και διπλής χρήσης πόρων, καθώς και ο υπέρμετρος και μη αποδοτικός συντονισμός. Προς το σκοπό αυτό, το Ευρωσύστημα αναζητεί διαρκώς οργανωτικές επιλογές οι οποίες να διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και την άμεση ανάληψη δράσης, αξιοποιώντας τη διαθέσιμη εμπειρία τόσο στην ΕΚΤ όσο και στις ΕΚΤ μέσω της εντατικής χρήσης των υφιστάμενων πόρων.

Η ανάθεση υποστηρικτικών λειτουργικών και δραστηριοτήτων του Ευρωσυστήματος σε εξωτερικούς φορείς εξετάζεται με βάση τα ίδια κριτήρια και αφού ληφθούν υπόψη τα ζητήματα ασφάλειας.

Τα στάδια προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση 1952-2002

Το 1952 έξι χώρες -το Βέλγιο, η Γερμανία, η Γαλλία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο και οι Κάτω Χώρες- ίδρυσαν την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ), η οποία έπαυσε να υφίσταται το 2002.

Το 1958 οι έξι αυτές χώρες ίδρυσαν την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ).

Το 1988, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανέθεσε στην Επιτροπή Delors να εξετάσει τους τρόπους δημιουργίας της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ).

Το 1989, η Έκθεση Delors οδήγησε στις διαπραγματεύσεις για την υπογραφή της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση -γνωστή ως «Συνθήκη του Μάαστριχτ»- με την οποία ιδρύθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τροποποιήθηκε η Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η Συνθήκη υπογράφηκε το Φεβρουάριο του 1992 και τέθηκε σε ισχύ την 1 η Νοεμβρίου 1993.

Τα στάδια προς την Οικονομική και Νομισματική Ένωση

Η πορεία προς την ΟΝΕ στην Ευρώπη πραγματοποιήθηκε σε τρία στάδια. Το Πρώτο Στάδιο άρχισε τον Ιούλιο του 1990 και έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 1993. Κύριο χαρακτηριστικό του ήταν η δημιουργία μιας ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς με την εξάλειψη όλων των εσωτερικών φραγμών στην ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών, ατόμων, υπηρεσιών και κεφαλαίων εντός της ΕΕ. Το Δεύτερο Στάδιο άρχισε την 1 η Ιανουαρίου 1994. Κατά το στάδιο αυτό προβλεπόταν, μεταξύ άλλων, η ίδρυση του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος (ΕΝΙ), προδρόμου της ΕΚΤ, καθώς και η απαγόρευση της χρηματοδότησης του δημόσιου τομέα από τις κεντρικές τράπεζες και η αποφυγή των υπερβολικών ελλειμμάτων στα δημόσια οικονομικά. Το Τρίτο Στάδιο άρχισε την 1 η Ιανουαρίου 1999 με τη μεταβίβαση της αρμοδιότητας άσκησης της νομισματικής πολιτικής στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ή, πιο συγκεκριμένα, στο Ευρωσύστημα), τον αμετάκλητο καθορισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ που συμμετέχουν στη Νομισματική Ένωση και την εισαγωγή του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος. Από την 1 η Ιανουαρίου 2002, τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα ευρώ αποτελούν νόμιμο χρήμα στις χώρες αυτές ενώ, το αργότερο έως τα τέλη Φεβρουαρίου, τα εθνικά τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ είχαν παύσει να έχουν ισχύ νόμιμου χρήματος.

) Προϋποθέσεις και παρεκκλίσεις

Το Μάιο του 1998, το Συμβούλιο της ΕΕ, συνεργάζομενο σε επίπεδο αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων, επιβεβαίωσε ότι έντεκα από τα δεκαπέντε κράτη μέλη της ΕΕ -Βέλγιο, Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πορτογαλία και Φινλανδία- πληρούσαν τα κριτήρια που ήταν απαραίτητα για την υιοθέτηση του ενιαίου νομίσματος. Την 1η Ιανουαρίου 1999, οι εν λόγω χώρες υιοθέτησαν το ευρώ ως το κοινό τους νόμισμα. Την 1η Ιανουαρίου 2001 σε αυτές συμπεριλήφθηκε και η Ελλάδα, η οποία αρχικά ήταν κράτος μέλος με «παρέκκλιση». Ως κράτος μέλος με παρέκκλιση νοείται το κράτος το οποίο δεν πληροί ακόμη τις προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ και, συνεπώς, εξαιρείται από ορισμένες, όχι όμως από όλες τις διατάξεις που κανονικά τίθενται σε ισχύ με την έναρξη του Τρίτου Σταδίου της ΟΝΕ. Σε αυτές περιλαμβάνονται όλες οι διατάξεις με τις οποίες μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα για την άσκηση νομισματικής πολιτικής στην ΕΚΤ.

Η Σουηδία εξακολουθεί να θεωρείται κράτος μέλος με παρέκκλιση, αφού δεν πληροί ακόμη τις προϋποθέσεις που θα τις επιτρέψουν να υιοθετήσει το ευρώ.

Η Δανία και το Ηνωμένο Βασίλειο είναι «κράτη μέλη με ειδικό καθεστώς». Δυνάμει πρωτοκόλλων που προσαρτώνται στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, οι δύο αυτές χώρες είχαν το δικαίωμα να επιλέξουν τη συμμετοχή τους ή μη στο Τρίτο Στάδιο της ΟΝΕ. Και οι δύο γνωστοποίησαν στο Συμβούλιο της ΕΕ (η Δανία το 1992 και το Ηνωμένο Βασίλειο το 1997) ότι δεν είχαν την πρόθεση να προχωρήσουν στο Τρίτο Στάδιο, δηλαδή ότι δεν επιθυμούσαν να συμμετάσχουν στη ζώνη του ευρώ. Η Δανία άλλωστε καταψήφισε την υιοθέτηση του ευρώ με τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος το Σεπτέμβριο του 2000.

) Τα αποτελέσματα της ΟΝΕ και του ευρώ σε μια πραγματική ενιαία αγορά

Με την ίδρυση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ), η ΕΕ έκανε ένα ακόμη βήμα προς την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς. Η εισαγωγή του ευρώ ενίσχυσε τη διαφάνεια των τιμών, διευκολύνοντας έτσι την ανεύρεση των πιο ανταγωνιστικών προμηθευτών στη ζώνη του ευρώ. Το κόστος των πράξεων συναλλάγματος και οι συναλλαγματικοί κίνδυνοι έχουν εξαλειφθεί στη ζώνη του ευρώ. Το κόστος και οι κίνδυνοι αυτοί επηρέαζαν ανοδικά τις τιμές που προσέφεραν πωλητές από άλλες χώρες σε σχέση με τις τιμές που προσέφεραν οι εγχώριοι ανταγωνιστές, παρακωλύοντας τον ανταγωνισμό και τη βέλτιστη κατανομή των πόρων. Η εξάλειψη των συναλλαγματικών κινδύνων μεταξύ των εθνικών νομισμάτων διευκολύνει τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων στη ζώνη του ευρώ, καθώς οι αποδόσεις δεν εξαρτώνται πλέον από τις συναλλαγματικές διακυμάνσεις.

Η εισαγωγή των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων ευρώ την 1η Ιανουαρίου 2002 απλοποίησε σε μεγάλο βαθμό τις μετακινήσεις στη ζώνη του ευρώ. Πλέον, οι τιμές των αγαθών και των υπηρεσιών μπορούν να συγκριθούν με μια ματιά και οι πληρωμές να πραγματοποιηθούν με το ίδιο νόμισμα σε όλες τις χώρες. Το ευρώ είναι ένα δημόσιο αγαθό, το οποίο αποφέρει πολλά οφέλη στις συμμετέχουσες χώρες. Απαλείφει τους συναλλαγματικούς κινδύνους μεταξύ των χωρών που το υιοθετούν, με αποτέλεσμα να σημειώνεται μείωση των επιτοκίων, και επιτρέπει στις χώρες να ωφελούνται από τη σταθερότητα των τιμών, η οποία αποτελεί τον πρωταρχικό στόχο της ΕΚΤ. Επίσης, ανοίγει το δρόμο για μια ενοποιημένη κεφαλαιαγορά με επαρκές βάθος και ρευστότητα μεταξύ των χωρών που το υιοθετούν. Η διεύρυνση της ζώνης του ευρώ συνεπάγεται ότι περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ μπορούν να απολαύουν των οφελών αυτών. Επιπλέον, ορισμένα από τα οικονομικά πλεονεκτήματα της νομισματικής ένωσης, όπως η απάλειψη των συναλλαγματικών αβεβαιοτήτων, αυξάνουν παράλληλα με τη διεύρυνση της ζώνης του ευρώ. Οι πολίτες δεν χρειάζεται πλέον να αγοράζουν συνάλλαγμα, όταν ταξιδεύουν στη ζώνη του ευρώ, και να πληρώνουν τα έξοδα της συναλλαγής αυτής.

Πριν από την εισαγωγή του ευρώ, οι χρηματοπιστωτικές αγορές των χωρών που σήμερα αποτελούν τη ζώνη του ευρώ ήταν κατά κανόνα εθνικές αγορές οι οποίες προσέφεραν χρηματοοικονομικά προϊόντα στο οικείο εθνικό νόμισμα, π.χ. τα γερμανικά κρατικά ομόλογα εκφράζονταν σε γερμανικά μάρκα, τα γαλλικά σε γαλλικά φράγκα, οι αυστριακές μετοχές σε αυστριακά σελίνια κ.λπ. Η εισαγωγή του ευρώ ενίσχυσε την ενοποίηση των χρηματοπιστωτικών αγορών στη ζώνη του ευρώ και θα συνεχίσει να επηρεάζει τη διάρθρωση της οικονομίας της ζώνης του ευρώ.

Η ενοποίηση αυτή είναι ορατή σε διαφορετικό βαθμό σε όλα τα σημεία της χρηματοπιστωτικής διάρθρωσης:

- ✦ Οι εγχώριες και οι διασυνοριακές συγχωνεύσεις και εξαγορές αυξήθηκαν μεταξύ των τραπεζών στη ζώνη του ευρώ.
- ✦ Ο πιο ενοποιημένος τομέας της χρηματοπιστωτικής διάρθρωσης είναι η διατραπεζική χρηματαγορά της ζώνης του ευρώ.
- ✦ Η αγορά ομολόγων σε ευρώ έχει ενοποιηθεί με άρτιο τρόπο, διαθέτει επαρκές βάθος και ρευστότητα, και παρέχει ένα ευρύ φάσμα επιλογών όσον αφορά τις επενδύσεις και τη χρηματοδότηση.
- ✦ Η αγορά μετοχών της ζώνης του ευρώ αντιμετωπίζεται όλο και πιο συχνά ως ενιαία αγορά.

Το βάθος και η ποιότητα της ενιαίας χρηματοπιστωτικής αγοράς διευκολύνουν τη χρηματοδότηση της οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και τις αποφάσεις που λαμβάνουν οι ιδιωτικοί φορείς σχετικά με την αποταμίευση ή την πραγματοποίηση επενδύσεων. Όλα τα χρηματοοικονομικά προϊόντα και οι μηχανισμοί διενέργειας συναλλαγών διατίθενται σε ευρώ. Επιπλέον, η εισαγωγή νέων χρηματοδοτικών μέσων και άλλων χρηματοοικονομικών καινοτομιών αυξάνουν τις επιλογές για την εταιρική χρηματοδότηση, παρέχοντας ευκαιρίες για κάλυψη έναντι διαφόρων χρηματοοικονομικών κινδύνων και ενισχύοντας τη διαχείριση επενδυτικών χαρτοφυλακίων.

1.ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ (ΕΣΚΤ)

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) δημιουργήθηκε σύμφωνα με τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και το Καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Αποτελείται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) και των δεκαπέντε κρατών μελών της ΕΕ: Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique (Βρυξέλλες), Danmarks Nationalbank (Κοπεγχάγη), Deutsche Bundesbank (Φραγκφούρτη), Τράπεζα της Ελλάδος (Αθήνα), Banco de España (Μαδρίτη), Banque de France (Παρίσι), Central Bank of Ireland (Δουβλίνο), Banca d'Italia (Ρώμη), Banque centrale du Luxembourg (Λουξεμβούργο), De Nederlandsche Bank (Αμστερνταμ), Oesterreichische Nationalbank (Βιέννη), Banco de Portugal (Λισσαβώνα), Suomen Pankki – Finlands Bank (Ελσίνκι), Sveriges Riksbank (Στοκχόλμη) και Bank of England (Λονδίνο).

1.Εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ)

Μολονότι οι δώδεκα εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) έχουν χωριστή νομική προσωπικότητα (στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου των οικείων χωρών), αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του Ευρωσυστήματος και γι' αυτό υπόκεινται στις κανονιστικές πράξεις της ΕΚΤ. Οι ΕθνΚΤ ενεργούν ως λειτουργικά σκέλη του Ευρωσυστήματος και διεκπεραιώνουν την πλειοψηφία των αναγκαίων λειτουργικών καθηκόντων για την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής. Όλα τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να τηρούν λογαριασμό στην οικεία ΕθνΚΤ και όλες πρέπει να διενεργούν πράξεις νομισματικής πολιτικής σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και τις οδηγίες της ΕΚΤ. Επιπλέον, οι ΕθνΚΤ είναι σε μεγάλο βαθμό υπεύθυνες για τη συλλογή στατιστικών στοιχείων και για την έκδοση και διαχείριση των τραπεζογραμματίων. Επιπλέον, το Καταστατικό του ΕΣΚΤ επιτρέπει στις ΕθνΚΤ να εκτελούν εργασίες εκτός του Ευρωσυστήματος, εκτός εάν το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρήσει ότι οι εργασίες αυτές παρακωλύουν τους στόχους και τα καθήκοντα του Ευρωσυστήματος.

Το κύριο καθήκον του Ευρωσυστήματος είναι η άσκηση της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ, δηλαδή η εκτέλεση όλων των μέτρων που εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ -για παράδειγμα οι μεταβολές των βασικών επιτοκίων της ΕΚΤ (του επιτοκίου οριακής χρηματοδότησης, του επιτοκίου καταθέσεων και του ελάχιστου επιτοκίου προσφοράς για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης)-και εφαρμόζει η Εκτελεστική Επιτροπή (π.χ. η εβδομαδιαία κατανομή της ρευστότητας όσον αφορά τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης).

Ένα άλλο βασικό καθήκον του Ευρωσυστήματος είναι η διενέργεια πράξεων συναλλαγματος και η τήρηση και διαχείριση των επίσημων συναλλαγματικών διαθεσίμων των χωρών της ζώνης του ευρώ. Για την εκτέλεση αυτού του καθήκοντος, οι ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος ¹ μεταβίβασαν στην ΕΚΤ συναλλαγματικά διαθέσιμα συνολικού ύψους 40 δισεκατομμυρίων ευρώ περίπου (85% σε συνάλλαγμα και 15% σε χρυσό). Οι ΕθνΚΤ τηρούν και διαχειρίζονται τα συναλλαγματικά διαθέσιμα που δεν μεταβιβάστηκαν στην ΕΚΤ. Κάθε σημαντική συναλλαγή που αφορά αυτά τα διαθέσιμα προϋποθέτει την εκ των προτέρων έγκριση της ΕΚΤ.

Επίσης, καθήκον του Ευρωσυστήματος είναι η προώθηση της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών. Για το σκοπό αυτό, δημιούργησε ένα σύστημα διακανονισμού σε συνεχή χρόνο για το ευρώ, το οποίο ονομάζεται σύστημα TARGET.

1) Τα όργανα λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ

) Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ απαρτίζεται από όλα τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ και τους διοικητές όλων των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) των κρατών μελών της ΕΕ που έχουν υιοθετήσει το ευρώ. Το Καταστατικό του ΕΣΚΤ ορίζει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ πρέπει να συνεδριάζει τουλάχιστον δέκα φορές το χρόνο. Οι ημερομηνίες των συνεδριάσεων καθορίζονται από το ίδιο το Διοικητικό Συμβούλιο κατόπιν πρότασης του Προέδρου. Επί του παρόντος, το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει δύο φορές το μήνα, συνήθως κάθε πρώτη και τρίτη πέμπτη του μήνα. Τα θέματα νομισματικής πολιτικής συζητούνται συνήθως μόνο κατά την πρώτη συνεδρίαση του μήνα. Οι συνεδριάσεις μπορούν επίσης να πραγματοποιηθούν μέσω τηλεσύσκεψης, εκτός εάν τουλάχιστον τρεις διοικητές προβάλουν α-

ντίθετη γνώμη. Ο πρόεδρος του Συμβουλίου της ΕΕ και ένα μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μπορούν να παρακολουθούν τις συνεδριάσεις, αλλά μόνο τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν δικαίωμα ψήφου. Κάθε μέλος έχει μία ψήφο και το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει με απλή πλειοψηφία, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο Καταστατικό του ΕΣΚΤ. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Όσον αφορά ζητήματα χρηματοπιστωτικής φύσεως, για παράδειγμα την εγγραφή στο κεφάλαιο της ΕΚΤ, τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων ή την κατανομή του νομισματικού εισοδήματος, οι ψήφοι σταθμίζονται σύμφωνα με την κατανομή του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΚΤ μεταξύ των ΕθνΚΤ. Αν και οι εργασίες των συνεδριάσεων είναι μυστικές, το Διοικητικό Συμβούλιο δημοσιοποιεί το αποτέλεσμα των συζητήσεων του, συνήθως με συνέντευξη Τύπου η οποία πραγματοποιείται μετά την συνεδρίαση του μήνα.

Τα καθήκοντα του Διοικητικού Συμβουλίου

Η Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και το Καταστατικό του ΕΣΚΤ αναθέτουν στο Διοικητικό Συμβούλιο την αρμοδιότητα να λαμβάνει τις κυριότερες και στρατηγικώς σημαντικότερες αποφάσεις για το Ευρωσύστημα.

Τα κύρια καθήκοντα του Διοικητικού Συμβουλίου είναι:

- ✦ να καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές και να λαμβάνει τις αναγκαίες αποφάσεις για την εκπλήρωση των καθηκόντων του Ευρωσυστήματος,
- ✦ να διαμορφώνει τη νομισματική πολιτική της ζώνης του ευρώ, συμπεριλαμβανομένων -όπου χρειάζεται- αποφάσεων σχετικά με τον καθορισμό των βασικών επιτοκίων της ΕΚΤ και την προσφορά διαθεσίμων στο Ευρωσύστημα, καθώς και να χαράζει τις απαραίτητες κατευθυντήριες γραμμές για την εκτέλεση τους.

Κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη νομισματική πολιτική και με άλλα καθήκοντα του Ευρωσυστήματος, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν ενεργούν ως εκπρόσωποι των χωρών τους αλλά ως πλήρως ανεξάρτητα πρόσωπα.

) Εκτελεστική Επιτροπή

Η Εκτελεστική Επιτροπή απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της ΕΚΤ και τέσσερα ακόμη μέλη, τα οποία επιλέγονται μεταξύ προσώπων αναγνωρισμένου κύρους και επαγγελματικής πείρας σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα. Όλα τα μέλη διορίζονται με κοινή συμφωνία των κυβερνήσεων των συμμετεχόντων κρατών μελών σε επίπεδο αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων, βάσει σύστασης του Συμβουλίου της ΕΕ το οποίο προηγουμένως διαβουλεύεται με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ.

Η Εκτελεστική Επιτροπή συνεδριάζει συνήθως κάθε Τρίτη. Κάθε μέλος που παρίσταται αυτοπροσώπως έχει δικαίωμα μίας ψήφου. Γενικά, η Εκτελεστική Επιτροπή αποφασίζει με απλή πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Προκειμένου να είναι έγκυρη η ψηφοφορία, απαιτείται απαρτία των δύο τρίτων των μελών της Επιτροπής.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ, ή σε περίπτωση απουσίας του ο Αντιπρόεδρος, προεδρεύει των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, του Γενικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ. Αυτός εκπροσωπεί την ΕΚΤ προς τα έξω και παρουσιάζει την ετήσια έκθεση της στο Συμβούλιο της ΕΕ και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Επιπλέον, ο Πρόεδρος καλείται να συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου της ΕΕ που αφορούν τους στόχους και τα καθήκοντα του Ευρωσυστήματος. Επίσης, καλείται να συμμετέχει στις συνεδριάσεις της Ομάδας Ευρώ, της άτυπης αυτής ομάδας των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών της ζώνης του ευρώ.

Τα κύρια καθήκοντα της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι:

- ✦ να προετοιμάζει τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου,
- ✦ να θέτει σε εφαρμογή τη νομισματική πολιτική στη ζώνη του ευρώ σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και τις αποφάσεις που θεσπίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο, δίνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τις απαραίτητες οδηγίες στις ΕθνΚΤ,
- ✦ να εκτελεί τις καθημερινές εργασίες της ΕΚΤ,
- ✦ να ασκεί ορισμένες εξουσίες που της έχει εκχωρήσει το Διοικητικό Συμβούλιο, συμπεριλαμβανομένων των κανονιστικών αρμοδιοτήτων.

) Γενικό Συμβούλιο

Το Γενικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της ΕΚΤ και τους διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών και των δεκαπέντε κρατών μελών της ΕΕ. Τα άλλα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της ΕΕ και ένα μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μπορούν να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου, αλλά χωρίς δικαίωμα ψήφου. Είναι δυνατόν να συγκληθεί συνεδρίαση του Γενικού Συμβουλίου όποτε ο Πρόεδρος το κρίνει αναγκαίο ή εφόσον το ζητήσουν τουλάχιστον τρία μέλη του Γενικού Συμβουλίου. Το Γενικό Συμβούλιο συνεδριάζει συνήθως στη Φραγκφούρτη μία φορά κάθε τρεις μήνες. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία, εκτός αν το Καταστατικό του ΕΣΚΤ προβλέπει διαφορετικά, ενώ είναι δυνατό να λαμβάνονται και με γραπτή διαδικασία. Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ είναι αρμόδιος να ενημερώνει το Γενικό Συμβούλιο για τις αποφάσεις που λαμβάνει το Διοικητικό Συμβούλιο.

Σύμφωνα με το Καταστατικό του ΕΣΚΤ, το Γενικό Συμβούλιο θα διαλυθεί όταν το Συμβούλιο της ΕΕ καταργήσει όλες τις παρεκκλίσεις.

Τα καθήκοντα του Γενικού Συμβουλίου της ΕΚΤ

Το Γενικό Συμβούλιο θεωρείται «μεταβατικό όργανο», δεδομένου ότι ανέλαβε την εκτέλεση καθηκόντων του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος τα οποία πρέπει να ασκούνται από την ΕΚΤ κατά το Τρίτο Στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ), καθώς ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ.

Το Γενικό Συμβούλιο είναι κατά κύριο λόγο αρμόδιο για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο που έχουν σημειώσει προς τη σύγκλιση τα κράτη μέλη της ΕΕ που δεν έχουν υιοθετήσει ακόμη το ευρώ, καθώς και για την παροχή συμβουλών σχετικά με τις προετοιμασίες που απαιτούνται για τον αμετάκλητο καθορισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών των εν λόγω κρατών μελών. Το Γενικό Συμβούλιο συμβάλει στις συμβουλευτικές λειτουργίες της ΕΚΤ, καθώς και στη συλλογή στατιστικών στοιχείων.

Οι επιτροπές του ΕΚΤ

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, τα όργανα λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ υποστηρίζονται από τις επιτροπές του ΕΣΚΤ, οι οποίες διαδραματίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στη συνεργασία εντός του ΕΣΚΤ. Οι επιτροπές αυτές απαρτίζονται από εμπειρογνώμονες της ΕΚΤ και των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος και, εφόσον είναι αναγκαίο, άλλων αρμόδιων οργάνων, όπως οι εθνικές εποπτικές αρχές στην περίπτωση της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας. Οι ΕθνΚΤ των κρατών μελών της ΕΕ τα οποία δεν έχουν ακόμη υιοθετήσει το ευρώ έχουν ορίσει εκπροσώπους οι οποίοι συμμετέχουν στις συνεδριάσεις των επιτροπών του ΕΣΚΤ, όποτε αυτές ασχολούνται με θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Γενικού Συμβουλίου. Τα καθήκοντα κάθε επιτροπής καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο στο οποίο λογοδοτούν μέσω της Εκτελεστικής Επιτροπής.

Επί του παρόντος, οι επιτροπές διαμορφώνονται ως εξής: Επιτροπή Λογιστικής και Νομισματικού Εισοδήματος, Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας, Επιτροπή Τραπεζογραμματίων, Επιτροπή Εξωτερικών Επικοινωνιών, Επιτροπή Πληροφορικής, Επιτροπή Εσωτερικής Επιθεώρησης, Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων, Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, Επιτροπή Πράξεων Αγοράς, Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής, Επιτροπή Συστημάτων Πληρωμών και Διακανονισμού και Επιτροπή Στατιστικής. Το 1998, το Διοικητικό Συμβούλιο ίδρυσε επίσης την Επιτροπή Προϋπολογισμού που απαρτίζεται από τους εκπροσώπους της ΕΚΤ και των ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος, η οποία συνδράμει το Διοικητικό Συμβούλιο σε θέματα που αφορούν τον προϋπολογισμό της ΕΚΤ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

**ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
ΣΕ ΒΑΣΙΚΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ****1) Ανεξαρτησία**

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που αφορούν το Ευρωσύστημα, ούτε η ΕΚΤ ούτε οι εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) ούτε κανένα μέλος των οργάνων λήψης αποφάσεων των ιδρυμάτων αυτών δεν μπορεί να ζητεί ή να δέχεται υποδείξεις από κοινοτικά όργανα ή οργανισμούς, από οποιαδήποτε κυβέρνηση κράτους μέλους της ΕΕ ή από οποιονδήποτε άλλο οργανισμό. Τα κοινοτικά όργανα και οι κοινοτικοί οργανισμοί, καθώς και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών δεν μπορούν να επηρεάζουν τα μέλη των οργάνων λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ ή των ΕθνΚΤ κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Το καταστατικό του ΕΣΚΤ προβλέπει τα ακόλουθα μέτρα για να διασφαλίσει τη θητεία των διοικητών των ΕθνΚΤ και των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής: (i) πενταετής τουλάχιστον θητεία των διοικητών των ΕθνΚΤ, (ii) μη ανανεώσιμη, οκταετής θητεία των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής, (iii) απαλλαγή από τα καθήκοντα τους μόνο λόγω ανικανότητας εκτέλεσης των καθηκόντων αυτών ή σοβαρού παραπτώματος, και (iv) το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι αρμόδιο για την επίλυση οποιασδήποτε διαφοράς.

Το Ευρωσύστημα είναι και λειτουργικά ανεξάρτητο. Η ΕΚΤ διαθέτει όλα τα μέσα και τις αρμοδιότητες που απαιτούνται για την άσκηση αποτελεσματικής νομισματικής πολιτικής και είναι εξουσιοδοτημένη να αποφασίζει αυτόνομα πώς και πότε θα τα χρησιμοποιήσει. Δεν επιτρέπεται στο Ευρωσύστημα να χορηγεί δάνεια σε κοινοτικούς οργανισμούς ή εθνικούς δημόσιους φορείς, γεγονός που ενισχύει περαιτέρω την ανεξαρτησία του και το προφυλάσσει από επιρροές που ασκούν οι δημόσιες αρχές. Επιπλέον, η ΕΚΤ έχει το δικαίωμα να εκδίδει δεσμευτικούς κανονισμούς στο βαθμό που αυτό είναι απαραίτητο για την εκτέλεση των καθηκόντων του ΕΣΚΤ και σε ορισμένες άλλες περιπτώσεις σύμφωνα με ειδικές διατάξεις του Συμβουλίου της ΕΕ.

2) Τιμές περιουσιακών στοιχείων

Οι τρέχουσες και οι προσδοκώμενες μεταβολές της νομισματικής πολιτικής επηρεάζουν τις τιμές και τις αποδόσεις των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, οι οποίες με τη σειρά τους επηρεάζουν τις αποφάσεις των νοικοκυριών και των εταιρειών για την αποταμίευση, τις δαπάνες και τις επενδύσεις και, τελικά, τη ζήτηση για αγαθά και υπηρεσίες στην οικονομία της ζώνης του ευρώ. Για παράδειγμα, αν όλοι οι άλλοι παράγοντες παραμένουν σταθεροί, τα χαμηλότερα επιτόκια έχουν την τάση να παρακινούν τα νοικοκυριά να δαπανούν παρά να αποταμιεύουν το τρέχον εισόδημα τους, αφού οι αναμενόμενες αποδόσεις των αποταμιεύσεων μειώνονται. Τα πιο μακροπρόθεσμα επιτόκια ενδέχεται να είναι ιδιαίτερα σημαντικά επειδή συμβαδίζουν με τον χρονικό ορίζοντα που θέτουν οι εταιρείες για την πραγματοποίηση επενδύσεων και τα νοικοκυριά για τις αποταμιεύσεις τους, όπως η αποταμίευση για τη συνταξιοδότηση.

Εάν αλλάξει η συμπεριφορά όσον αφορά την κατανάλωση και την αποταμίευση, θα μεταβληθεί το επίπεδο της εγχώριας ζήτησης για αγαθά και υπηρεσίες σε σχέση με την εγχώρια προσφορά. Όταν η ζήτηση υπερβαίνει την προσφορά, αν όλοι οι άλλοι παράγοντες παραμένουν σταθεροί, εμφανίζονται ανοδικές πιέσεις στις τιμές.

3) Διαμόρφωση μισθών και τιμών

Φυσικά, το κόστος των συντελεστών παραγωγής επηρεάζει επίσης την εξέλιξη των τιμών. Οι μεταβολές στο επίπεδο των μισθών και την παραγωγικότητα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην περίπτωση αυτή. Επομένως, η νομισματική πολιτική επηρεάζει επίσης το επίπεδο των τιμών μέσω των αποτελεσμάτων της στη διαμόρφωση των μισθών και τον καθορισμό των τιμών των ενδιάμεσων αγαθών. Οι επιδράσεις της στις προσδοκίες για τον πληθωρισμό είναι σημαντικές ως προς την άποψη αυτή: αν η νομισματική πολιτική μπορεί να καταστήσει αξιόπιστο τον πρωταρχικό της στόχο για σταθερότητα των τιμών, οι προσδοκίες για τον πληθωρισμό θα εξακολουθήσουν να έχουν ως σταθερό σημείο αναφοράς το χαμηλό επίπεδο που ορίζεται ως σταθερότητα των τιμών, με το οποίο θα είναι συμβατή και η διαμόρφωση των μισθών και των τιμών. Αν χαθεί η αξιοπιστία, οι προσδοκίες για τον πληθωρισμό παύουν να έχουν ένα σταθερό σημείο αναφοράς. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η νομισματική πολιτική μπορεί να επηρεάσει αποφασιστικά τις τρέχουσες τιμές μέσω των αποτελεσμάτων της στις πληθωριστικές προσδοκίες. Υπάρχει και μια άλλη, πιο έμμεση δίοδος: οι μεταβολές της πραγματικής ζήτησης επιφέρουν πιο αυστηρές ή πιο χαλαρές συνθήκες στις αγορές εργασίας και ενδιάμεσων αγαθών, γεγονός που μπορεί με τη σειρά του να επηρεάσει τη διαμόρφωση των τιμών στην αντίστοιχη

4) Συναλλαγματική ισοτιμία

Οι μεταβολές των επιτοκίων που προκαλούνται από τις αποφάσεις νομισματικής πολιτικής μπορούν επίσης να επηρεάσουν τη συναλλαγματική ισοτιμία ασκώντας, μεταξύ άλλων, επίδραση στις διεθνείς ροές κεφαλαίων. Το γεγονός αυτό επηρεάζει συνήθως τον πληθωρισμό με τρεις τρόπους. Πρώτον, οι μεταβολές της συναλλαγματικής ισοτιμίας ενδέχεται να επηρεάσουν άμεσα την εγχώρια τιμή των εισαγόμενων αγαθών. Αν η συναλλαγματική ισοτιμία ανατιμηθεί, η τιμή των εισαγόμενων αγαθών τείνει να μειώνεται, γεγονός που συμβάλλει άμεσα στη μείωση του πληθωρισμού, εφόσον αυτά τα προϊόντα χρησιμοποιούνται απευθείας στην κατανάλωση. Δεύτερον, αν αυτές οι εισαγωγές χρησιμοποιούνται ως εισροές στη διαδικασία παραγωγής, οι χαμηλότερες τιμές των εισροών ενδέχεται, με την πάροδο του χρόνου, να οδηγήσουν σε χαμηλότερες τιμές των τελικών προϊόντων. Τρίτον, η εξέλιξη της συναλλαγματικής ισοτιμίας ενδέχεται επίσης να ασκεί επιρροή μέσω των αποτελεσμάτων της στην ανταγωνιστικότητα των αγαθών εγχώριας παραγωγής στις διεθνείς αγορές. Αν η ανατίμηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας καθιστά τα αγαθά εγχώριας παραγωγής λιγότερο ανταγωνιστικά όσον αφορά την τιμή τους στις παγκόσμιες αγορές, το γεγονός αυτό τείνει να περιορίσει την εξωτερική ζήτηση και, επομένως, να μειώσει τις συνολικές πιέσεις της ζήτησης στην οικονομία. Αν όλοι οι άλλοι παράγοντες παραμένουν σταθεροί, κάτι τέτοιο θα έτεινε να μειώσει τις πληθωριστικές πιέσεις. Η σπουδαιότητα αυτών των επιδράσεων της συναλλαγματικής ισοτιμίας εξαρτάται από το πόσο ανοικτή είναι η οικονομία στο διεθνές εμπόριο. Η δίοδος μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής μέσω της συναλλαγματικής ισοτιμίας είναι λιγότερο σημαντική για μια μεγάλη, σχετικά κλειστή νομισματική ζώνη, όπως η ζώνη του ευρώ, σε σχέση με μια μικρή ανοικτή οικονομία.

Ο μηχανισμός μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής είναι επομένως ένα πολύπλοκο δίκτυο οικονομικών αλληλεπιδράσεων. Παρά τις καλύτερες δυνατές προσπάθειες που καταβάλλουν οι διάφοροι οικονομολόγοι σε ακαδημαϊκά ιδρύματα, ιδρύματα ερευνών και κεντρικές τράπεζες, ο εν λόγω μηχανισμός εξακολουθεί να μην είναι απόλυτα κατανοητός. Πράγματι, το επίπεδο αβεβαιότητας που αντιμετωπίζει η ΕΚΤ ενδέχεται να είναι κατά τι μεγαλύτερο από αυτό που αντιμετωπίζουν πολλές άλλες κεντρικές τράπεζες, αφού η ΕΚΤ είναι αρμόδια για μια εντελώς νέα νομισματική ζώνη. Επιπλέον, οι μεταβολές στο θεσμικό πλαίσιο και στη συμπεριφορά μετά την εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος στις αρχές του 1999 ενδέχεται να άλλαξαν τις σχέσεις μεταξύ των διαφόρων οικονομικών μεταβλητών. Καθώς καθίστανται σταδιακά διαθέσιμα περισσότερα στοιχεία και αποτελέσματα ερευνών, θα υπάρξει πιο λεπτομερής κατανόηση της μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής στη ζώνη του ευρώ.

5) Η στρατηγική νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ

Στόχος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ είναι να επηρεάζει τις συνθήκες της χρηματαγοράς και, κατά συνέπεια, το επίπεδο των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων, έτσι ώστε να μπορεί να επιτευχθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο -μέσω των επιδράσεων στο επίπεδο των τιμών διαμέσου του μηχανισμού μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής- η σταθερότητα των τιμών.

Η ΕΚΤ έχει υιοθετήσει μια στρατηγική η οποία διασφαλίζει τη σταθερή εφαρμογή μιας συνεπούς και συστηματικής προσέγγισης για τη λήψη αποφάσεων νομισματικής πολιτικής. Η συνέπεια συμβάλλει στη σταθεροποίηση των πληθωριστικών προσδοκιών και ενισχύει την αξιοπιστία της ΕΚΤ.

Το βασικό στοιχείο της στρατηγικής νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ είναι ο ποσοτικός ορισμός της σταθερότητας των τιμών: «ετήσια αύξηση του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) για τη ζώνη του ευρώ με ρυθμό χαμηλότερο του 2%. Η σταθερότητα των τιμών πρέπει να διατηρείται μεσοπρόθεσμα». Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει επισημάνει επίσης ότι, στο πλαίσιο της σταθερότητας των τιμών, στοχεύει στη διατήρηση του πληθωρισμού σε επίπεδο κατώτερο, αλλά πλησίον του 2% μεσοπρόθεσμα.

Η ανακοίνωση ενός ποσοτικού ορισμού για τη σταθερότητα των τιμών αυξάνει τη διαφάνεια του συνολικού πλαισίου της νομισματικής πολιτικής και παρέχει ένα σαφές και μετρήσιμο σημείο αναφοράς βάσει του οποίου οι πολίτες μπορούν να ελέγχουν με δημοκρατικό τρόπο την ΕΚΤ. Επιπλέον, παρέχει σαφή καθοδήγηση για τις προσδοκίες όσον αφορά τη μελλοντική εξέλιξη των τιμών, καθώς και για τον καθορισμό των μισθών και των τιμών. Αυτό οδηγεί σε μια σταθερή συγκράτηση των πληθωριστικών προσδοκιών στη ζώνη του ευρώ σε σταθερά επίπεδα που συμβαδίζουν με τον ορισμό της σταθερότητας των τιμών.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η επιδίωξη της σταθερότητας των τιμών μεσοπρόθεσμα αποτελεί βασικό στοιχείο της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ. Η επίδραση της νομισματικής πολιτικής στην εξέλιξη των τιμών μπορεί να εκδηλωθεί μόνο με σημαντική και αβέβαιη χρονική υστέρηση. Αυτό υποδηλώνει ότι η νομισματική πολιτική δεν μπορεί, και συνεπώς δεν πρέπει, να επιχειρεί την εξομάλυνση της εξέλιξης των τιμών σε βραχυχρόνιους ορίζοντες. Ο μεσοπρόθεσμος προσανατολισμός της ΕΚΤ αντανακλά την ανάγκη η νομισματική πολιτική να ενεργεί προληπτικά, κατά τρόπο προσανατολισμένο προς το μέλλον. Επιπλέον, ο μεσοπρόθεσμος προσανατολισμός παρέχει στην ΕΚΤ την ευελιξία που απαιτείται για να ανταποκρίνεται δεόντως στις διαταραχές που επηρεάζουν την οικονομία της

Η ΕΚΤ χρησιμοποιεί ένα αναλυτικό πλαίσιο που βασίζεται σε δύο πυλώνες για

μαντικά για τη λήψη αποφάσεων νομισματικής πολιτικής. Οι δύο πυλώνες αποτελούνται από:

✦ την **οικονομική ανάλυση**, η οποία επικεντρώνεται στην αξιολόγηση ενός ευρέος φάσματος οικονομικών και χρηματοοικονομικών δεικτών για τον προσδιορισμό των βραχυμεσοπρόθεσμων κινδύνων διατάραξης της σταθερότητας των τιμών. Ειδικότερα, επικεντρώνεται στην αλληλεπίδραση ανάμεσα στην προσφορά και τη ζήτηση ή/και τις πιέσεις, από πλευράς κόστους, που ασκούνται στις τιμές στις αγορές αγαθών, υπηρεσιών και εργασίας, εξετάζοντας δείκτες όπως οι μισθοί, η συναλλαγματική ισοτιμία, οι τιμές των ομολόγων και η καμπύλη αποδόσεων, διάφορες μετρήσεις της πραγματικής οικονομικής δραστηριότητας, δείκτες δημοσιονομικής πολιτικής, δείκτες τιμών και κόστους και έρευνες που αφορούν τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές. Η οικονομική ανάλυση περιλαμβάνει επίσης μια ανάλυση των διαταραχών που επηρεάζουν την οικονομία της ζώνης του ευρώ, καθώς και προβολές για τις βασικές μακροοικονομικές μεταβλητές.

τη **νομισματική ανάλυση**, η οποία συμπληρώνει την οικονομική ανάλυση και επικεντρώνεται στην αξιολόγηση των μεσο-μακροπρόθεσμων τάσεων του πληθωρισμού, σε συνάρτηση με τη στενή σχέση ποσότητας χρήματος και τιμών σε πιο μακροχρόνιους ορίζοντες. Η νομισματική ανάλυση λαμβάνει υπόψη ένα ευρύ φάσμα νομισματικών δεικτών, ιδίως το ρυθμό αύξησης του ευρέος νομισματικού μεγέθους M3, για το οποίο έχει ανακοινωθεί ποσοτική τιμή αναφοράς. Η τιμή αυτή αντιπροσωπεύει το ρυθμό αύξησης του M3 που είναι συμβατός με μια μη πληθωριστική, διατηρήσιμη ανάπτυξη. Η εστίαση στο M3 δικαιολογείται από τις ευνοϊκές εμπειρικές ιδιότητες, και συγκεκριμένα, τις ιδιότητες του ως προπορευόμενου δείκτη για το μελλοντικό πληθωρισμό, και από τη σταθερή μακροχρόνια σχέση μεταξύ του M3 και των τιμών, ιδίως μεσοπρόθεσμα. Η νομισματική ανάλυση λαμβάνει επίσης υπόψη την εξέλιξη άλλων νομισματικών δεικτών, όπως οι συνιστώσες και οι παράγοντες μεταβολής του M3 ιδίως οι πιστώσεις. Επιπλέον, διάφορες μετρήσεις πλεονάζουσας ρευστότητας παρέχουν μια γενική εικόνα των συνθηκών ρευστότητας στην οικονομία και των συνεπειών τους για τη σταθερότητα των τιμών.

Αυτή η διάρθρωση των στοιχείων παρέχει δύο συμπληρωματικά αναλυτικά πλαίσια που στηρίζουν τη συνολική αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου όσον αφορά τους κινδύνους διατάραξης της σταθερότητας των τιμών. Από την άποψη αυτή, η νομισματική ανάλυση χρησιμεύει κυρίως ως μέσο διασταύρωσης, από μια μεσο-μακροπρόθεσμη προοπτική, των βραχυμεσοπρόθεσμων ενδείξεων που απορρέουν από την οικονομική ανάλυση.

6) Τα μέσα νομισματικής πολιτικής

Για να επιτύχει τον πρωταρχικό του στόχο της διατήρησης της σταθερότητας των τιμών, το Ευρωσύστημα διαθέτει μια σειρά από μέσα νομισματικής πολιτικής.

Το Ευρωσύστημα διενεργεί πράξεις ανοικτής αγοράς με σκοπό τον επηρεασμό των επιτοκίων, τη διαχείριση των συνθηκών ρευστότητας στη χρηματαγορά και τη σηματοδότηση της κατεύθυνσης της νομισματικής πολιτικής. Οι εν λόγω πράξεις διακρίνονται στις ακόλουθες τέσσερις κατηγορίες : (i) πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης, που είναι τακτικές αντιστρεπτέες πράξεις για την παροχή ρευστότητας, με συχνότητα μία φορά την εβδομάδα και διάρκεια δύο εβδομάδων, (ii) πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης, που είναι αντιστρεπτέες πράξεις για την παροχή ρευστότητας, με συχνότητα μία φορά το μήνα και διάρκεια τριών μηνών, (iii) πράξεις εξομάλυνσης των βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας που διενεργούνται εκτάκτως με σκοπό τη διαχείριση της κατάστασης της ρευστότητας στην αγορά και τον επηρεασμό των επιτοκίων, ιδίως για να εξομαλυνθούν οι επιπτώσεις στα επιτόκια που οφείλονται σε απροσδόκητες διακυμάνσεις της ρευστότητας στην αγορά, και (iv) διαρθρωτικές πράξεις που διενεργούνται μέσω της έκδοσης χρεογράφων, μέσω / αντιστρεπτέων πράξεων και μέσω οριστικών πράξεων. Οι πράξεις αυτές διενεργούνται όποτε η ΕΚΤ επιθυμεί να προσαρμόσει τη διαρθρωτική θέση του Ευρωσυστήματος, όσον αφορά τη ρευστότητα, έναντι του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Το Ευρωσύστημα παρέχει επίσης πάγιες διευκολύνσεις, σκοπός των οποίων είναι η παροχή και απορρόφηση ρευστότητας μίας ημέρας, η σηματοδότηση της γενικής κατεύθυνσης της νομισματικής πολιτικής και η οριοθέτηση των επιτοκίων μίας ημέρας της αγοράς. Παρέχονται δύο πάγιες διευκολύνσεις: (i) η διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης που δίνει τη δυνατότητα στους αντισυμβαλλομένους (δηλ. σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, όπως οι τράπεζες) να αποκτούν ρευστότητα διάρκειας μίας ημέρας από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες έναντι ασφάλειας με τη μορφή αποδεκτών περιουσιακών στοιχείων, και (ii) η διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων την οποία οι αντισυμβαλλόμενοι έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν για να πραγματοποιούν καταθέσεις διάρκειας μίας ημέρας στις εθνικές κεντρικές τράπεζες.

Τέλος, το Ευρωσύστημα απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα να τηρούν ελάχιστα υποχρεωτικά αποθεματικά σε λογαριασμούς στις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Σκοπός του συστήματος ελάχιστων αποθεματικών είναι η σταθεροποίηση των επιτοκίων της χρηματαγοράς και η δημιουργία διαρθρωτικού ελλείμματος ρευστότητας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η Τράπεζα της Ελλάδος έπαιξε ενεργό ρόλο, μέσα στα πλαίσια της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, στην υιοθέτηση ενός ενιαίου νομίσματος από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και βοήθησε με τη σειρά της στην ισχυροποίηση του Ευρώ στην παγκόσμια αγορά, έτσι ώστε να αναδειχθεί σήμερα στο ισχυρότερο νόμισμα στον κόσμο. Τα πλεονεκτήματα από την υιοθέτηση του Ευρώ από τη χώρα μας είναι πολλά. Πλέον, όσοι ταξιδεύουν μέσα στα όρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν χρειάζεται να προμηθεύονται συνάλλαγμα χάνοντας χρήματα σε κάθε συναλλαγή.

Οι αποκλίσεις στις ισοτιμίες και η προμήθεια που καταβαλλόταν στις εμπορικές τράπεζες έχει εξαφανισθεί. Ιδιαίτερα έχουν επωφεληθεί οι μικρές επιχειρήσεις καθώς και οι καταθέτες και οι μεταφορές χρηματικών ποσών μεταξύ των κρατών-μελών έχουν γίνει ταχύτερες και πιο αξιόπιστες.

Σήμερα τα προϊόντα και ο υπηρεσίες τιμολογούνται σε ένα και μοναδικό νόμισμα και η ανταγωνιστική ισχύς της ενιαίας αγοράς έχει ενισχυθεί σημαντικά. Κατ' αυτόν τον τρόπο το ενιαίο νόμισμα έχει βοηθήσει επίσης στην προώθηση της ανάπτυξη και της απασχόλησης.

Το κοινό νόμισμα σημαίνει επίσης ότι, κάθε εθνική κυβέρνηση έχει μεγαλύτερη επιρροή στις οικονομικές πολιτικές των υπολοίπων χωρών που βρίσκονται εκτός της νομισματικής ένωσης και κατά συνέπεια το ίδιο συμβαίνει και στις μεταβολές των επιτοκίων τους. Ένα ενιαίο νόμισμα είναι σε θέση να ανταπεξέρχεται με μεγαλύτερη σιγουριά στις πιέσεις που ασκούνται στα εθνικά νομίσματα άλλων χωρών από τους κερδοσκόπους.

Μπορεί με την ενσωμάτωση της Τράπεζας της Ελλάδος, μέσα στο Ευρωσύστημα των ευρωπαϊκών τραπεζών, να της στερήσει ένα μέρος από την επιρροή που άσκουσε στην ελληνική οικονομία, όμως έτσι λαμβάνει μέρος στις εξελίξεις που διαδραματίζονται μέσα στον ευρωπαϊκό οικονομικό και χάρις την δυναμική της παρουσία, μετέχει άμεσα στις αποφάσεις που παίρνονται σε παγκόσμιο επίπεδο και μπορεί να τις επηρεάζει προς όφελος της χώρας μας.

- 1.ΚΙΟΧΟΣ- ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ .. "Χρήμα- Πίστη- Τράπεζες", Αθήνα 1999.
- 2.ΖΗΤΡΙΔΗΣ,Α.Χ, "Το τραπεζικό Σύστημα της Ελλάδος", Αθήνα 1981.
- 3.ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ,Δ, "Χρήμα Πίστη Τράπεζες", Αθήνα 1998
- 4.ΠΡΟΒΟΠΟΥΛΟΣ Γ., "Το νέο Ευρωπαϊκό χρηματοοικονομικό περιβάλλον". Αθήνα 1996
- 5.ΠΑΤΡΙΝΟΣ Δ., "Χρήμα-Τράπεζες και χρηματοοικονομική πολιτική", Αθήνα1999
- 6.ΣΤΕΡΓΙΩΤΗΣ ,ΚΚ., "Χρήμα και Διεθνές Τραπεζικό Σύστημα ",Αθήνα 1996.
7. ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΤΗ ,1999, 2000,2001,2002)

Περιοδικά :(έτη 2003,2004)

- 1.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ
- 2.ΑΝΑΠΤΥΞΗ
- 3.ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ Ο.Ν.Ε

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ :

1. WWW. NBG. GR
- 2 . WWW. ECB. GR
3. WWW. IN. GR
4. WWW. PRIN. GR

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 12ης Οκτωβρίου 1999

σχετικά με τον εσωτερικό κανονισμό της εκτελεστικής επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

(ΕΚΤ/1999/7)

(1999/811/ΕΚ)

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,

Έχοντας υπόψη τον εσωτερικό κανονισμό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και ιδίως τα άρθρα 8 και 24,

Εκτιμώντας ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η εκτελεστική επιτροπή δύναται να εκδίδει αποφάσεις της ΕΚΤ ανά πάσα στιγμή, είναι απαραίτητη η θέσπιση ενός καθεστώτος έκδοσης αποφάσεων μέσω τηλεσυσκέψεων και ενός καθεστώτος μεταβίβασης εξουσιών, που είναι αμφότερα σύμφωνα με την αρχή της συλλογικής ευθύνης της εκτελεστικής επιτροπής,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1

Συμπληρωματικός χαρακτήρας της παρούσας απόφασης

Η παρούσα απόφαση συμπληρώνει τον εσωτερικό κανονισμό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Η έννοια των όρων στην παρούσα απόφαση είναι η ίδια όπως στον εσωτερικό κανονισμό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Άρθρο 2

Παρακολούθηση των συνεδριάσεων της εκτελεστικής επιτροπής

1. Ο πρόεδρος διορίζει ένα από τα μέλη του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) ως γραμματέα. Ο γραμματέας είναι υπεύθυνος για την οργάνωση και την κατάρτιση της περιλήψης των εργασιών όλων των συνεδριάσεων της εκτελεστικής επιτροπής.

2. Σε περίπτωση ταυτόχρονης απουσίας το προέδρου και του αντιπροέδρου, καθήκοντα προέδρου της εκτελεστικής επιτροπής αναλαμβάνει το αρχαιότερο μέλος της, από απόψεως θητείας κατά τρίτο λόγο, και ηλικίας, σε περίπτωση που δύο ή περισσότερα μέλη έχουν στο ενεργητικό τους ισάριθμα έτη θητείας.

3. Η εκτελεστική επιτροπή δύναται να προσκαλεί μέλη του προσωπικού της ΕΚΤ να παρίστανται στις συνεδριάσεις της.

Άρθρο 3

Ημερήσια διάταξη και εργασίες

Η εκτελεστική επιτροπή ψηφίζει την ημερήσια διάταξη κάθε συνεδρίασης. Ο πρόεδρος καταρτίζει προσωρινή ημερήσια διάταξη αι, κατά κανόνα, την αποστέλλει, μαζί με τα συναφή έγγραφα, στα έλη της εκτελεστικής επιτροπής τουλάχιστον δύο εργάσιμες ημέρες πριν από τη σχετική συνεδρίαση, εκτός εκτάκτων περιπτώσεων, πότε ο πρόεδρος ενεργεί ανάλογα με τις περιστάσεις.

2. Η περιλήψη των εργασιών των συνεδριάσεων της εκτελεστικής επιτροπής υποβάλλεται στα μέλη της για έγκριση στην προσεχή συνεδρίασή τους (ή νωρίτερα, εφόσον είναι αναγκαίο, με γραπτή διαδικασία) και υπογράφεται από τον προεδρεύοντα.

Άρθρο 4

Τηλεσυσκέψεις

1. Έπειτα από αίτημα του προέδρου, η εκτελεστική επιτροπή δύναται να λαμβάνει αποφάσεις μέσω τηλεσυσκέψεων, εκτός αν διαφωνούν τουλάχιστον δύο μέλη της εκτελεστικής επιτροπής. Η λήψη απόφασης μέσω τηλεσυσκέψης προϋποθέτει την ύπαρξη ειδικών περιστάσεων. Ο πρόεδρος προσδιορίζει το είδος αυτών των περιστάσεων και τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής δύνανται να ζητούν να ειδοποιούνται εκ των προτέρων τόσο για τη διεξαγωγή τηλεσυσκέψης όσο και για το θέμα σχετικά με το οποίο πρόκειται να ληφθεί απόφαση.

2. Η απόφαση του προέδρου σχετικά με την ύπαρξη ειδικών περιστάσεων και οι αποφάσεις που λαμβάνει η εκτελεστική επιτροπή μέσω τηλεσυσκέψεων καταχωρούνται στην περιλήψη των εργασιών των συνεδριάσεων της εκτελεστικής επιτροπής.

Άρθρο 5

Μεταβίβαση εξουσιών

1. Η εκτελεστική επιτροπή δύναται να εξουσιοδοτεί ένα ή περισσότερα από τα μέλη της να λαμβάνουν, για λογαριασμό της και με την ευθύνη της, σαφώς προσδιορισμένα μέτρα στον τομέα της διαχείρισης και της διοίκησης, στα οποία συμπεριλαμβάνονται παρασκευαστικές πράξεις απόφασης που πρόκειται να λάβουν συλλογικά τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής σε κάποια μεταγενέστερη χρονική στιγμή και πράξεις για την εφαρμογή οριστικών αποφάσεων που έχει λάβει η εκτελεστική επιτροπή.

2. Η εκτελεστική επιτροπή δύναται εξάλλου, με την έγκριση του προέδρου, να ζητεί από ένα ή περισσότερα από τα μέλη της να εκδίδει/ουν: α) το οριστικό κείμενο οιασδήποτε πράξης, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, υπό την προϋπόθεση ότι το ουσιαστικό περιχόμενο της εν λόγω πράξης έχει ήδη προκαθοριστεί στο πλαίσιο συζητήσεων, ή/και β) οριστικές αποφάσεις, στις περιπτώσεις που η σχετική μεταβίβαση εξουσιών περιορισμένες και σαφώς προσδιορισμένες εκτελεστικές εξουσίες, η άσκηση των οποίων υπόκειται σε αυστηρό έλεγχο, με βάση αντικειμενικά κριτήρια που θεσπίζει η εκτελεστική επιτροπή.

3. Οι εξουσιοδοτήσεις και οι αποφάσεις που εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφοι 1 και 2 καταχωρούνται στην περιλήψη των εργασιών των συνεδριάσεων της εκτελεστικής επιτροπής.

4. Οι εξουσίες που μεταβιβάζονται κατ' αυτόν τον τρόπο δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω μεταβίβασης μόνο υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική απόφαση περιέχει ειδική διάταξη για το σκοπό αυτό.

Άρθρο 6

Δημοσίευση

Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Φρανκφούρτη επί Μάιν, 12 Οκτωβρίου 1999.

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ
Willem F. Duisenberg

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 19ης Φεβρουαρίου 2004

για τη θέσπιση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

(ΕΚΤ/2004/2)

(2004/257/ΕΚ)

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,

Έχοντας υπόψη το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και ιδίως το άρθρο 12.3,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο μόνο

Ο εσωτερικός κανονισμός της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας όπως τροποποιήθηκε στις 22 Απριλίου 1999, όπως περαιτέρω τροποποιήθηκε από την απόφαση ΕΚΤ/1999/6, της 7ης Οκτωβρίου 1999, για την τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας⁽¹⁾, αντικαθίσταται από τις ακόλουθες διατάξεις, οι οποίες αρχίζουν να ισχύουν την 1η Μαρτίου 2004.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΠΡΟΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Άρθρο 1

Ορισμοί

Ο παρών εσωτερικός κανονισμός συμπληρώνει τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Η έννοια των όρων στον παρόντα εσωτερικό κανονισμό είναι η ίδια όπως και στη συνθήκη και στο καταστατικό. Με τον όρο «Ευρωσύστημα» νοούνται η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών των οποίων το νόμισμα είναι το ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Άρθρο 2

Χρόνος και τόπος των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου

2.1. Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει για το χρόνο των συνεδριάσεών του έπειτα από πρόταση του προέδρου. Το διοικητικό συμβούλιο κατ' αρχήν συνεδριάζει σε τακτές ημερομηνίες σύμφωνα με πρόγραμμα που καταρτίζει εγκαίρως πριν από την έναρξη κάθε ημερολογιακού έτους.

2.2. Ο πρόεδρος συγκαλεί το διοικητικό συμβούλιο σε συνεδρίαση, εφόσον το ζητήσουν τρία τουλάχιστον μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

⁽¹⁾ ΕΕ L 314 της 8.12.1999, σ. 32.

- 2.3. Ο πρόεδρος συγκαλεί επίσης το διοικητικό συμβούλιο οσάκις το κρίνει αναγκαίο.
- 2.4. Το διοικητικό συμβούλιο κανονικά συνεδριάζει στις κτιριακές εγκαταστάσεις της ΕΚΤ.
- 2.5. Συνεδριάσεις δύνανται να πραγματοποιούνται και μέσω τηλεσυσκέψεων, εκτός εάν διαφωνούν τουλάχιστον τρεις διοικητές.

Άρθρο 3

Παρακολούθηση των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου

- 3.1. Με την εξαίρεση των περιπτώσεων που αναφέρονται στον παρόντα εσωτερικό κανονισμό, τις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου παρακολουθούν μόνον τα μέλη του, ο πρόεδρος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ένα μέλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- 3.2. Κάθε διοικητής μπορεί κανονικά να συνοδεύεται από ένα άτομο.
- 3.3. Στις περιπτώσεις που κάποιος διοικητής αδυνατεί να παραστεί σε συνεδρίαση, μπορεί να ορίσει εγγράφως αναπληρωτή με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 4. Το έγγραφο αυτό κοινοποιείται στον πρόεδρο σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από τη συνεδρίαση. Ο εν λόγω αναπληρωτής μπορεί κανονικά να συνοδεύεται από ένα άτομο.
- 3.4. Ο πρόεδρος ορίζει ένα μέλος του προσωπικού της ΕΚΤ ως γραμματέα. Ο γραμματέας επικουρεί την εκτελεστική επιτροπή στην προετοιμασία των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου και συντάσσει τα πρακτικά.
- 3.5. Το διοικητικό συμβούλιο δύναται να προσκαλεί και άλλα πρόσωπα να παρίστανται στις συνεδριάσεις του, εφόσον το κρίνει σκόπιμο.

Άρθρο 4

Ψηφοφορία

- 4.1. Το διοικητικό συμβούλιο ψηφίζει, εφόσον υπάρχει απαρτία των δύο τρίτων των μελών του. Εφόσον δεν υπάρχει απαρτία, ο πρόεδρος μπορεί να συγκαλέσει έκτακτη συνεδρίαση στην οποία οι αποφάσεις μπορούν να λαμβάνονται χωρίς την ανωτέρω αναφερόμενη απαρτία.
- 4.2. Το διοικητικό συμβούλιο προβαίνει σε ψηφοφορία έπειτα από πρόσκληση του προέδρου. Ο πρόεδρος κινεί επίσης τη διαδικασία ψηφοφορίας, εφόσον το ζητήσει οποιοδήποτε μέλος του διοικητικού συμβουλίου.
- 4.3. Οι αποχές δεν εμποδίζουν την έκδοση αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41.2 του καταστατικού.
- 4.4. Μέλος του διοικητικού συμβουλίου που καλύπτεται να ψηφίσει επί μακρό χρονικό διάστημα (ήτοι πέραν του ενός μηνός), μπορεί να ορίσει αναπληρωτή για να τον αντικαθιστά ως μέλος του διοικητικού συμβουλίου.
- 4.5. Σύμφωνα με το άρθρο 10.3 του καταστατικού, εφόσον ένας διοικητής αδυνατεί να ψηφίσει για απόφαση που λαμβάνεται δυνάμει των άρθρων 28, 29, 30, 32, 33 και 51 του καταστατικού, στη σταθμισμένη ψηφοφορία μπορεί να συμμετέχει ο εξουσιοδοτημένος αναπληρωτής του.

4.6. Ο πρόεδρος μπορεί να διεξάγει μυστική ψηφοφορία, εφόσον το ζητήσουν τουλάχιστον τρία μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Εφόσον πρόταση για απόφαση που λαμβάνεται δυνάμει των άρθρων 11.1, 11.3 ή 11.4 του καταστατικού αφορά προσωπικώς μέλη του διοικητικού συμβουλίου, διεξάγεται μυστική ψηφοφορία. Στις περιπτώσεις αυτές τα ενδιαφερόμενα μέλη του διοικητικού συμβουλίου δεν συμμετέχουν στην ψηφοφορία.

4.7. Αποφάσεις δύνανται να λαμβάνονται και με γραπτή διαδικασία, εκτός εάν διαφωνούν τουλάχιστον τρία μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Για τη γραπτή διαδικασία απαιτούνται: i) κανονικά τουλάχιστον πέντε εργάσιμες ημέρες για μελέτη από κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου και ii) η προσωπική υπογραφή κάθε μέλους του διοικητικού συμβουλίου (ή του αναπληρωτή του σύμφωνα με το άρθρο 4.4) και iii) η καταχώριση της εν λόγω απόφασης στα πρακτικά της επόμενης συνεδρίασης του διοικητικού συμβουλίου.

Άρθρο 5

Οργάνωση των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου

5.1. Το διοικητικό συμβούλιο ψηφίζει την ημερήσια διάταξη κάθε συνεδρίασης. Η εκτελεστική επιτροπή καταρτίζει προσωρινή ημερήσια διάταξη και την αποστέλλει, μαζί με τα σχετικά έγγραφα, στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, καθώς και στους λοιπούς εξουσιοδοτημένους μετέχοντες τουλάχιστον οκτώ ημέρες πριν από τη συνεδρίαση, εκτός εκτάκτων περιπτώσεων, οπότε η εκτελεστική επιτροπή ενεργεί ανάλογα με τις περιστάσεις. Το διοικητικό συμβούλιο δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή ή την προσθήκη θεμάτων στην προσωρινή ημερήσια διάταξη, έπειτα από πρόταση του προέδρου ή οποιουδήποτε άλλου μέλους του διοικητικού συμβουλίου. Η διαγραφή θέματος από την ημερήσια διάταξη γίνεται έπειτα από αίτημα τουλάχιστον τριών μελών του διοικητικού συμβουλίου, εφόσον τα σχετικά έγγραφα δεν έχουν υποβληθεί στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου εγκαίρως.

5.2. Τα πρακτικά των εργασιών του διοικητικού συμβουλίου υποβάλλονται στα μέλη του για έγκριση στην επόμενη συνεδρίαση (ή νωρίτερα, εφόσον είναι αναγκαίο, με γραπτή διαδικασία) και υπογράφονται από τον πρόεδρο.

5.3. Το διοικητικό συμβούλιο δύναται να καθορίζει εσωτερικούς κανόνες για τη λήψη αποφάσεων σε επείγουσες καταστάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Άρθρο 6

Χρόνος και τόπος των συνεδριάσεων της εκτελεστικής επιτροπής

6.1. Ο χρόνος των συνεδριάσεων αποφασίζεται από την εκτελεστική επιτροπή έπειτα από πρόταση του προέδρου.

6.2. Ο πρόεδρος δύναται επίσης να συγκαλεί την εκτελεστική επιτροπή οσάκις το κρίνει αναγκαίο.

Άρθρο 7

Ψηφοφορία

7.1. Η εκτελεστική επιτροπή ψηφίζει, σύμφωνα με το άρθρο 11.5 του καταστατικού, εφόσον υπάρχει απαρτία των δύο τρίτων των μελών της. Εφόσον δεν υπάρχει απαρτία, ο πρόεδρος μπορεί να συγκαλέσει έκτακτη συνεδρίαση στην οποία οι αποφάσεις μπορούν να λαμβάνονται χωρίς την ανωτέρω αναφερόμενη απαρτία.

7.2. Αποφάσεις δύνανται να λαμβάνονται και με γραπτή διαδικασία, εκτός εάν διαφωνούν τουλάχιστον δύο μέλη της εκτελεστικής επιτροπής.

7.3. Τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής τα οποία αφορά προσωπικά μια προς ψήφιση απόφαση λαμβανόμενη δυνάμει των άρθρων 11.1, 11.3 ή 11.4 του καταστατικού, δεν μετέχουν στην ψηφοφορία.

Άρθρο 8

Οργάνωση των συνεδριάσεων της εκτελεστικής επιτροπής

Η εκτελεστική επιτροπή αποφασίζει σχετικά με την οργάνωση των συνεδριάσεων της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Άρθρο 9

Επιτροπές του ΕΣΚΤ/Ευρωσυστήματος

9.1. Το διοικητικό συμβούλιο προβαίνει στη σύσταση και λύση επιτροπών. Οι επιτροπές επικουρούν τα όργανα λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ στο έργο τους και λογοδοτούν στο διοικητικό συμβούλιο μέσω της εκτελεστικής επιτροπής.

9.2. Οι επιτροπές απαρτίζονται από δύο, το πολύ, μέλη από κάθε ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος και από την ΕΚΤ, διοριζόμενα από κάθε διοικητή και από την εκτελεστική επιτροπή αντίστοιχα. Το διοικητικό συμβούλιο καθορίζει τα καθήκοντα των επιτροπών και διορίζει τους προέδρους τους. Κατ' αρχήν, οι πρόεδροι είναι μέλη του προσωπικού της ΕΚΤ. Τόσο το διοικητικό συμβούλιο όσο και η εκτελεστική επιτροπή έχουν το δικαίωμα να ζητούν από τις επιτροπές τη μελέτη συγκεκριμένων θεμάτων. Η ΕΚΤ παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στις επιτροπές.

9.3. Η εθνική κεντρική τράπεζα κάθε μη συμμετέχοντος κράτους μέλους δύναται επίσης να διορίζει δύο, το πολύ, μέλη του προσωπικού τα οποία συμμετέχουν στις συνεδριάσεις επιτροπής οσάκις το αντικείμενο των εν λόγω συνεδριάσεων εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητας του γενικού συμβουλίου και οσάκις κρίνεται σκόπιμο από τον πρόεδρο επιτροπής και την εκτελεστική επιτροπή.

9.4. Εκπρόσωποι άλλων κοινοτικών οργάνων και οργανισμών, καθώς επίσης και κάθε τρίτος, μπορεί να προσκαλούνται να συμμετέχουν σε συνεδριάσεις επιτροπής οσάκις κρίνεται σκόπιμο από τον πρόεδρο επιτροπής και την εκτελεστική επιτροπή.

Άρθρο 9a

Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει τη σύσταση ad hoc επιτροπών επιφορτισμένων με ειδικά συμβουλευτικά καθήκοντα.

Άρθρο 10

Εσωτερική δομή

10.1. Η εκτελεστική επιτροπή, έπειτα από διαβούλευση με το διοικητικό συμβούλιο, αποφασίζει τον αριθμό, το όνομα και την αντίστοιχη αρμοδιότητα των υπηρεσιακών μονάδων της ΕΚΤ. Η απόφαση αυτή δημοσιοποιείται.

10.2. Όλες οι υπηρεσιακές μονάδες της ΕΚΤ υπάγονται διοικητικά στην εκτελεστική επιτροπή. Η εκτελεστική επιτροπή αποφασίζει τις επιμέρους αρμοδιότητες των μελών της σε σχέση με τις υπηρεσιακές μονάδες της ΕΚΤ και ενημερώνει σχετικά το διοικητικό συμβούλιο, το γενικό συμβούλιο και το προσωπικό της ΕΚΤ. Οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται μόνο με παρουσία του συνόλου των μελών της εκτελεστικής επιτροπής, και μόνον με τη σύμφωνη ψήφο του προέδρου.

Άρθρο 11

Προσωπικό της ΕΚΤ

11.1. Κάθε μέλος του προσωπικού της ΕΚΤ ενημερώνεται για τη θέση που κατέχει στο πλαίσιο της εσωτερικής δομής της ΕΚΤ, για την ιεραρχική βαθμίδα του και τις επαγγελματικές του αρμοδιότητες.

11.2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 36 και 47 του καταστατικού, η εκτελεστική επιτροπή εκδίδει οργανωτικούς κανόνες (εφεξής καλούμενους «διοικητικές εγκύκλιες»), οι οποίοι είναι δεσμευτικοί για το προσωπικό της ΕΚΤ.

11.3. Η εκτελεστική επιτροπή εκδίδει και ενημερώνει κώδικα συμπεριφοράς για την καθοδήγηση των μελών της και των μελών του προσωπικού της ΕΚΤ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Άρθρο 12

Σχέση μεταξύ διοικητικού συμβουλίου και γενικού συμβουλίου

12.1. Στο γενικό συμβούλιο της ΕΚΤ παρέχεται η δυνατότητα υποβολής παρατηρήσεων πριν από την έκδοση εκ μέρους του διοικητικού συμβουλίου:

- γνώμης σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 25.1 του καταστατικού,
- συστάσεων στον τομέα της στατιστικής, σύμφωνα με το άρθρο 42 του καταστατικού,
- της ετήσιας έκθεσης,
- των κανόνων για την τυποποίηση της λογιστικής παρακολούθησης και την υποβολή εκθέσεων,
- των μέτρων για την εφαρμογή του άρθρου 29 του καταστατικού,
- των όρων απασχόλησης του προσωπικού της ΕΚΤ,
- στο πλαίσιο της προετοιμασίας για τον αμετάκλητο καθορισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών, γνώμης της ΕΚΤ είτε δυνάμει του άρθρου 123 παράγραφος 5 της συνθήκης είτε σχετικά με κοινοτικές νομικές πράξεις που εκδίδονται οσάκις καταργείται παρέκκλιση.

12.2. Οσάκις το γενικό συμβούλιο καλείται να υποβάλει παρατηρήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου, του παραχωρείται για το σκοπό αυτό εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν είναι μικρότερο των δέκα εργάσιμων ημερών. Σε επείγουσες περιπτώσεις που αιτιολογούνται στην αίτηση, το διάστημα αυτό μπορεί να μειωθεί σε πέντε εργάσιμες ημέρες. Η χρήση της γραπτής διαδικασίας εναπόκειται στην κρίση του προέδρου.

12.3. Ο πρόεδρος ενημερώνει το γενικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 47.4 του καταστατικού, για τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου.

Άρθρο 13

Σχέσεις μεταξύ εκτελεστικής επιτροπής και γενικού συμβουλίου

13.1. Στο γενικό συμβούλιο της ΕΚΤ παρέχεται η δυνατότητα υποβολής παρατηρήσεων πριν η εκτελεστική επιτροπή:

- εφαρμόσει νομικές πράξεις του διοικητικού συμβουλίου για τις οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ανωτέρω άρθρου 12.1, απαιτείται η συμμετοχή του γενικού συμβουλίου,
- εκδώσει, στο πλαίσιο των εξουσιών που της έχει μεταβιβάσει το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12.1 του καταστατικού, νομικές πράξεις για τις οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12.1 του παρόντος, απαιτείται η συμμετοχή του γενικού συμβουλίου.

13.2. Οσάκις το γενικό συμβούλιο καλείται να υποβάλει παρατηρήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου, του παραχωρείται για το σκοπό αυτό εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν είναι μικρότερο των δέκα εργάσιμων ημερών. Σε επείγουσες περιπτώσεις που αιτιολογούνται στην αίτηση, το διάστημα αυτό μπορεί να μειωθεί σε πέντε εργάσιμες ημέρες. Η χρήση γραπτής διαδικασίας εναπόκειται στην κρίση του προέδρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 14

Μεταβίβαση εξουσιών

14.1. Η μεταβίβαση εξουσιών από το διοικητικό συμβούλιο προς την εκτελεστική επιτροπή σύμφωνα με την τελευταία πρόταση της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 12.1 του καταστατικού, κοινοποιείται προς τα ενδιαφερόμενα μέρη, ή δημοσιεύεται εάν είναι αναγκαίο, όταν αποφάσεις λαμβανόμενες στο πλαίσιο της μεταβίβασης εξουσιών έχουν νομικές επιπτώσεις σε τρίτους. Το διοικητικό συμβούλιο ενημερώνεται αμέσως για κάθε πράξη που εκδίδεται στο πλαίσιο της μεταβίβασης εξουσιών.

14.2. Η κατάσταση των προσώπων που είναι εξουσιοδοτημένα να υπογράφουν εξ' ονόματος της ΕΚΤ, η οποία καταρτίζεται βάσει αποφάσεων λαμβανομένων δυνάμει του άρθρου 39 του καταστατικού, διανέμεται στα ενδιαφερόμενα μέρη.

Άρθρο 15

Διαδικασία του προϋπολογισμού

15.1. Το διοικητικό συμβούλιο, έπειτα από πρόταση της εκτελεστικής επιτροπής σύμφωνα με τις αρχές τις οποίες έχει ήδη θέσει, εγκρίνει, πριν από το τέλος κάθε οικονομικού έτους, τον προϋπολογισμό της ΕΚΤ για το επόμενο οικονομικό έτος.

15.2. Το διοικητικό συμβούλιο συγκροτεί επιτροπή προϋπολογισμού η οποία το συνδράμει σε θέματα σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΚΤ, και καθορίζει τα καθήκοντα και τη σύνθεσή της.

Άρθρο 16

Εκθέσεις και ετήσιοι λογαριασμοί

16.1. Το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει την ετήσια έκθεση που απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 15.3 του καταστατικού.

16.2. Η αρμοδιότητα έγκρισης και δημοσίευσης των τριμηνιαίων εκθέσεων δυνάμει του άρθρου 15.1 του καταστατικού, των εβδομαδιαίων ενοποιημένων λογιστικών καταστάσεων δυνάμει του άρθρου 15.2 του καταστατικού, των ενοποιημένων ισολογισμών δυνάμει του άρθρου 26.3 του καταστατικού και των άλλων εκθέσεων μεταβιβάζεται στην εκτελεστική επιτροπή.

16.3. Η εκτελεστική επιτροπή καταρτίζει, σύμφωνα με τις αρχές τις οποίες έχει θέσει το διοικητικό συμβούλιο, τους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΚΤ μέσα στον πρώτο μήνα του επόμενου οικονομικού έτους. Οι λογαριασμοί αυτοί υποβάλλονται στον εξωτερικό ελεγκτή.

16.4. Το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει τους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΚΤ μέσα στο πρώτο τρίμηνο του επόμενου έτους. Η έκθεση του εξωτερικού ελεγκτή υποβάλλεται στο διοικητικό συμβούλιο πριν από την έγκρισή τους.

Άρθρο 17

Νομικές πράξεις της ΕΚΤ

17.1. Οι κανονισμοί της ΕΚΤ εκδίδονται από το διοικητικό συμβούλιο, εξ ονόματος του οποίου υπογράφει ο πρόεδρος.

17.2. Οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΚΤ εκδίδονται από το διοικητικό συμβούλιο, στη συνέχεια κοινοποιούνται σε μια από τις επίσημες γλώσσες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και υπογράφονται από τον πρόεδρο εξ ονόματος του διοικητικού συμβουλίου. Σε αυτές αναφέρεται η αιτιολογία στην οποία βασίζονται. Η κοινοποίηση στις εθνικές κεντρικές τράπεζες γίνεται με τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τηλετυπία ή σε μορφή εντύπου. Οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΚΤ οι οποίες πρόκειται να δημοσιευθούν επισήμως μεταφράζονται στις επίσημες γλώσσες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

17.3. Το διοικητικό συμβούλιο δύναται να μεταβιβάζει τις κανονιστικές του εξουσίες στην εκτελεστική επιτροπή για την εφαρμογή των κανονισμών και των κατευθυντήριων γραμμών του. Στους σχετικούς κανονισμούς και κατευθυντήριες γραμμές γίνεται σαφής αναφορά στα προς υλοποίηση θέματα, καθώς και στα όρια και το πεδίο των μεταβιβαζόμενων εξουσιών.

17.4. Οι αποφάσεις και οι συστάσεις της ΕΚΤ εκδίδονται είτε από το διοικητικό συμβούλιο είτε από την εκτελεστική επιτροπή, ανάλογα με το πεδίο αρμοδιότητάς τους, και υπογράφονται από τον πρόεδρο. Οι αποφάσεις της ΕΚΤ για την επιβολή κυρώσεων σε τρίτους υπογράφονται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο ή οποιαδήποτε δύο άλλα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής. Στις αποφάσεις και τις συστάσεις της ΕΚΤ αναφέρεται η αιτιολογία στην οποία βασίζονται. Οι συστάσεις που αφορούν παράγωγη κοινοτική νομοθεσία σύμφωνα με το άρθρο 42 του καταστατικού εκδίδονται από το διοικητικό συμβούλιο.

17.5. Με την επιφύλαξη του άρθρου 44 παράγραφος 2 και του άρθρου 47.1 πρώτο εδάφιο του καταστατικού, οι γνώμες της ΕΚΤ εκδίδονται από το διοικητικό συμβούλιο. Εν τούτοις, σε εξαιρετικές περιστάσεις και εκτός εάν τουλάχιστον τρεις διοικητές διατυπώνουν την επιθυμία τους να διατηρήσει το διοικητικό συμβούλιο την αρμοδιότητα έκδοσης συγκεκριμένης γνώμης, η εκτελεστική επιτροπή δύναται να εκδίδει γνώμες της ΕΚΤ, σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του διοικητικού συμβουλίου και λαμβάνοντας υπόψη τη συμβολή του γενικού συμβουλίου. Οι γνώμες της ΕΚΤ υπογράφονται από τον πρόεδρο.

17.6. Οι οδηγίες της ΕΚΤ εκδίδονται από την εκτελεστική επιτροπή, στη συνέχεια κοινοποιούνται σε μια από τις επίσημες γλώσσες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και υπογράφονται, εξ ονόματος της εκτελεστικής επιτροπής, από τον πρόεδρο ή οποιαδήποτε δύο μέλη της εκτελεστικής επιτροπής. Η κοινοποίηση στις εθνικές κεντρικές τράπεζες γίνεται με τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τηλετυπία ή σε μορφή εντύπου. Οι οδηγίες της ΕΚΤ οι οποίες πρόκειται να δημοσιευθούν επισήμως μεταφράζονται στις επίσημες γλώσσες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

17.7. Όλες οι νομικές πράξεις της ΕΚΤ αριθμούνται κατά σειράν, ώστε να είναι ευχερής η αναγνώρισή τους. Η εκτελεστική επιτροπή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται η ασφαλής φύλαξη των πρωτοτύπων, η κοινοποίησή τους στους αποδέκτες ή στις αρχές που ζητούν τη γνώμη, καθώς και η δημοσίευση σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, στις περιπτώσεις κανονισμών της ΕΚΤ, γνωμών της ΕΚΤ επί σχεδίων κοινοτικής νομοθεσίας και των νομικών πράξεων της ΕΚΤ για τις οποίες έχει αποφασιστεί ρητώς η δημοσίευση.

17.8. Οι αρχές του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1 του Συμβουλίου, της 15ης Απριλίου 1958, περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (⁽¹⁾), εφαρμόζονται στις νομικές πράξεις της ΕΚΤ που προσδιορίζονται στο άρθρο 34 του καταστατικού.

Άρθρο 18

Διαδικασία δυνάμει του άρθρου 106 παράγραφος 2 της συνθήκης

Η έγκριση που προβλέπεται στο άρθρο 106 παράγραφος 2 της συνθήκης δίδεται από το διοικητικό συμβούλιο, για το επόμενο έτος, με ενιαία για όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη απόφαση, μέσα στο τελευταίο τρίμηνο κάθε έτους.

Άρθρο 19

Προμήθειες

19.1. Κατά την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών για την ΕΚΤ, αποδίδεται η δέουσα σημασία στις αρχές της δημοσιότητας, της διαφάνειας, της ίσης πρόσβασης, των μη διακρίσεων και της αποτελεσματικής διαχείρισης.

19.2. Με εξαίρεση την αρχή της αποτελεσματικής διοίκησης, επιτρέπονται παρεκκλίσεις από τις ανωτέρω αρχές σε περιπτώσεις επείγουσας ανάγκης· για λόγους ασφαλείας ή απορρήτου· όταν υπάρχει μοναδικός προμηθευτής· για προμήθειες από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες προς την ΕΚΤ· για τη διασφάλιση της συνέχειας προμηθευτή.

Άρθρο 20

Επιλογή, διορισμός και προαγωγές προσωπικού

20.1. Όλα τα μέλη του προσωπικού της ΕΚΤ επιλέγονται, διορίζονται και προάγονται από την εκτελεστική επιτροπή.

20.2. Όλα τα μέλη του προσωπικού της ΕΚΤ επιλέγονται, διορίζονται και προάγονται με την προϋπόθεση ότι αποδίδεται η δέουσα σημασία στις αρχές της επάρκειας των επαγγελματικών προσόντων, της δημοσιότητας, της διαφάνειας, της ίσης πρόσβασης και των μη διακρίσεων. Οι κανόνες και διαδικασίες πρόσληψης και εσωτερικών προαγωγών προσδιορίζονται περαιτέρω με διοικητικές εγκυκλίους.

Άρθρο 21

Όροι απασχόλησης

21.1. Οι όροι απασχόλησης και οι κανόνες για θέματα προσωπικού καθορίζουν τις σχέσεις απασχόλησης μεταξύ της ΕΚΤ και του προσωπικού της.

21.2. Το διοικητικό συμβούλιο, έπειτα από πρόταση της εκτελεστικής επιτροπής και διαβούλευση με το γενικό συμβούλιο θεσπίζει τους όρους απασχόλησης.

21.3. Η εκτελεστική επιτροπή θεσπίζει τους κανόνες για θέματα προσωπικού, οι οποίοι θέτουν σε εφαρμογή τους όρους απασχόλησης.

(¹) ΕΕ 17 της 6.10.1958, σ. 385/58.

21.4. Η επιτροπή προσωπικού δίνει τη γνώμη της πριν από τη θέσπιση νέων όρων απασχόλησης ή κανόνων για θέματα προσωπικού. Η γνώμη της υποβάλλεται στο διοικητικό συμβούλιο ή στην εκτελεστική επιτροπή αντιστοίχως.

Άρθρο 22

Κοινοποιήσεις και ανακοινώσεις

Γενικές κοινοποιήσεις και ανακοινώσεις αποφάσεων που λαμβάνονται από τα αρμόδια για τη λήψη αποφάσεων όργανα της ΕΚΤ μπορούν να δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της ΕΚΤ, στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή μέσω των υπηρεσιών κοινοποίησης που χρησιμοποιούνται συνήθως στις χρηματοπιστωτικές αγορές ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο.

Άρθρο 23

Εμπιστευτικότητα και πρόσβαση σε έγγραφα της ΕΚΤ

23.1. Οι εργασίες των αρμοδίων για τη λήψη αποφάσεων οργάνων της ΕΚΤ και οποιασδήποτε επιτροπής ή ομάδας η οποία έχει συσταθεί από αυτά είναι εμπιστευτικές, εκτός εάν το διοικητικό συμβούλιο εξουσιοδοτήσει τον πρόεδρο να δημοσιοποιήσει το αποτέλεσμα των συσκέψεών τους.

23.2. Η πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα που συντάσσονται από την ΕΚΤ ή βρίσκονται στην κατοχή της διέπεται από απόφαση του διοικητικού συμβουλίου.

23.3. Η διαβάθμιση και ο χειρισμός των εγγράφων που συντάσσονται από την ΕΚΤ γίνεται σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζονται σε διοικητική εγκύκλιο. Η πρόσβαση σε αυτά είναι ελεύθερη μετά την παρέλευση 30 ετών, εκτός εάν ληφθεί διαφορετική απόφαση από τα όργανα λήψης αποφάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 24

Τροποποιήσεις του παρόντος εσωτερικού κανονισμού

Το διοικητικό συμβούλιο δύναται να τροποποιεί τον παρόντα εσωτερικό κανονισμό. Το γενικό συμβούλιο δύναται να προτείνει τροποποιήσεις και η εκτελεστική επιτροπή δύναται να εκδίδει συμπληρωματικούς κανόνες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

Φρανκφούρτη επί Μάιν, 19 Φεβρουαρίου 2004.

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ
Jean-Claude TRICHET

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 17ης Ιουνίου 2004

για τη θέσπιση του εσωτερικού κανονισμού του γενικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

(ΕΚΤ/2004/12)

(2004/526/ΕΚ)

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.

Έχοντας υπόψη το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και ιδίως το άρθρο 46.4,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο μόνο

Ο εσωτερικός κανονισμός του γενικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 1ης Σεπτεμβρίου 1998 αντικαθίσταται από τις ακόλουθες διατάξεις, οι οποίες αρχίζουν να ισχύουν την 1η Ιουλίου 2004:

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΠΡΟΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Άρθρο 1

Ορισμοί

Ο παρών εσωτερικός κανονισμός συμπληρώνει τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Η έννοια των όρων στον παρόντα εσωτερικό κανονισμό είναι η ίδια όπως και στη συνθήκη και στο καταστατικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Άρθρο 2

Επίσημος και τόπος των συνεδριάσεων του γενικού συμβουλίου

Το γενικό συμβούλιο αποφασίζει για το χρόνο των συνεδριάσεων του έπειτα από πρόταση του προέδρου.

Ο πρόεδρος συγκαλεί το γενικό συμβούλιο σε συνεδρίαση, εφόσον το ζητήσουν τρία τουλάχιστον μέλη του γενικού συμβουλίου.

Ο πρόεδρος συγκαλεί επίσης το γενικό συμβούλιο οσάκις το είναι αναγκαίο.

Το γενικό συμβούλιο κανονικά συνεδριάζει στις κτιριακές καταστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ).

Συνεδριάσεις δύνανται να πραγματοποιούνται και μέσω τηλεσυσκέψεων, εκτός εάν διαφωνούν τουλάχιστον τρεις διοικητές.

Άρθρο 3

Παρακολούθηση των συνεδριάσεων του γενικού συμβουλίου

Με την εξαίρεση των περιπτώσεων που αναφέρονται στον παρόντα εσωτερικό κανονισμό, τις συνεδριάσεις του γενικού

συμβουλίου παρακολουθούν μόνον τα μέλη του, τα λοιπά μέλη της εκτελεστικής επιτροπής, ο πρόεδρος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ένα μέλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

2. Κάθε διοικητής μπορεί κανονικά να συνοδεύεται από ένα άτομο.

3. Στις περιπτώσεις που μέλος του γενικού συμβουλίου αδυνατεί να παραστεί σε συνεδρίαση, μπορεί να ορίσει, εγγράφως, αναπληρωτή για να παραστεί και να ψηφίσει αντ' αυτού. Το έγγραφο αυτό κοινοποιείται στον πρόεδρο σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από τη συνεδρίαση. Ο εν λόγω αναπληρωτής μπορεί κανονικά να συνοδεύεται από ένα άτομο.

4. Ο πρόεδρος ορίζει ένα μέλος του προσωπικού της ΕΚΤ ως γραμματέα. Ο γραμματέας επικουρεί τον πρόεδρο στην προετοιμασία των συνεδριάσεων του γενικού συμβουλίου και συντάσσει τα πρακτικά.

5. Το γενικό συμβούλιο δύναται να προσκαλεί και άλλα πρόσωπα να παρίστανται στις συνεδριάσεις του, εφόσον το κρίνει σκόπιμο.

Άρθρο 4

Ψηφοφορία

1. Το γενικό συμβούλιο ψηφίζει, εφόσον υπάρχει απαρτία των δύο τρίτων των μελών του ή των αναπληρωτών τους. Εφόσον δεν υπάρχει απαρτία, ο πρόεδρος μπορεί να συγκαλέσει έκτακτη συνεδρίαση στην οποία οι αποφάσεις μπορούν να λαμβάνονται χωρίς την ανωτέρω αναφερόμενη απαρτία.

2. Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό, οι αποφάσεις λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία.

3. Το γενικό συμβούλιο προβαίνει σε ψηφοφορία έπειτα από πρόσκληση του προέδρου. Ο πρόεδρος κινεί επίσης τη διαδικασία ψηφοφορίας, εφόσον το ζητήσει οποιοδήποτε μέλος του γενικού συμβουλίου.

4. Αποφάσεις δύνανται να λαμβάνονται και με γραπτή διαδικασία, εκτός εάν διαφωνούν τουλάχιστον τρία μέλη του γενικού συμβουλίου. Για τη γραπτή διαδικασία απαιτούνται:

i) κανονικά τουλάχιστον δέκα εργάσιμες ημέρες για μελέτη από κάθε μέλος του γενικού συμβουλίου. Σε επείγουσες περιπτώσεις που αιτιολογούνται στην αίτηση, το διάστημα αυτό μπορεί να μειωθεί σε πέντε εργάσιμες ημέρες και

ii) η προσωπική υπογραφή κάθε μέλους του γενικού συμβουλίου και

iii) η καταχώρηση της εν λόγω απόφασης στα πρακτικά της επόμενης συνεδρίασης του γενικού συμβουλίου.

Άρθρο 5

Οργάνωση των συνεδριάσεων του γενικού συμβουλίου

1. Το γενικό συμβούλιο ψηφίζει την ημερήσια διάταξη κάθε συνεδρίασης. Ο πρόεδρος καταρτίζει προσωρινή ημερήσια διάταξη και την αποστέλλει, μαζί με τα σχετικά έγγραφα, στα μέλη του γενικού συμβουλίου, καθώς και στους λοιπούς εξουσιοδοτημένους μετέχοντες τουλάχιστον οκτώ ημέρες πριν από τη συνεδρίαση, εκτός εκτάκτων περιπτώσεων, οπότε ο πρόεδρος ενεργεί ανάλογα με τις περιστάσεις. Το γενικό συμβούλιο δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή ή την προσθήκη θεμάτων στην προσωρινή ημερήσια διάταξη, έπειτα από πρόταση του προέδρου ή οποιουδήποτε άλλου μέλους του γενικού συμβουλίου. Η διαγραφή θέματος από την ημερήσια διάταξη γίνεται έπειτα από αίτημα τουλάχιστον τριών μελών του γενικού συμβουλίου, εφόσον τα σχετικά έγγραφα δεν έχουν υποβληθεί στα μέλη του γενικού συμβουλίου εγκαίρως.

2. Τα πρακτικά των εργασιών του γενικού συμβουλίου υποβάλλονται στα μέλη του για έγκριση στην επόμενη συνεδρίαση (ή νωρίτερα, εφόσον είναι αναγκαίο, με γραπτή διαδικασία) και υπογράφονται από τον πρόεδρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Άρθρο 6

Σχέση μεταξύ γενικού συμβουλίου και διοικητικού συμβουλίου

1. Με την επιφύλαξη των λοιπών αρμοδιοτήτων του γενικού συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στο άρθρο 44 του καταστατικού, το γενικό συμβούλιο συμβάλλει ιδίως στα καθήκοντα που αναφέρονται στα άρθρα 6.2 έως 6.8.

2. Το γενικό συμβούλιο συμβάλλει στα συμβουλευτικά καθήκοντα της ΕΚΤ δυνάμει των άρθρων 4 και 25.1 του καταστατικού.

3. Η συμβολή του γενικού συμβουλίου στα καθήκοντα της ΕΚΤ στον τομέα της στατιστικής συνίσταται:

- στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ όλων των εθνικών κεντρικών τραπεζών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό την υποστήριξη των καθηκόντων της ΕΚΤ στον τομέα της στατιστικής,
- στην προώθηση της εναρμόνισης, όπου είναι αναγκαίο, των κανόνων και πρακτικών που διέπουν τη συλλογή, επεξεργασία και διανομή των στατιστικών στοιχείων των εθνικών κεντρικών τραπεζών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και
- στην υποβολή παρατηρήσεων προς το διοικητικό συμβούλιο σχετικά με σχέδια συστάσεων της ΕΚΤ στον τομέα της στατιστικής, δυνάμει του άρθρου 42 του καταστατικού, πριν από την έγκρισή τους.

Το γενικό συμβούλιο συμβάλλει στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων της ΕΚΤ για την υποβολή εκθέσεων δυνάμει του άρθρου 15 του καταστατικού, υποβάλλοντας στο διοικητικό

συμβούλιο παρατηρήσεις σχετικά με την ετήσια έκθεση, πριν από την έγκρισή της.

5. Το γενικό συμβούλιο συμβάλλει στην τυποποίηση της λογιστικής παρακολούθησης και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις πράξεις που καθορίζονται στο άρθρο 26.4 του καταστατικού, υποβάλλοντας στο διοικητικό συμβούλιο παρατηρήσεις σχετικά με τα σχέδια κανόνων, πριν από την έγκρισή τους.

6. Το γενικό συμβούλιο συμβάλλει στην έγκριση άλλων μέτρων στο πλαίσιο του άρθρου 29.4 του καταστατικού, υποβάλλοντας στο διοικητικό συμβούλιο παρατηρήσεις σχετικά με τα σχέδια των εν λόγω μέτρων, πριν από την έγκρισή τους.

7. Το γενικό συμβούλιο συμβάλλει στον καθορισμό των όρων απασχόλησης του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, υποβάλλοντας στο διοικητικό συμβούλιο παρατηρήσεις σχετικά με το οικείο σχέδιο πριν από την έγκρισή του.

8. Το γενικό συμβούλιο συμβάλλει στις προετοιμασίες για τον αμετάκλητο καθορισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών δυνάμει του άρθρου 47.3 του καταστατικού, υποβάλλοντας στο διοικητικό συμβούλιο παρατηρήσεις σχετικά με:

- τα σχέδια γνώμων της ΕΚΤ δυνάμει του άρθρου 123 παράγραφος 5 της συνθήκης, και οποιοδήποτε άλλο σχέδιο γνώμης της ΕΚΤ σχετικά με κοινοτικές νομικές πράξεις που εκδίδονται όταν καταργείται μια παρέκκλιση, και
- τις αποφάσεις που προβλέπονται στο σημείο 10 του πρωτοκόλλου για ορισμένες διατάξεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας.

9. Οσάκις το γενικό συμβούλιο καλείται να συμβάλει στα καθήκοντα της ΕΚΤ σύμφωνα με τις διατάξεις των ανωτέρω παραγράφων, του παραχωρείται για το σκοπό αυτό εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των δέκα εργάσιμων ημερών. Σε επείγουσες περιπτώσεις που αιτιολογούνται στην αίτηση, το διάστημα αυτό μπορεί να μειωθεί σε πέντε εργάσιμες ημέρες. Η χρήση της γραπτής διαδικασίας εναπόκειται στην κρίση του προέδρου.

10. Ο πρόεδρος ενημερώνει το γενικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 47.4 του καταστατικού, για τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου.

Άρθρο 7

Σχέση μεταξύ γενικού συμβουλίου και εκτελεστικής επιτροπής

1. Στο γενικό συμβούλιο της ΕΚΤ παρέχεται η δυνατότητα υποβολής παρατηρήσεων πριν η εκτελεστική επιτροπή:

- εφαρμόσει νομικές πράξεις του διοικητικού συμβουλίου για τις οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12.1 του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, απαιτείται η συμμετοχή του γενικού συμβουλίου,
- εκδώσει, στο πλαίσιο των εξουσιών που της έχει μεταβιβάσει το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12.1 του καταστατικού, νομικές πράξεις για τις οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12.1 του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, απαιτείται η συμμετοχή του γενικού συμβουλίου.

2. Οσάκις το γενικό συμβούλιο καλείται να υποβάλει παρατηρήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου, του παραχωρείται για το σκοπό αυτό εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν είναι μικρότερο των δέκα εργάσιμων ημερών. Σε επείγουσες περιπτώσεις που αιτιολογούνται στην αίτηση, το διάστημα αυτό μπορεί να μειωθεί σε πέντε εργάσιμες ημέρες. Η χρήση γραπτής διαδικασίας εναπόκειται στην κρίση του προέδρου.

Άρθρο 8

Επιτροπές του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών

1. Εντός του πεδίου των αρμοδιοτήτων του, το γενικό συμβούλιο μπορεί να ζητεί από τις επιτροπές που έχουν συσταθεί από το διοικητικό συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 9 του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας τη μελέτη συγκεκριμένων θεμάτων.

2. Η εθνική κεντρική τράπεζα κάθε μη συμμετέχοντος κράτους μέλους δύναται να διορίζει δύο, το πολύ, μέλη του προσωπικού τα οποία συμμετέχουν στις συνεδριάσεις επιτροπής οσάκις το αντικείμενο των εν λόγω συνεδριάσεων εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητας του γενικού συμβουλίου και οσάκις κρίνεται σκόπιμο από τον πρόεδρο επιτροπής και την εκτελεστική επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 9

Νομικές πράξεις

Οι αποφάσεις της ΕΚΤ που λαμβάνονται δυνάμει των άρθρων 6.4 και 48 του καταστατικού και του παρόντος εσωτερικού κανονισμού, καθώς και οι συστάσεις και γνώμες της ΕΚΤ που δίδονται από το γενικό συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 44 του καταστατικού, υπογράφονται από τον πρόεδρο.

Όλες οι νομικές πράξεις της ΕΚΤ αριθμούνται, κοινοποιούνται και δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 17.7 του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Άρθρο 10

Εμπιστευτικότητα και πρόσβαση στα έγγραφα της ΕΚΤ

1. Οι εργασίες του γενικού συμβουλίου και οποιαδήποτε επιτροπής ή ομάδας η οποία χειρίζεται θέματα της αρμοδιότητάς του, είναι εμπιστευτικές, εκτός εάν το γενικό συμβούλιο εξουσιοδοτήσει τον πρόεδρο να δημοσιοποιήσει το αποτέλεσμα των συσκέψεών τους.

2. Η πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα που συντάσσονται από το γενικό συμβούλιο, καθώς και από οποιαδήποτε επιτροπή ή ομάδα που χειρίζεται θέματα της αρμοδιότητάς του, διέπεται από απόφαση του διοικητικού συμβουλίου που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 23.2 του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

3. Η διαβάθμιση και ο χειρισμός των εγγράφων που συντάσσονται από το γενικό συμβούλιο, καθώς και από οποιαδήποτε επιτροπή ή ομάδα η οποία χειρίζεται θέματα της αρμοδιότητάς του, γίνεται σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζονται στη διοικητική εγκύκλιο που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 23.3 του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Η πρόσβαση σε αυτά είναι ελεύθερη μετά την παρέλευση 30 ετών, εκτός εάν ληφθεί διαφορετική απόφαση από τα όργανα λήψης αποφάσεων.

Άρθρο 11

Παύση της ισχύος

Με την κατάργηση όλων των παρεκκλίσεων από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 122 παράγραφος 2 της συνθήκης, και τη λήψη των αποφάσεων που προβλέπονται από το πρωτόκολλο για ορισμένες διατάξεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας, διαλύεται το γενικό συμβούλιο και παύει η ισχύς του παρόντος εσωτερικού κανονισμού.»

Φρανκφούρτη, 17 Ιουνίου 2004.

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ
Jean-Claude TRICHET

Σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για κανονισμό (ΕΚ) του Συμβουλίου σχετικά με τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

(98/C 246/08)

(Υποβλήθηκε από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις 7 Ιουλίου 1998)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Εκτιμώντας:

Έχοντας υπόψη:

το καταστατικό του ευρωπαϊκού συστήματος κεντρικών τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής καλούμενο «καταστατικό») και ιδίως το άρθρο 5.4,

τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής καλούμενη «ΕΚΤ»),

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

τη γνώμη της Επιτροπής,

Σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 106 παράγραφος 6 της συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής καλούμενη «η συνθήκη») και στο άρθρο 42 του καταστατικού,

(1) ότι το άρθρο 5.1 του καταστατικού ελιβάλλει στην ΕΚΤ την υποχρέωση, με τη συνδρομή των εθνικών κεντρικών τραπεζών, να συλλέξει είτε από τις αρμόδιες εθνικές αρχές είτε απευθείας από οικονομικούς παράγοντες τις στατιστικές πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση των καθηκόντων του ευρωπαϊκού συστήματος εθνικών τραπεζών (εφεξής καλούμενο «ΕΣΚΤ»): ότι, προκειμένου να διευκολύνει την εκτέλεση αυτών των καθηκόντων, που ορίζονται στο άρθρο 105 της συνθήκης, και ιδιαίτερα την άσκηση της νομισματικής πολιτικής, οι εν λόγω στατιστικές πληροφορίες χρησιμοποιούνται πρωτίστως για την παραγωγή ομαδοποιημένων στατιστικών πληροφοριών, για τις οποίες είναι αδιάφορη η ταυτότητα των μεμονωμένων οικονομικών παραγόντων, δύνανται, ωστόσο, να χρησιμοποιηθούν και σε επίπεδο μεμονωμένων οικονομικών παραγόντων· ότι το άρθρο 5.2 του καταστα-

τικού επιβάλλει στις εθνικές κεντρικές τράπεζες την υποχρέωση να εκτελούν, στο βαθμό που είναι δυνατόν, τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 5.1 του καταστατικού· ότι το άρθρο 5.4 του καταστατικού επιβάλλει την υποχρέωση στο Συμβούλιο να ορίζει τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που είναι υποχρεωμένα να παρέχουν πληροφορίες, το καθεστώς απορρήτου και τις κατάλληλες διατάξεις επιβολής κυρώσεων· ότι, για τους σκοπούς αυτούς, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να συνεργάζονται με άλλες αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών στατιστικών institούτων και των ρυθμιστών της αγοράς για τους σκοπούς του άρθρου 5.1 του καταστατικού·

- (2) ότι, προκειμένου οι στατιστικές πληροφορίες να δομηθούν αποτελεσματικά στην εκτέλεση των καθηκόντων του ΕΣΚΤ, πρέπει να διαμορφωθούν ορισμοί και διαδικασίες για τη συλλογή τους κατά τρόπον ώστε η ΕΚΤ να έχει την ικανότητα και την ευελιξία να επωφεληθεί εγκαίρως από τις υψηλής ποιότητας στατιστικές που αντανακλούν τις μεταβαλλόμενες οικονομικές και χρηματοπιστωτικές συνθήκες και λαμβάνουν υπόψη το φόρτο εργασίας που επιβάλλεται στις μονάδες παροχής στοιχείων·
- (3) ότι, επομένως, είναι επιθυμητό να καθοριστεί ένας πληθυσμός αναφοράς παροχής στοιχείων με βάση τις κατηγορίες των σχετικών οικονομικών μονάδων και στατιστικών εφαρμογών στις οποίες θα περιορίζονται οι στατιστικές εξουσίες της ΕΚΤ, και από τις οποίες η ΕΚΤ θα καθορίσει τον πραγματικό πληθυσμό παροχής στοιχείων μέσω της κανονιστικής της εξουσίας·
- (4) ότι χρειάζεται ένας ομοιογενής πληθυσμός αναφοράς παροχής στοιχείων για την παραγωγή του «ενοποιημένου ισολογισμού του τομέα των νομισματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων» των συμμετεχόντων κρατών μελών, βασικός στόχος του οποίου είναι να παρέχει στην ΕΚΤ πλήρη στατιστική εικόνα των νομισματικών εξελίξεων στα συμμετέχοντα κράτη μέλη, που θεωρούνται ως μία οικονομική επικράτεια· ότι η ΕΚΤ έχει καταρτίσει και διατηρεί «κατάλογο των νομισματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων για στατιστικούς σκοπούς», βασισμένη σε κοινό ορισμό των εν λόγω ιδρυμάτων·
- (5) ότι ο εν λόγω κοινός ορισμός για στατιστικούς σκοπούς διευκρινίζει ότι τα νομισματικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα περιλαμβάνουν πιστωτικά ιδρύματα όπως ορίζονται στην κοινοτική νομοθεσία, και όλα τα άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κατοίκους, των οποίων η δραστηριότητα συνίσταται στο να δέχονται καταθέσεις ή/και παραπλήσια υποκατάστατα καταθέσεων από θεσμικές μονάδες, που δεν αποτελούν νομισματικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και, για δικό τους λογαριασμό (τουλάχιστον από οικονομική άποψη), να χορηγούν πιστώσεις ή/και να πραγματοποιούν επενδύσεις σε τίτλους·
- (6) ότι αυτές οι ταχυδρομικές υπηρεσίες απευθείας μεταφοράς χρηματικών ποσών που ίσως δεν πληρούν τον κοινό ορισμό για στατιστικούς σκοπούς των νομισματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων θα πρέπει ενδε-

χομένως να υπόκεινται στις υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων στην ΕΚΤ στον τομέα των χρηματικών και τραπεζικών στατιστικών και των στατιστικών των συστημάτων πληρωμών, διότι ενδέχεται να δέχονται, σε σημαντικό βαθμό, καταθέσεις ή/και παραπλήσια υποκατάστατα καταθέσεων και να αναλαμβάνουν δραστηριότητες συστημάτων πληρωμών·

- (7) ότι, επομένως, στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Εθνικών και Περιφερειακών Λογαριασμών 1995 (*) (ΕΣΟΑ 1995), τα νομισματικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα περιλαμβάνουν τους υποτομείς «κεντρική τράπεζα» και «λοιπά νομισματικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα» και μπορεί να διευρυνθούν μόνο μέσω της ενσωμάτωσης κατηγοριών που περιλαμβάνουν ιδρύματα που υπάγονται στον υποτομέα «λοιπά ενδιάμεσα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, εκτός από τις ασφαλιστικές εταιρείες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία»·
- (8) ότι οι στατιστικές σχετικά με το ισοζύγιο πληρωμών, τη διεθνή επενδυτική θέση, τους τίτλους, το ηλεκτρονικό χρήμα και τα συστήματα πληρωμών είναι απαραίτητες προκειμένου να μπορέσει το ΕΣΚΤ να εκπληρώσει τα καθήκοντά του κατά τρόπο ανεξάρτητο·
- (9) ότι η χρήση των όρων «νομικά και φυσικά πρόσωπα» στο άρθρο 5.4 του καταστατικού πρέπει να γίνεται με τρόπο σύμφωνο με τις πρακτικές των κρατών μελών στον τομέα των χρηματικών και τραπεζικών στατιστικών και των στατιστικών για το ισοζύγιο πληρωμών, και επομένως οι όροι συμπεριλαμβάνουν και θεσμικές μονάδες που δεν αποτελούν ούτε νομικά ούτε φυσικά πρόσωπα βάσει των αντίστοιχων εθνικών τους νόμων, εμπίπτουν ωστόσο στο πεδίο των σχετικών υποτομέων του ΕΣΟΑ 1995· ότι, επομένως, μπορούν να επιβληθούν υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων σε θεσμικές μονάδες όπως προσωπικές εταιρείες, υποκαταστήματα, οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) και ταμεία που, σύμφωνα με την αντίστοιχη νομοθεσία τους, δεν απολαύουν καθεστώτος νομικού προσώπου· ότι, στις περιπτώσεις αυτές, η υποχρέωση παροχής στατιστικών στοιχείων επιβάλλεται στα πρόσωπα εκείνα που, σύμφωνα με τους ισχύοντες εθνικούς νόμους, εκπροσωπούν νόμιμα τις ενδιαφερόμενες θεσμικές μονάδες·
- (10) ότι οι στατιστικές εκθέσεις για τον ισολογισμό των ιδρυμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 19.1 του καταστατικού μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό των ελαχίστων αποθεματικών που μπορεί να είναι υποχρεωμένα να διατηρούν·
- (11) ότι είναι καθήκον του διοικητικού συμβουλίου της ΕΚΤ να προβεί σε σαφή διάκριση μεταξύ των καθηκόντων της ΕΚΤ και των εθνικών κεντρικών τραπεζών σχετικά με τη συλλογή και επαλήθευση των στατιστικών πληροφοριών και την επιβολή τους, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή που τίθεται στο άρθρο 5.2 του καταστατικού και να προσδιορίσει τα καθήκοντα που θα αναλάβουν οι εθνικές αρχές στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, με σκοπό τη συλλογή στατιστικών στοιχείων σταθερά υψηλής ποιότητας·

(*) ΕΕ L 310 της 30.11.1996.

- (12) ότι, κατά τα πρώτα χρόνια της ζώνης του ενιαίου νομίσματος, η σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας ενδέχεται να επιβάλλει οι υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων στην ΕΚΤ να ικανοποιούνται μέσω μεταβατικών διαδικασιών λόγω των υφιστάμενων περιορισμών στα συστήματα συλλογής· ότι αυτό μπορεί κυρίως να συνεπάγεται ότι στην περίπτωση του χρηματοπιστωτικού λογαριασμού του ισοζυγίου πληρωμών, ενδέχεται, κατά τα πρώτα χρόνια του ενιαίου νομίσματος, η συγκέντρωση των δεδομένων σχετικά με τις διασυνοριακές θέσεις ή συναλλαγές των συμμετέχοντων κρατών μελών που θεωρούνται ως μία οικονομική επικράτεια να γίνεται με χρήση όλων των θέσεων ή συναλλαγών μεταξύ των κατοίκων ενός συμμετέχοντος κράτους μέλους και των κατοίκων άλλων χωρών·
- (13) ότι τα όρια και οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες η ΕΚΤ δύναται να επιβάλλει κυρώσεις σε επιχειρήσεις εξαιτίας της μη συμμόρφωσής τους με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στους κανονισμούς και τις αποφάσεις της ΕΚΤ έχουν καθοριστεί στον κανονισμό (ΕΚ) του Συμβουλίου σχετικά με τις εξουσίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να επιβάλλει κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 34.3 του καταστατικού· ότι σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ των διατάξεων του εν λόγω κανονισμού και των διατάξεων του παρόντος κανονισμού που επιτρέπει στην ΕΚΤ να επιβάλλει κυρώσεις, οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού θα υπερισχύσουν· ότι οι κυρώσεις για μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που τέθηκαν στον παρόντα κανονισμό δεν αποκλείουν τη δυνατότητα του ΕΣΚΤ να θεσπίζει κατάλληλες διατάξεις επιβολής κυρώσεων στις σχέσεις του με τους αντισυμβαλλομένους, συμπεριλαμβανομένου και του μερικού ή ολικού αποκλεισμού μιας μονάδας παροχής στοιχείων από πράξεις νομισματικής πολιτικής σε περίπτωση σοβαρής παράβασης των υποχρεώσεων παροχής στατιστικών στοιχείων·
- (14) ότι οι κανονισμοί που εξέδωσε η ΕΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 34.1 του καταστατικού δεν παρέχουν οποιοδήποτε δικαίωμα ούτε επιβάλλουν οποιαδήποτε υποχρέωση στα μη συμμετέχοντα κράτη μέλη·
- (15) ότι η Δανία, όπως αναφέρεται στην παράγραφο I του πρωτοκόλλου (αριθ. 12) σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν τη Δανία, γνωστοποίησε, στο πλαίσιο της απόφασης του Εδμόυργου της 12ης Δεκεμβρίου 1992, ότι δεν θα συμμετάσχει στο τρίτο στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης· ότι, επομένως, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του εν λόγω πρωτοκόλλου, όλα τα άρθρα και οι διατάξεις της συνθήκης και του καταστατικού που αφορούν παρεκκλίσεις ισχύουν έναντι της Δανίας·
- (16) ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του πρωτοκόλλου (αριθ. 11) σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας, τα άρθρα 34.1 και 34.3 του καταστατικού δεν ισχύουν για το Ηνωμένο Βασίλειο, εκτός εάν συμμετάσχει στο τρίτο στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης·
- (17) ότι, ενώ είναι παραδεκτό ότι οι στατιστικές πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής στατιστικών στοιχείων στην ΕΚΤ δεν είναι οι ίδιες για τα συμμετέχοντα και για τα μη συμμετέχοντα κράτη μέλη, το άρθρο 5 του καταστατικού ισχύει τόσο για τα συμμετέχοντα όσο και για τα μη συμμετέχοντα κράτη μέλη· ότι αυτό, μαζί με το άρθρο 5 της συνθήκης συνεπάγεται την υποχρέωση εκπόνησης και εφαρμογής σε εθνικό επίπεδο όλων των μέτρων που θεωρούν κατάλληλα προκειμένου να συλλέξουν τις στατιστικές πληροφορίες που χρειάζονται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής στατιστικών στοιχείων στην ΕΚΤ και να πραγματοποιήσουν εγκαίρως τις προετοιμασίες στον τομέα της στατιστικής προκειμένου να καταστούν συμμετέχοντα κράτη μέλη·
- (18) ότι οι απόρρητες στατιστικές πληροφορίες, που η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες πρέπει να λαμβάνουν για την εκτέλεση των καθηκόντων του ΕΣΚΤ, πρέπει να προστατεύονται κατά τρόπον ώστε να κερδίσουν και να διατηρήσουν την εμπιστοσύνη των μονάδων παροχής στοιχείων· ότι, μόλις εκδοθεί ο παρών κανονισμός, δεν θα υπάρχει πλέον λόγος επίκλησης των διατάξεων σχετικά με το καθεστώς απορρήτου που εμποδίζουν την ανταλλαγή απόρρητων στατιστικών πληροφοριών σχετικά με τα καθήκοντα του ΕΣΚΤ, με την επιφύλαξη των διατάξεων της οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων αναφορικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών·
- (19) ότι το άρθρο 38.1 του καταστατικού ορίζει ότι τα μέλη των διοικητικών οργάνων και του προσωπικού της ΕΚΤ και των εθνικών κεντρικών τραπεζών υποχρεούνται, ακόμη, και όταν θα έχουν παύσει να ασκούν τα καθήκοντά τους, να μην αποκαλύπτουν πληροφορίες οι οποίες, λόγω της φύσης τους, καλύπτονται από την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου, και το άρθρο 38.2 του καταστατικού ορίζει ότι τα πρόσωπα που έχουν πρόσβαση σε στοιχεία που καλύπτονται από κοινοτική νομοθεσία, η οποία επιβάλλει υποχρέωση απορρήτου, υπόκεινται στην εν λόγω νομοθεσία·
- (20) ότι για οποιαδήποτε παράβαση, είτε εκούσια είτε από αμέλεια, των κανόνων που δεσμεύουν τα μέλη του προσωπικού της ΕΚΤ, τα μέλη υπόκεινται σε πειθαρχικές κυρώσεις και, αν κριθεί κατάλληλο, σε δικαστικές ποινές για την παραβίαση του επαγγελματικού απορρήτου, με την επιφύλαξη των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 12 και 18 του πρωτοκόλλου σχετικά με τα προνόμια και τις ασυλίες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων·
- (21) ότι η ενδεχόμενη χρήση στατιστικών πληροφοριών για την εκτέλεση των καθηκόντων του ΕΣΚΤ, ενώ περιορίζει το συνολικό φόρτο εργασίας σχετικά με την παροχή στατιστικών στοιχείων, συνεπάγεται ότι το

καθεστώς απορρήτου που ορίζεται στον παρόντα κανονισμό πρέπει να διαφέρει σε κάποιο βαθμό από τις γενικές κοινοτικές και διεθνείς αρχές που διέπουν το στατιστικό απόρρητο, και συγκεκριμένα από τις διατάξεις που αφορούν το στατιστικό απόρρητο στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 322/97 του Συμβουλίου της 17ης Φεβρουαρίου 1997 σχετικά με τις Κοινοτικές Στατιστικές⁽¹⁾.

- (22) ότι το καθεστώς απορρήτου που ορίζεται στον παρόντα κανονισμό ισχύει μόνο για τις απόρρητες στατιστικές πληροφορίες που διαβιβάζονται στην ΕΚΤ για την εκτέλεση των καθηκόντων του ΕΣΚΤ, και ότι δεν επηρεάζει ειδικές εθνικές ή κοινοτικές διατάξεις σχετικά με τη διαβίβαση άλλης φύσεως πληροφοριών στην ΕΚΤ· ότι πρέπει να τηρούνται οι κανόνες σχετικά με το στατιστικό απόρρητο που εφαρμόζουν τα εθνικά στατιστικά ινστιτούτα για τις στατιστικές πληροφορίες που συλλέγουν για λογαριασμό τους·
- (23) ότι, για τους σκοπούς του άρθρου 5.1 του καταστατικού, η ΕΚΤ υποχρεούται να συνεργάζεται στον τομέα της στατιστικής με τα κοινοτικά όργανα ή οργανισμούς, με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή τρίτων χωρών και με διεθνείς οργανισμούς· ότι η ΕΚΤ και η Επιτροπή θα προθούν σε κατάλληλες μορφές συνεργασίας στον τομέα της στατιστικής προκειμένου να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά, προσπαθώντας να ελαχιστοποιήσουν το φόρτο εργασίας των μονάδων παροχής στοιχείων·
- (24) ότι οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού μπορούν να εφαρμοστούν αποτελεσματικά μόνο εάν τα κράτη μέλη στο σύνολό τους έχουν θεσπίσει τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι εθνικές αρχές τους διαθέτουν τις εξουσίες να βοηθήσουν και να συνεργαστούν πλήρως με την ΕΚΤ στη διαδικασία επλήρωσης και υποχρεωτικής συλλογής στατιστικών πληροφοριών, όπως απαιτεί το άρθρο 6 του παρόντος κανονισμού, σύμφωνα με το άρθρο 5 της συνθήκης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

1. *υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων στην ΕΚΤ*, οι στατιστικές πληροφορίες που οι μονάδες παροχής στοιχείων υποχρεούνται να παρέχουν και οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των καθηκόντων του ΕΣΚΤ·

2. *μονάδες παροχής στοιχείων*, τα νομικά και φυσικά πρόσωπα και οι θεσμικές μονάδες που αναφέρονται στο άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού, τα οποία υπόκεινται στις υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων στην ΕΚΤ·
3. *συμμετέχον κράτος μέλος*, το κράτος μέλος που έχει υιοθετήσει το ενιαίο νόμισμα σύμφωνα με τη συνθήκη·
4. *κάτοικος και έχων κατοικία*, οποιοσδήποτε έχει ένα επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος στην οικονομική επικράτεια μιας χώρας, όπως περιγράφεται στο παράρτημα Α του παρόντος κανονισμού στο πλαίσιο αυτό, με τους όρους διασυνοριακές θέσεις και διασυνοριακές συναλλαγές νοούνται αντίστοιχα οι θέσεις και οι συναλλαγές στα στοιχεία ενεργητικού και/ή παθητικού των κατοίκων των συμμετεχόντων κρατών μελών οι οποίοι θεωρούνται ως μία οικονομική επικράτεια έναντι των κατοίκων των μη συμμετεχόντων κρατών μελών ή/και των κατοίκων τρίτων χωρών·
5. *διεθνής επενδυτική θέση*, ο ισολογισμός του αποθέματος των διασυνοριακών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού·
6. *ηλεκτρονικό χρήμα*, μια ηλεκτρονική αποθήκη νομισματικής αξίας σε κάποια τεχνική συσκευή, συμπεριλαμβανομένων των προπληρωμένων καρτών, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ευρέως για την διενέργεια πληρωμών σε θεσμικές μονάδες εκτός από τον εκδότη χωρίς απαραίτητα την ανάμιξη τραπεζικών λογαριασμών κατά τη συναλλαγή, αλλά η οποία λειτουργεί ως ένας προπληρωμένος τίτλος στον κομιστή.

Άρθρο 2

Πληθυσμός αναφοράς παροχής στοιχείων

1. Για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής στατιστικών στοιχείων στην ΕΚΤ, η ΕΚΤ, με τη συνδρομή των εθνικών κεντρικών τραπεζών σύμφωνα με το άρθρο 5.2 του καταστατικού, έχει το δικαίωμα να συλλέγει στατιστικές πληροφορίες εντός των ορίων του πληθυσμού αναφοράς παροχής στοιχείων αναφορικά με οτιδήποτε είναι απαραίτητο για την εκπλήρωση των καθηκόντων του ΕΣΚΤ·
2. Ο πληθυσμός αναφοράς παροχής στοιχείων περιλαμβάνει τις ακόλουθες μονάδες παροχής στοιχείων:
- α) νομικά και φυσικά πρόσωπα που υπάγονται στους υποτομείς «κεντρική τράπεζα», «λοιπά νομισματικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα» και «λοιπά ενδιάμεσα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, εκτός από τις ασφαλιστικές εταιρείες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία», όπως περιγράφονται στο παράρτημα Β του παρόντος κανονισμού και τα οποία έχουν κατοικία σε ένα κράτος μέλος, στο βαθμό που απαιτείται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής στατιστικών στοιχείων στην ΕΚΤ στον τομέα των χρηματικών και τραπεζικών στατιστικών και των στατιστικών των συστημάτων πληρωμών·

⁽¹⁾ ΕΕ L 52 της 22.2.1997, σ. 1.

β) ταχυδρομικές υπηρεσίες απευθείας μεταφοράς χρηματικών ποσών, στο βαθμό που απαιτείται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής στατιστικών στοιχείων στην ΕΚΤ στον τομέα των χρηματικών και τραπεζικών στατιστικών και των στατιστικών των συστημάτων πληρωμών.

γ) νομικά και φυσικά πρόσωπα που έχουν κατοικία σε ένα κράτος μέλος, στο βαθμό που κατέχουν διασυνοριακές θέσεις ή εκτελούν διασυνοριακές συναλλαγές και οι στατιστικές πληροφορίες αναφορικά με τις εν λόγω θέσεις ή συναλλαγές είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής στατιστικών στοιχείων στον τομέα της στατιστικής για το ισοζύγιο πληρωμών ή τη διεθνή επενδυτική θέση.

δ) νομικά και φυσικά πρόσωπα που έχουν κατοικία σε ένα κράτος μέλος, στο βαθμό που οι στατιστικές πληροφορίες που παρέχουν σχετικά με τους τίτλους ή το ηλεκτρονικό χρήμα είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής στατιστικών στοιχείων στην ΕΚΤ.

3. Μια θεσμική μονάδα που θα μπορούσε διαφορετικά να καλύπτεται από τον ορισμό της προηγούμενης παραγράφου, αλλά η οποία σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία της χώρας στην οποία κατοικεί δεν αποτελεί ούτε νομικό πρόσωπο ούτε σύνολο φυσικών προσώπων, ενώ μπορεί να είναι υποκείμενο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, αποτελεί μονάδα παροχής στοιχείων. Η υποχρέωση παροχής στατιστικών στοιχείων μιας τέτοιας θεσμικής μονάδας εκπληρώνεται από τα πρόσωπα που την εκπροσωπούν νόμιμα. Όταν ένα νομικό πρόσωπο, ένα σύνολο φυσικών προσώπων ή μια θεσμική μονάδα όπως αναφέρεται στην πρώτη περίοδο της παρούσας παραγράφου έχει υποκατάστημα εγκατεστημένο σε άλλη χώρα, το υποκατάστημα αποτελεί ανεξάρτητη μονάδα παροχής στοιχείων, ανεξάρτητα από το πού είναι εγκατεστημένο το κεντρικό κατάστημα, στο βαθμό που το υποκατάστημα πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2, με εξαίρεση την ανάγκη να διαθέτει χωριστή νομική προσωπικότητα. Όσα υποκαταστήματα είναι εγκατεστημένα στο ίδιο κράτος μέλος θεωρούνται ως ενιαίο υποκατάστημα όταν υπάγονται στον ίδιο υποτομέα της οικονομίας. Η υποχρέωση ενός υποκαταστήματος να παρέχει στατιστικά στοιχεία εκπληρώνεται από τα πρόσωπα που το εκπροσωπούν νόμιμα.

Άρθρο 3

Όροι για τον καθορισμό των υποχρεώσεων παροχής στατιστικών στοιχείων

Για τον καθορισμό και την ανάθεση των υποχρεώσεων παροχής στατιστικών στοιχείων η ΕΚΤ προσδιορίζει τον πραγματικό πληθυσμό παροχής στοιχείων εντός των ορίων του πληθυσμού αναφοράς παροχής στοιχείων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του παρόντος κανονισμού. Με την επιφύλαξη της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων παροχής στατιστικών στοιχείων, η ΕΚΤ:

α) περιορίζει στο ελάχιστο το φόρτο εργασίας για την παροχή στατιστικών στοιχείων, μεταξύ των άλλων μέσω της όσο το δυνατόν συχνότερης χρήσης υφιστάμενων στατιστικών·

β) λαμβάνει υπόψη Κοινοτικά και διεθνή στατιστικά πρότυπα·

γ) μπορεί, ολικά ή εν μέρει, να εξαιρέσει συγκεκριμένες κατηγορίες μονάδων παροχής στοιχείων από τις υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων που θέτει.

Άρθρο 4

Υποχρεώσεις των κρατών μελών

Τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν μόνα τους την οργάνωση στον τομέα της στατιστικής και συνεργάζονται πλήρως με το ΕΣΚΤ προκειμένου να διασφαλίσουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 5 του καταστατικού.

Άρθρο 5

Κανονιστική εξουσία της ΕΚΤ

1. Η ΕΚΤ μπορεί να εκδίδει κανονισμούς για τον καθορισμό και την επιβολή των υποχρεώσεων παροχής στατιστικών στοιχείων που θέτει στον πραγματικό πληθυσμό παροχής στοιχείων των συμμετεχόντων κρατών μελών.

2. Προκειμένου να εγγυηθούν τη συνοχή που είναι απαραίτητη για την παραγωγή στατιστικών που πληρούν τις αντίστοιχες απαιτήσεις τους για παροχή πληροφοριών, η ΕΚΤ ζητά τη γνώμη της Επιτροπής σχετικά με τα σχέδια κανονισμών στις περιπτώσεις που υπάρχει σχέση με τις στατιστικές απαιτήσεις της Επιτροπής. Η επιτροπή στατιστικών για θέματα νομισματικά, χρηματοπιστωτικά και ισοζυγίου πληρωμών συμμετέχει, στα όρια των αρμοδιοτήτων της, στη διαδικασία συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και της ΕΚΤ.

Άρθρο 6

Δικαίωμα επαλήθευσης και υποχρεωτική συλλογή στατιστικών πληροφοριών

1. Αν μια μονάδα παροχής στοιχείων, κάτοικος ενός συμμετέχοντος κράτους μέλους, είναι ύποπτη για παράβαση, όπως ορίζεται στο άρθρο 7.2 του παρόντος κανονισμού, των υποχρεώσεων παροχής στατιστικών στοιχείων στην ΕΚΤ, η ΕΚΤ και, σύμφωνα με το άρθρο 5.2 του καταστατικού, η εθνική κεντρική τράπεζα του ενδιαφερόμενου συμμετέχοντος κράτους μέλους έχουν το δικαίωμα να επαληθεύσουν την ακρίβεια και την ποιότητα των στατιστικών πληροφοριών και να προθούν στην υποχρεωτική συλλογή τους. Ωστόσο, στην περίπτωση που οι σχετικές στατιστικές πληροφορίες είναι απαραίτητες προκειμένου να καταδειχτεί η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις για τα ελάχιστα αποθεματικά, η επαλήθευση πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή των ελαχίστων αποθεματικών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Το δικαίωμα επαλήθευσης των στατιστικών πληροφοριών ή εκτέλεσης της υποχρεωτικής συλλογής τους περιλαμβάνει το δικαίωμα:

α) απαίτησης για υποβολή εγγράφων·

β) εξέτασης των βιβλίων και μητρώων των μονάδων παροχής στοιχείων·

γ) λήψης φωτοαντιγράφων ή αποσπασμάτων από τα εν λόγω βιβλία και μητρώα, και

δ) γραπτών ή προφορικών εξηγήσεων.

2. Η ΕΚΤ ή η αρμόδια εθνική κεντρική τράπεζα ειδοποιεί εγγράφως τη μονάδα παροχής στοιχείων για την απόφασή της να προβεί σε επαλήθευση των στατιστικών πληροφοριών ή σε υποχρεωτική συλλογή τους, προσδιορίζοντας τη χρονική προθεσμία που παραχωρείται για τη συμμόρφωση με την αίτηση επαλήθευσης, τις κυρώσεις που εφαρμόζονται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης και το δικαίωμα επανεξέτασης. Η ΕΚΤ και η ενδιαφερόμενη εθνική κεντρική τράπεζα αλληλοενημερώνονται σχετικά με τις εν λόγω αιτήσεις επαλήθευσης.

3. Για την επαλήθευση και την υποχρεωτική συλλογή στατιστικών πληροφοριών, ακολουθούνται διαδικασίες σε εθνικό επίπεδο. Τα έξοδα της διαδικασίας τα αναλαμβάνει η ενδιαφερόμενη μονάδα παροχής στοιχείων εάν αποδειχθεί ότι η μονάδα παροχής στοιχείων έχει παραβεί τις υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων.

4. Η ΕΚΤ μπορεί να εκδίδει κανονισμούς εξειδικεύοντας τις προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα επαλήθευσης ή εκτέλεσης της υποχρεωτικής συλλογής στατιστικών πληροφοριών.

5. Εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων τους, οι εθνικές αρχές των συμμετεχόντων κρατών μελών παρέχουν την απαραίτητη βοήθεια στην ΕΚΤ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες κατά την άσκηση των εξουσιών που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

6. Όταν μια μονάδα παροχής στοιχείων αντιτίθεται ή παρεμποδίζει τη διαδικασία επαλήθευσης ή την υποχρεωτική συλλογή των απαιτούμενων στατιστικών πληροφοριών, το συμμετέχον κράτος μέλος στο οποίο βρίσκονται οι εγκαταστάσεις της μονάδας παροχής στοιχείων παρέχει την απαραίτητη βοήθεια, εξασφαλίζοντας μεταξύ των άλλων στην ΕΚΤ και στην εθνική κεντρική τράπεζα την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις της μονάδας παροχής στοιχείων, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η άσκηση των δικαιωμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 7

Επιβολή κυρώσεων

1. Η ΕΚΤ έχει την εξουσία να επιβάλλει τις κυρώσεις που ορίζονται στο παρόν άρθρο στις μονάδες παροχής στοιχείων που έχουν την υποχρέωση να υποβάλλουν στατιστικά στοιχεία, είναι κάτοικοι ενός συμμετέχοντος κράτους μέλους και δεν καταφέρνουν να συμμορφωθούν με τις υπο-

χρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό ή από τους κανονισμούς και τις αποφάσεις της ΕΚΤ που καθορίζουν και επιβάλλουν τις υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων στην ΕΚΤ.

2. Η υποχρέωση διαβίβασης ορισμένων στατιστικών πληροφοριών στην ΕΚΤ ή στις εθνικές κεντρικές τράπεζες θεωρείται ότι έχει παραβιαστεί εάν:

α) δεν έχει ληφθεί καμία στατιστική πληροφορία από την ΕΚΤ ή από την εθνική κεντρική τράπεζα εντός της καθορισμένης ημερομηνίας ή

β) η στατιστική πληροφορία είναι λανθασμένη, ελλιπής, ή κατά κάποιο τρόπο δεν πληροί την υποχρέωση.

3. Η υποχρέωση να επιτραπεί στην ΕΚΤ και στις εθνικές τράπεζες να προβούν σε επαλήθευση της ακρίβειας και της ποιότητας των στατιστικών πληροφοριών που έχουν παράσχει οι μονάδες παροχής στοιχείων στην ΕΚΤ ή στην εθνική κεντρική τράπεζα θεωρείται ότι έχει παραβιαστεί κάθε φορά που η μονάδα παροχής στοιχείων παρεμποδίζει την εν λόγω δραστηριότητα. Η εν λόγω παρεμπόδιση περιλαμβάνει, χωρίς να περιορίζεται μόνο σ' αυτά, την αφαίρεση εγγράφων και την αποτροπή της ΕΚΤ ή της εθνικής κεντρικής τράπεζας από τη φυσική πρόσβαση, η οποία είναι απαραίτητη για αυτές προκειμένου να εκτελέσουν το καθήκον τους επαλήθευσης ή υποχρεωτικής συλλογής των στοιχείων.

4. Η ΕΚΤ μπορεί να επιβάλλει κυρώσεις σε μια μονάδα παροχής στοιχείων ως εξής:

α) στην περίπτωση παράβασης όπως ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο α), καταβολή χρηματικής ποινής που δεν υπερβαίνει τα 10 000 ευρώ ημερησίως, ενώ το συνολικό πρόστιμο δεν υπερβαίνει τα 100 000 ευρώ·

β) στην περίπτωση παράβασης όπως ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο β), πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τα 200 000 ευρώ και

γ) στην περίπτωση παράβασης όπως ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 3, πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τα 200 000 ευρώ.

5. Οι κυρώσεις που καθορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού προστίθενται στην υποχρέωση της μονάδας παροχής στοιχείων να καλύψει τις δαπάνες της διαδικασίας επαλήθευσης και υποχρεωτικής συλλογής πληροφοριών, όπως ορίζει το άρθρο 6 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού.

6. Κατά την άσκηση των εξουσιών που προβλέπει το παρόν άρθρο, η ΕΚΤ ενεργεί σύμφωνα με τις αρχές και τις διαδικασίες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) του Συμβουλίου σχετικά με τις εξουσίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να επιβάλλει κυρώσεις.

Άρθρο 8

Καθεστώς απορρήτου

1. Στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και για τους σκοπούς του καθεστώτος απορρήτου που διέπει τις στατιστικές πληροφορίες οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των καθηκόντων του ΕΣΚΤ, η στατιστική πληροφορία θεωρείται απόρρητη όταν επιτρέπει την αναγνώριση της ταυτότητας των μονάδων παροχής στοιχείων ή οποιουδήποτε άλλου νομικού προσώπου, φυσικού προσώπου, θεσμικής μονάδας ή υποκαταστήματος, είτε άμεσα από το όνομά τους, τη διεύθυνσή τους ή από έναν ελίσημο κωδικό ταυτότητας, είτε έμμεσα δια της επαγωγικής μεθόδου, αποκαλύπτοντας σε αυτήν την περίπτωση πληροφορία προσωπικής φύσης. Προκειμένου να καθοριστεί κατά πόσο μία μονάδα παροχής στοιχείων ή οποιοδήποτε άλλο νομικό πρόσωπο, φυσικό πρόσωπο, θεσμική μονάδα ή υποκατάστημα μπορούν να αναγνωριστούν, πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα τα μέσα που μπορούν εύλογα να χρησιμοποιηθούν από κάποιο τρίτο μέρος με σκοπό την αναγνώριση της ταυτότητας της εν λόγω μονάδας παροχής στοιχείων ή οποιουδήποτε άλλου νομικού προσώπου, φυσικού προσώπου, θεσμικής μονάδας ή υποκαταστήματος. Η στατιστική πληροφορία που προέρχεται από πηγές που τίθενται στη διάθεση του κοινού σύμφωνα με τον εθνικό νόμο δεν είναι απόρρητη.

2. Η διαβίβαση απόρρητης στατιστικής πληροφορίας από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες στην ΕΚΤ πραγματοποιείται στο θαμνό και στο επίπεδο της λεπτομέρειας που απαιτείται για την άσκηση των καθηκόντων του ΕΣΚΤ, συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης παρακολούθησης της συμμόρφωσης με οποιεσδήποτε απαιτήσεις διαφύλαξης, στην περίπτωση που οι τελευταίες έχουν καθιερωθεί βάσει στατιστικών πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα που έχουν συλλεχθεί μέσω της κανονιστικής εξουσίας της ΕΚΤ.

3. Οι μονάδες παροχής στοιχείων ενημερώνονται σχετικά με τον τρόπο χρήσης της στατιστικής πληροφορίας που έχουν παράσχει.

4. Η ΕΚΤ χρησιμοποιεί την απόρρητη στατιστική πληροφορία που της έχει διαβιβάσει αποκλειστικά και μόνο για την άσκηση των καθηκόντων του ΕΣΚΤ εκτός εάν:

- α) η μονάδα παροχής στοιχείων ή το νομικό πρόσωπο, το φυσικό πρόσωπο, η θεσμική μονάδα ή το υποκατάστημα των οποίων μπορεί να αναγνωρισθεί η ταυτότητα, έχουν δώσει ρητώς τη συγκατάθεσή τους για τη χρήση της εν λόγω στατιστικής πληροφορίας για άλλους σκοπούς ή
- β) για την παραγωγή συγκεκριμένων κοινοτικών στατιστικών, κατόπιν συμφωνίας μεταξύ της Επιτροπής και της ΕΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 322/97 του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 1997, σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές⁽¹⁾ ή
- γ) για να επιτραπεί στους φορείς επιστημονικής έρευνας η πρόσβαση σε απόρρητες στατιστικές πληροφορίες που δεν επιτρέπουν την άμεση αναγνώριση της ταυτότητας,

(1) Σύμφωνα με την τροπολογία στην αρχή του τρίτου σταδίου αντικαθίσταται το «Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα» από το «Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα».

με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας και με την προηγούμενη ρητή συγκατάθεση της εθνικής αρχής που παρέχει την πληροφορία.

5. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες χρησιμοποιούν την απόρρητη στατιστική πληροφορία που έχουν συλλέξει για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής στατιστικών στοιχείων της ΕΚΤ αποκλειστικά και μόνο για την άσκηση των καθηκόντων του ΕΣΚΤ εκτός:

- α) αν μονάδα παροχής στοιχείων ή οποιοδήποτε άλλο νομικό πρόσωπο, φυσικό πρόσωπο, θεσμική μονάδα ή υποκατάστημα του οποίου μπορεί να αναγνωρισθεί η ταυτότητα έχει δώσει ρητώς τη συγκατάθεσή του για τη χρήση της εν λόγω στατιστικής πληροφορίας για άλλους σκοπούς ή
- β) αν χρησιμοποιείται σε εθνικό επίπεδο για στατιστικούς σκοπούς κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των εθνικών στατιστικών αρχών και της εθνικής κεντρικής τράπεζας ή για την παραγωγή κοινοτικών στατιστικών σύμφωνα με το άρθρο 9 του προαναφερθέντος κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 322/97 ή
- γ) αν χρησιμοποιείται στον τομέα της προληπτικής εποπτείας ή για την εκτέλεση, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 4 του καταστατικού, λειτουργιών άλλων από εκείνες που καθορίζονται στο καταστατικό ή
- δ) προκειμένου να επιτραπεί η πρόσβαση των οργανισμών επιστημονικής έρευνας σε απόρρητη στατιστική πληροφορία που δεν επιτρέπει την άμεση αναγνώριση της ταυτότητας.

6. Το παρόν άρθρο δεν εμποδίζει τις απόρρητες στατιστικές πληροφορίες που έχουν συλλεχθεί για σκοπούς άλλους, ή όχι μόνο με σκοπό τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων της ΕΚΤ από το να χρησιμοποιηθούν για την εκπλήρωση των εν λόγω σκοπών.

7. Το παρόν άρθρο ισχύει μόνο για τη συλλογή και τη διαβίβαση απόρρητων στατιστικών πληροφοριών με σκοπό την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής στατιστικών στοιχείων της ΕΚΤ· δεν επηρεάζει ειδικές εθνικές ή κοινοτικές διατάξεις που σχετίζονται με τη διαβίβαση πληροφοριών άλλου χαρακτήρα στην ΕΚΤ.

8. Ο παρών κανονισμός ισχύει με την επιφύλαξη της οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, σχετικά για την προστασία των φυσικών προσώπων ως προς την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.

9. Η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα κανονιστικά, διοικητικά, τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν την προστασία των απόρρητων στατιστικών πληροφοριών. Η ΕΚΤ καθορίζει τους κοινούς κανόνες και τα ελάχιστα πρότυπα για την αποφυγή παράνομης αποκάλυψης και μη εξουσιοδο-

τημένης χρήσης των πληροφοριών. Τα μέτρα προστασίας ισχύουν για όλες τις απόρρητες στατιστικές πληροφορίες, όπως ορίζεται στην παράγραφο 1.

10. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των απόρρητων στατιστικών πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων και των κατάλληλων μέτρων επιβολής κυρώσεων από τα κράτη μέλη σε περίπτωση παράβασης.

Άρθρο 9

Τελικές διατάξεις

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1999.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός στο σύνολό του και ισχύει άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

- 2.04. Οι μονάδες, είτε δεσμικές είτε τοπικές μονάδες οικονομικής δραστηριότητας είτε ομοιογενούς παραγωγής, που αποτελούν την οικονομία μιας χώρας, και οι συναλλαγές των οποίων καταγράφονται στο ΕΣΟΛ, είναι αυτές που έχουν επίκεντρο του οικονομικού ενδιαφέροντός τους την οικονομική επικράτεια της χώρας αυτής. Οι μονάδες αυτές, γνωστές ως μονάδες μόνιμοι κάτοικοι, μπορούν να έχουν ή να μην έχουν την εθνικότητα της εν λόγω χώρας, να έχουν ή να μην έχουν νομική προσωπικότητα και να είναι ή να μην είναι παρούσες στην οικονομική επικράτεια της χώρας κατά το χρόνο που πραγματοποιούν μια συναλλαγή. Αφού ορίστηκαν, με τον τρόπο αυτό, τα όρια της οικονομικής επικράτειας με βάση τις μονάδες μόνιμους κατοίκους, πρέπει να οριστούν και οι έννοιες των όρων οικονομική επικράτεια και επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος.
- 2.05. Ο όρος «οικονομική επικράτεια» σημαίνει:
- α) τη γεωγραφική επικράτεια η οποία διοικείται από μια κυβέρνηση και μέσα στην οποία τα πρόσωπα, τα εμπορεύματα, οι υπηρεσίες και τα κεφάλαια κινούνται ελεύθερα·
  - β) οποιεσδήποτε ελεύθερες ζώνες, περιλαμβανομένων των τελωνειακών αποθηκών και των εργοστασίων υπό τελωνειακό έλεγχο·
  - γ) τον εθνικό εναέριο χώρο, τα χωρικά ύδατα και την υφαλοκρηπίδα που προεκτείνεται σε διεθνή ύδατα, όπου η χώρα έχει αποκλειστικά δικαιώματα (*)·
  - δ) τους εδαφικούς θύλακες που βρίσκονται έξω από τη γεωγραφική επικράτεια [δηλαδή γεωγραφικές περιοχές που βρίσκονται στην αλλοδαπή και που χρησιμοποιούνται, σύμφωνα με διεθνείς συμβάσεις ή διακρατικές συμφωνίες, από κυβερνητικούς φορείς της χώρας (πρεσβείες, προξενεία, στρατιωτικές βάσεις, επιστημονικές βάσεις, κ.λπ.)]·
  - ε) τα κοιτάσματα πετρελαίου, φυσικού αερίου, κ.λπ. που βρίσκονται σε διεθνή ύδατα έξω από την υφαλοκρηπίδα της χώρας και την εκμετάλλευση των οποίων έχουν μονάδες μόνιμοι κάτοικοι της επικράτειας, όπως ορίστηκε στις προηγούμενες υποπαραγράφους.
- 2.06. Η οικονομική επικράτεια δεν περιλαμβάνει τους εδαφικούς θύλακες που βρίσκονται μέσα στη γεωγραφική επικράτεια και οι οποίοι απολαμβάνουν ετεροδικίας [δηλαδή τα τμήματα της γεωγραφικής επικράτειας της ίδιας της χώρας που χρησιμοποιούνται από κυβερνητικούς φορείς άλλων χωρών, από τα δεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από διεθνείς οργανισμούς, σύμφωνα με διεθνείς συμβάσεις ή διακρατικές συμφωνίες (?)].

(*) Τα αλιευτικά σκάφη, τα λοιπά πλοία, οι πλωτές εξέδρες και τα αεροσκάφη αντιμετωπίζονται στο ΕΣΟΛ ακριβώς όπως οποιεσδήποτε άλλος κινητός εξοπλισμός, είτε έχουν την κυριότητα ή/και την εκμετάλλευσή τους μονάδες μόνιμοι κάτοικοι της χώρας είτε έχουν την κυριότητα τους μονάδες μη μόνιμοι κάτοικοι και την εκμετάλλευσή τους μονάδες μόνιμοι κάτοικοι. Οι συναλλαγές που αφορούν την κυριότητα (ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου) και τη χρήση (ενοίκιαση, ασφάλιση κ.λπ.) αυτού του είδους εξοπλισμού αποδίδονται στην οικονομία της χώρας της οποίας είναι μόνιμος κάτοικος αυτός ο οποίος έχει την κυριότητα ή/και την εκμετάλλευσή αντιστοίχα. Σε περιπτώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, τεκμαίρεται μεταβολή της κυριότητας.

(?) Οι γεωγραφικές περιοχές που χρησιμοποιούνται από τα δεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τους διεθνείς οργανισμούς αποτελούν, εκομένως, την επικράτεια κρατών sui generis. Το χαρακτηριστικό των κρατών αυτών είναι ότι οι μόνιμοι κάτοικοι είναι τα ίδια τα δεσμικά όργανα [βλέπε παράγραφο 2.10 στοιχείο ε)].

- 2.07. Ο όρος «επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος» υποδηλώνει το γεγονός ότι υπάρχει κάποιος τόπος μέσα στην οικονομική επικράτεια, στον οποίο ή από τον οποίο μια μονάδα πραγματοποιεί και προτίθεται να συνεχίσει να πραγματοποιεί οικονομικές δραστηριότητες και συναλλαγές σε σημαντική κλίμακα, είτε επί απεριόριστο χρόνο είτε για ένα ορισμένο αλλά, οπωσδήποτε, μεγάλο χρονικό διάστημα (τουλάχιστον ένα έτος). Αυτό σημαίνει ότι μια μονάδα που πραγματοποιεί τέτοιες συναλλαγές στην οικονομική επικράτεια περισσότερων της μιας χωρών θεωρείται ότι έχει επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος σε καθεμία από αυτές. Η κυριότητα γης και κτιρίων μέσα στην οικονομική επικράτεια θεωρείται επαρκής για να θεωρηθεί ότι ο ιδιοκτήτης έχει επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος στη χώρα αυτή.
- 2.08. Με βάση αυτούς τους ορισμούς, οι μονάδες που θεωρούνται ως μόνιμοι κάτοικοι μιας χώρας μπορούν να υποδιαιρεθούν ως εξής:
- μονάδες που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με την παραγωγή, τη χρηματοδότηση, την ασφάλιση ή την αναδιανομή, όσον αφορά όλες τις συναλλαγές τους εκτός από αυτές που συνδέονται με την κυριότητα γης και κτιρίων·
  - μονάδες που έχουν κατά κύριο λόγο σχέση με την κατανάλωση⁽¹⁾, όσον αφορά όλες τις συναλλαγές τους εκτός από αυτές που συνδέονται με την ιδιοκτησία γης και κτιρίων·
  - όλες οι μονάδες με την ιδιότητά τους ως ιδιοκτητών γης και κτιρίων, εκτός από τους ιδιοκτήτες θυλάκων που απολαύουν ετεροδικίας, οι οποίοι αποτελούν μέρος της οικονομικής επικράτειας άλλων χωρών ή είναι κράτη *sui generis* (βλέπε σημείο 2.06).
- 2.09. Στην περίπτωση των μονάδων που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με την παραγωγή, τη χρηματοδότηση, την ασφάλιση ή την αναδιανομή, όσον αφορά όλες τις συναλλαγές τους εκτός από αυτές που συνδέονται με την κυριότητα γης και κτιρίων, μπορούμε να διακρίνουμε τις ακόλουθες δύο περιπτώσεις:
- δραστηριότητα που διεξάγεται αποκλειστικά στην οικονομική επικράτεια της χώρας: οι μονάδες που διεξάγουν τέτοια δραστηριότητα είναι μονάδες μόνιμοι κάτοικοι της χώρας·
  - δραστηριότητα που διεξάγεται για ένα έτος ή περισσότερο στις οικονομικές επικράτειες αρκετών χωρών: μόνο εκείνο το τμήμα της μονάδας που έχει ένα επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος στην οικονομική επικράτεια της χώρας θεωρείται μονάδα μόνιμος κάτοικος. Αυτή μπορεί να είναι:
    - είτε θεσμική μονάδα μόνιμος κάτοικος, οι δραστηριότητες της οποίας, που διεξάγονται στην αλλοδαπή για ένα έτος ή μεγαλύτερο διάστημα, εξαιρούνται ή αντιμετωπίζονται χωριστά⁽²⁾,
    - είτε οιοσδήποτε μονάδα μόνιμος κάτοικος, όσον αφορά τη δραστηριότητα που διεξήχθη στη χώρα για διάστημα ενός έτους ή περισσότερο από μονάδα που είναι μόνιμος κάτοικος άλλης χώρας⁽³⁾.
- 2.10. Στην περίπτωση των μονάδων που έχουν σχέση κατά κύριο λόγο με την κατανάλωση, εκτός από τις δραστηριότητες που διενεργούν με την ιδιότητά τους ως ιδιοκτητών γης και κτιρίων, τα νοικοκυριά που έχουν επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος στη χώρα θεωρούνται ως μονάδες μόνιμοι κάτοικοι, ακόμη και όταν μεταβαίνουν στο εξωτερικό για σύντομα διαστήματα (μικρότερα από ένα έτος). Συμπεριλαμβάνονται συγκεκριμένα τους ακόλουθους:
- τους μεθοριακούς εργαζόμενους, δηλαδή τα άτομα που διασχίζουν τα σύνορα καθημερινά για να εργαστούν σε γειτονική χώρα·
  - τους εποχιακά εργαζόμενους, δηλαδή τα άτομα που εγκαταλείπουν τη χώρα για αρκετούς μήνες, αλλά για διάστημα μικρότερο από ένα έτος, για να εργαστούν σε άλλη χώρα σε τομείς που χρειάζονται κατά περιόδους πρόσθετο εργατικό δυναμικό·
  - τους τουρίστες, τους ασθενείς, τους φοιτητές⁽⁴⁾, τους επίσημους επισκέπτες, τους επιχειρηματίες, τους πωλητές, τους καλλιτέχνες και τα μέλη πληρωμάτων που ταξιδεύουν στο εξωτερικό·

⁽¹⁾ Η κατανάλωση δεν είναι η μόνη δυνατή δραστηριότητα των νοικοκυριών. Τα νοικοκυριά μπορούν, ως επιχειρήσεις, να αναπτύξουν οποιοδήποτε είδος οικονομικής δραστηριότητας.

⁽²⁾ Μια τέτοια δραστηριότητα δεν πρέπει να διαχωρίζεται από τις δραστηριότητες της θεσμικής μονάδας παραγωγής μόνο όταν διεξάγεται για χρονικό διάστημα μικρότερο από ένα έτος. Αυτό μπορεί επίσης να γίνει όταν η δραστηριότητα είναι αμελητέα, παρά το γεγονός ότι διεξάγεται για διάστημα ενός έτους ή περισσότερο, και, σε όλες τις περιπτώσεις, όταν πρόκειται για την εγκατάσταση εξοπλισμού στην αλλοδαπή. Όμως, μια μονάδα που είναι μόνιμος κάτοικος άλλης χώρας και η οποία αναπτύσσει κατασκευαστική δραστηριότητα στη χώρα για διάστημα μικρότερο του έτους θεωρείται ότι έχει επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος στην οικονομική επικράτεια της χώρας, αν το αποτέλεσμα της κατασκευαστικής δραστηριότητας αποτελεί ακαθάριστη επένδυση πύγιου κεφαλαίου. Επομένως, μια τέτοια μονάδα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως οιοσδήποτε μονάδα μόνιμος κάτοικος.

⁽³⁾ Οι φοιτητές αντιμετωπίζονται πάντοτε ως μόνιμοι κάτοικοι, ανεξαρτήτως του χρονικού διαστήματος που φαιτούν στο εξωτερικό.

- δ) το έκτακτο προσωπικό που προσλαμβάνεται ειλιτόπου για να εργαστεί στους εντός της γεωγραφικής επικράτειας εδαφικούς θύλακες ζένων κυβερνήσεων·
  - ε) το προσωπικό των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το προσωπικό πολιτικών ή στρατιωτικών διεθνών οργανισμών που έχουν την έδρα τους σε εδαφικούς θύλακες μέσα στη γεωγραφική επικράτεια, οι οποίοι απολαύουν ετεροδικίας·
  - στ) τους επίσημους, πολιτικούς ή στρατιωτικούς, αντιπροσώπους της κυβέρνησης της χώρας (συμπεριλαμβανομένων και των μελών των οικογενειών τους) που είναι εγκατεστημένοι σε εδαφικούς θύλακες έξω από τη γεωγραφική επικράτεια.
- 2.11. Όλες οι μονάδες με την ιδιότητά τους ως ιδιοκτητών γης ή/και κτιρίων, που αποτελούν τμήμα της οικονομικής επικράτειας, θεωρούνται ως μονάδες μόνιμοι κάτοικοι ή ως οιονεί μονάδες μόνιμοι κάτοικοι της χώρας στην οποία βρίσκονται η εν λόγω γη ή τα εν λόγω κτίρια.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (S. 121)

2.45. Ορισμός:

Ο υποτομέας «κεντρική τράπεζα» (S. 121) περιλαμβάνει όλες τις χρηματοδοτικές εταιρείες και οιονεί εταιρείες η κύρια λειτουργία των οποίων είναι η έκδοση νομίσματος, η διατήρηση της εσωτερικής και εξωτερικής αξίας του νομίσματος και η τήρηση του συνόλου ή μέρους των διεθνών (συναλλαγματικών) αποθεμάτων της χώρας.

2.46. Οι ακόλουθοι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί κατατάσσονται στον υποτομέα S. 121:

- α) η εθνική κεντρική τράπεζα, ακόμη και αν αποτελεί μέρος ενός ευρωπαϊκού συστήματος κεντρικών τραπεζών·
- β) κεντρικές νομισματικές υπηρεσίες, κρατικές βασικά προέλευσης (π.χ. υπηρεσίες που διαχειρίζονται ξένο συνάλλαγμα ή εκδίδουν νόμισμα) οι οποίες τηρούν πλήρη σειρά λογαριασμών και έχουν αυτονομία λήψης αποφάσεων σε σχέση με την κεντρική διοίκηση. Ως επί το πλείστον, οι δραστηριότητες αυτές διενεργούνται είτε στα πλαίσια της κεντρικής διοίκησης είτε στα πλαίσια της κεντρικής τράπεζας. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν υπάρχει χωριστή θεσμική μονάδα.

2.47. Ο υποτομέας S. 121 δεν περιλαμβάνει τους οργανισμούς και φορείς, εκτός από την κεντρική τράπεζα, οι οποίοι ρυθμίζουν ή εποπτεύουν χρηματοδοτικές εταιρείες ή κεφαλαιαγορές.

ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΛΟΙΠΟΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ (S. 122)

2.48. Ορισμός:

Ο υποτομέας «λοιποί νομισματικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί» (S. 122) περιλαμβάνει όλες τις χρηματοδοτικές εταιρείες και οιονεί εταιρείες εκτός από εκείνες που κατατάσσονται στον υποτομέα «κεντρική τράπεζα», που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση, και των οποίων η δραστηριότητα συνίσταται στο να δέχονται καταθέσεις ή/και παραλήσια υποκατάστατα καταθέσεων από θεσμικές μονάδες, εκτός από νομισματικές χρηματοδοτικές εταιρείες, και, για δικό τους λογαριασμό, να χορηγούν δάνεια ή/και να πραγματοποιούν ελενδύσεις σε χρεόγραφα.

2.49. Στους νομισματικούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (NXO) περιλαμβάνονται ο υποτομέας της κεντρικής τράπεζας (S. 121) και ο υποτομέας των λοιπών νομισματικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών (S. 122). Συμπίπτουν με τους νομισματικούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς για στατιστικούς σκοπούς όπως ορίζονται από το ENI.

2.50. Οι NXO δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν απλά ως «τράπεζες», γιατί μπορεί να περιλαμβάνουν ορισμένες χρηματοδοτικές εταιρείες που ενδεχομένως δεν αυτοχαρακτηρίζονται «τράπεζες», και ορισμένες που σε κάποιες χώρες ίσως δεν επιτρέπεται να φέρουν τον τίτλο της τράπεζας, ενώ ορισμένες άλλες χρηματοδο-

τικές εταιρείες που αυτοχαρακτηρίζονται ως τράπεζες μπορεί να μην είναι ΝΚΟ στην πραγματικότητα. Γενικά, οι παρακάτω ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί κατατάσσονται στον υποτομέα S. 122:

- α) εμπορικές τράπεζες, «γενικές» τράπεζες, τράπεζες «παντός σκοπού»·
  - β) ταμειυτήρια [περιλαμβανομένων των διαχειριστικών ταμειυτηρίων (trustee savings banks), των ταμειυτηρίων και των αποταμειυτικών συνεταιρισμών]·
  - γ) ταχυδρομικές τράπεζες και υπηρεσίες ταχυδρομικών επιταγών·
  - δ) αγροτικές πιστωτικές τράπεζες, γεωργικές πιστωτικές τράπεζες·
  - ε) συνεταιριστικές πιστωτικές τράπεζες, πιστωτικές ενώσεις·
  - στ) εξειδικευμένες τράπεζες (π.χ. εμπορικές τράπεζες, εκδοτικά ιδρύματα, ιδιωτικές τράπεζες)·
  - ζ) κτηματικές τράπεζες, κτηματικές εταιρείες (building societies), ιδρύματα κτηματικής πίστης·
  - η) αμοιβαία κεφάλαια, επενδυτικά κεφάλαια και επενδυτικές ενώσεις·
- 2.51. Οι ακόλουθοι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορούν επίσης να καταταχθούν στον υποτομέα S. 122 εφόσον στα πλαίσια της λειτουργίας τους εισπράττουν εξοφλητέα κεφάλαια από το κοινό είτε με τη μορφή καταθέσεων είτε με άλλες μορφές, όπως η συνεχής έκδοση ομολόγων και άλλων συγκρίσιμων χρεογράφων. Σε αντίθετη περίπτωση, θα πρέπει να κατατάσσονται στον υποτομέα S. 123:
- α) εταιρείες που ασχολούνται με τη χορήγηση ενυπόθηκων δανείων [περιλαμβανομένων των κτηματικών εταιρειών (building societies), των κτηματικών τραπεζών και των ιδρυμάτων κτηματικής πίστης]·
  - β) αμοιβαία κεφάλαια, επενδυτικά κεφάλαια και λοιπά συλλογικά επενδυτικά οχήματα·
  - γ) δημοτικά πιστωτικά ιδρύματα·
- 2.52. Ο υποτομέας S. 122 δεν περιλαμβάνει τα ακόλουθα:
- α) εταιρείες holding οι οποίες ελέγχουν μόνο μια ομάδα που αποτελείται κατά κύριο λόγο από άλλους νομισματικούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, ενώ οι ίδιες δεν είναι λοιποί νομισματικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί. Αυτές οι εταιρείες κατατάσσονται στον υποτομέα S. 123·
  - β) μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που είναι αναγνωρισμένα ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα που εξυπηρετούν λοιπούς νομισματικούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αλλά δεν ασχολούνται με χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση·

ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΛΟΙΠΟΙ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ, ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ (S. 123)

2.53. *Ορισμός:*

Ο υποτομέας «λοιποί ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, εκτός από τις ασφαλιστικές εταιρείες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία» (S. 123) περιλαμβάνει όλες τις χρηματοδοτικές εταιρείες και οισονεί εταιρείες οι οποίες έχουν ως κύρια δραστηριότητα τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση, συνάπτοντας (αναλαμβάνοντας) υποχρεώσεις υπό μορφή διαφορετική από το νόμισμα, τις καταθέσεις ή/και τα παρακλήσια υποκατάστατα των καταθέσεων ή τα τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά.

- 2.54. Ο υποτομέας S. 123 περιλαμβάνει διάφορα είδη ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών και ιδιαιτέρως αυτούς οι οποίοι ασχολούνται κατά κύριο λόγο με τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτός ο κυρίως μακροπρόθεσμος χαρακτήρας αποτελεί τη βάση για τη διάκριση με τον υποτομέα των λοιπών νομισματικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών. Η διαχωριστική γραμμή με τον υποτομέα των ασφαλιστικών εταιρειών και των συνταξιοδοτικών ταμείων μπορεί να καθορισθεί με βάση το γεγονός ότι δεν υπάρχουν τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά (AF.6).

- 2.55. Συγκεκριμένα, μπορούν να καταταγούν στον υποτομέα S.123 οι παρακάτω χρηματοδοτικές εταιρείες και οιονεί εταιρείες, εκτός αν είναι ΝΧΟ:
- α) εταιρείες που ασχολούνται με χρηματοδοτική μίσθωση·
  - β) εταιρείες που ασχολούνται με πίστωση για αγορές με δόσεις και με χορήγηση προσωπικών ή εμπορικών δανείων·
  - γ) εταιρείες που ασχολούνται με δραστηριότητες αγοράς απαιτήσεων (φάκτορινγκ)·
  - δ) χρηματιστές που ενεργούν συναλλαγές επί χρεογράφων και παράγωγων μέσων (για ίδιο λογαριασμό)·
  - ε) εξειδικευμένες χρηματοδοτικές εταιρείες, όπως εταιρείες επιχειρηματικού και αναπτυξιακού κεφαλαίου ή εταιρείες χρηματοδότησης εξαγωγών/εισαγωγών·
  - στ) χρηματοδοτικές εταιρείες που δημιουργούνται ειδικά για να είναι κάτοχοι στοιχείων ενεργητικού που έχουν μετατραπεί σε χρεόγραφα·
  - ζ) ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που δέχονται καταθέσεις ή/και παραπλήσια υποκατάστατα καταθέσεων μόνο υπό ΝΧΟ·
  - η) εταιρείες holding που ελέγχουν και διευθύνουν μόνο μια ομάδα θυγατρικών που ασχολείται κατά κύριο λόγο με χρηματοπιστωτική διαμεσολάθηση ή/και επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες, ενώ οι ίδιες δεν είναι χρηματοδοτικές εταιρείες.
- 2.56. Δεν περιλαμβάνονται στον υποτομέα S. 123 τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα και τα οποία εξυπηρετούν άλλες χρηματοδοτικές εταιρείες εκτός από ασφαλιστικές επιχειρήσεις και συνταξιοδοτικά ταμεία, αλλά δεν ασχολούνται με χρηματοπιστωτική διαμεσολάθηση.
-